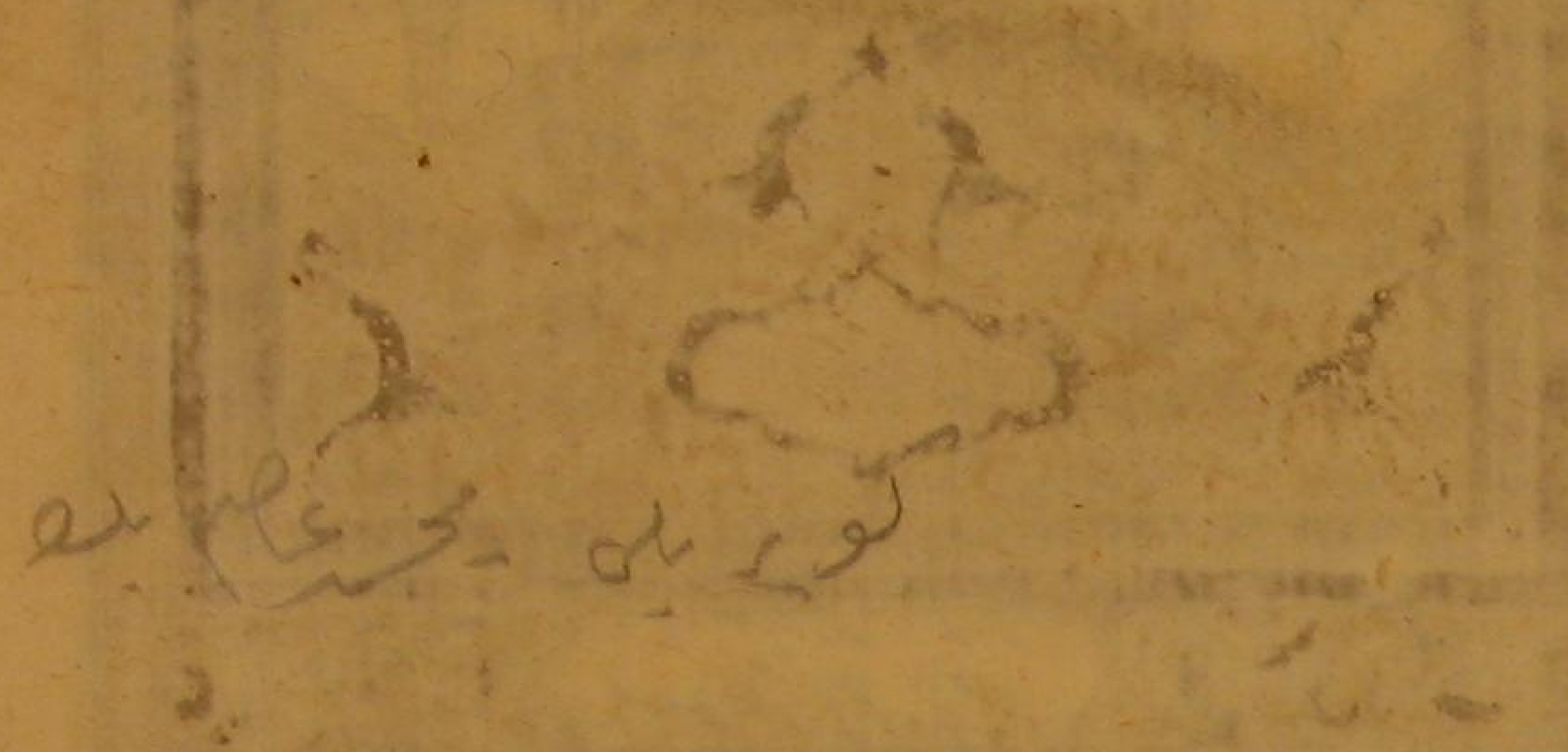

کوپریلی محمد عاصم

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين ● والصلوة والسلام على سيدنا محمد وعلى اله وصحبه اجمعين
اما بعد معلوم اوله كه قواعد تأليفى حكمت عمليه اوزره مبتنى اولان كتابلرك
اعنى كليله ودمنه دركه حكماء هند طرز خاص اوزره تأليف ايدوب حكمت وفضلا
لهو وهزلك ميانلرنده كمال اختلاف وار ايكن بر ظرفده امتزاج وبر حرفده ائتلاف
ويروب طرز كلامى اكثر طباع ميل ايتسون اچون امثال وافسانه اوزره وضع
ايلمشلردر وزبان وخوش ولسان بهايمدن وطيوردن اصناف روايات وحكايات
نقل ايدوب ضمننده انواع فوائد حكمت ومبانى نصيحت مندرج قلمشلردر تا عاقل
تنفس [illegible] مطالعه سنه بهانه وغافل تنزه اچون داستان وافسانه اوله فى الحقيقه
ابتداء ظهورندن الى هذا الان مينا الكابر وافاضلده دائر وبركات آثارى جليله حاصل
ومتواصلدر بيت لطافتده نظيرى يوقدر الحق ● نظيرين چشم احول كورمش
الحق نثر اوكتاب لطيفى حكيم روشن راى برهمن بيدپاى هند پادشاهى راى
دابشليم نامنه زبان هندى ايله تصنيف ايتمشدر نوشيروان معدلت عنوان
اول كتابك مطالعه سنه طالب اولوب هزار جد وجهد ايله الكتوروب لغت
پهلوى يه ترجمه ايتدرمشدر بعد الاكاسره عجم دخى مراعاتنده مبالغه ايدوب موجبيله
عمل ايدرلر ايدى تا اول زمانكه خلفاى عباسيه دن خليفه ثانى ابو جعفر حضرتلرى رغبت
ايليوب لسان تازى يه ترجمه ايتدردى بعده ملوك سامانيه دن ابو الحسن امير نصر بن احمد

سامانى

سامانى لسان فارسيه نقل ايتدردى بر دفعه دخى سلطان محمود غزنوى اولادندن
ابو المظفر بهرام شاه طرز جديد اوزره ترتيب ايتدردى كه حالا كليله ودمنه ديمكله
ايله مشهوردر بعده سلطان حسين بيقرا امراسندن امير سهيلى التماسيله احسن
كلمات واوجز عباراتله تأليف اولنوب بين الانام انوار سهيلى ناميله شهرت
تام بولدى چونكه اول كتاب شريف ومجموعه لطيف وجه مشروح اوزره
السنه متعدده ايله جمع وتأليف اولنوب زبان تركى ايله صورت نما اولمدى
شاه غازى شهنشاه صاحب مغازى سلطان سليمان ابن سلطان سليم خان عليه الرحمه
والغفران حضرتلرينك زمان شريفلرنده سلك تحريره كشيده قلنوب همايون
نامه ناميله عنوان بولمغله مؤلفى مظهر عواطف خسروانه اولدى اگرچه اول كتاب
حكمت نصاب كمال بلاغت وفصاحتله انواع مواعظه ونصايحى محتويدر
الحق ضمن وصايا بالمناسبه نقل اولنان حكايات وامثال على حده ايراد اولنميوب
مزج اولنمغين مزايلسنه تحصيل اطلاع ابتدادن انتهايه دك مطالعه يه
موقوف اولدوغى اجلدن مستمع غرض كتاب وخلاصه ما فى البالى ادراك
ايده ميوب مبادى قصه مقاطعه ربطلرن قاصر واوائل كلامى اواخريله
ضبطدن عاجز اولوب طبايعه نوعا كسل ايراثنه باعث اولمغله اكثر تعبيرانى
تغيير اولنميوب فقط طى اطنابله اذهان مستمعينه تقريب وترغيب اچون
خلاصه مقصود ايجاز واختصار اوزره تحرير وترتيب اولنماسن بعض
احباب التماس ايتمكله وضع گستاخى يه جسارت اولنوب قيد كتابته گتورلدى
مأمول ومرجودركه مواضع زلات ومواقع عثراتنده قلم اصلاح وحمل على
الصلاح دريغ ايتميه لر بيت وعين الرضا عن كل عيب كليلة ● ولكن
عين السخط تبدى المساويا نثر وفقنا الله لما يحب ويرضى ● وختم
امالنا واجالنا بالخير والحسنى ● وهو المستعان واليه المرجع بعد هذا منشاء
كلماته اصل الباب اولان حكايه شروع اولنديكه جوهريان بازار عجايب

حکایات وصیرفیان دار العیار غرایب روایات شویله نقل ایدرلرکه • زمان
اولده مملکت چین وماچینده بر شهریار کامکار وجهاندار نامدار وار ایدی همایون
فال دیرلر ایدی درگاه معدلت پناهنده ملک نهاد واصف نژاد بر وزیر بی
نظیری وار ایدی خجسته رای دیرلر ایدی اول پادشاه صاحب انتباه جمیع امورنده
اول وزیر صاحب تدبیرک رای اصابت پذیریله حرکت ایدردی هر کون اثنای
مصاحبتده همایون فال ایتدی ملوکک ضبط ملک وملتده نه خصلت اوزره اولمق
لازمدر خجسته رای ایتدی قواعد سیاست ودقایق عدالته عارف اولمق کرکدر که هم
دنیاده بنای سلطنتی رخنه خللدن امین وهم عقباده فائز دولت ونجات ودرجات
علیین اوله هر پادشاه آگاه که اساس سلطنتی قواعد حکمت وقانون عدالت اوزره
طرح ایدوب مواعظ علما ونصایح حکمایی بنیاد امورنده پیشنهاد قله هم مملکتی
معمور وآبادان وهم رعیتی خوشدل وشادان اوله نتکه رای اعظم دابشلیم هندی
بنای سلطنتنی حکیم بیدپای برهمنک قواعد نصیحتی اوزره متینی قلوب موجبله
عمل ایتدی مدت مدید کامران وکامکار روزکار کچوردی **بیت** جهان
غوغالوی براداچوندر سنکش اولدر قلانی یاداچوندر • همایون فال چون رای
دابشلیم وبیدپای حکیم خبرین ایشتدی عظیم مسرور اولوب ایتدی ای خجسته
رای بونجه زماندر که قصه رای وبرهمن سویدای دلمده متمکن واندرک ملاقات
ومقالاتی درونمده جایکیر اولمش ایدی هرچند که احواللرین تفحص ایدردم اول قصه دن
بر حصه واول خبردن بر اثر بولمزدم حالا بحمد الله معلوم اولدیکه اول احواله
وقوفک وارمش امید وارمکه بنی دخی خبردار ایده سن وزیر روشن ضمیر زبان فصاحت
ودهان بلاغتله احوال رای وبرهمنی تقریره شروع ایدوب ایتدی **بیت**
ای شهریار دهر وشهنشاه روزکار • اوسکده سایه کستر اوله لطف کردکار • اجرام
رام بخت بکام فلک غلام • دولت مطیع حکمک اوله روزکار یار • طوطیان شکر
سنان حکایات وداستان سرایان بوستان روایتدن کوشش خوشمه بتشدیکه

معظم بلاد سواد

معظم بلاد سوادهنده بر پادشاه بیدار بخت وار ایدی رای دابشلیم دیرلر
ایدی معناسی پادشاه عظیم دیمکدر کامکار وکامیاب روزکار کچوردی
همواره مجلس همایوننده ندمای حکمت شعار وحکمای فضیلت اشتهار حاضر
اولورلار ایدی هر کون ایله تفصیل محاسن اوصاف واحاسن اخلاقی مذاکره
ایدوب موجبیله عمل ایدردی هر کوره الکلام یجر الکلام مصاحبت محسنات جود
وسخایه منتهی اولدی چونکه جود احسن صفات ملوکک ایدوکی ادله وبراهین
ایله متحقق اولدی رای دابشلیم دخی صلای عام ایدوب خزائن فراوان بذل
ایلدی اول کیجه واقعه سنده کوردیکه بر پیر نورانی هویدا اولدی ودیدیکه بوکون
حسبة لله تعالی مبالغه مبلغ انفاق ایلدک خیر قبوله قرین اولدر ایمدی علی
الصباح پای عزیمتی رکاب سمند دولته قویوب جانب شرقیده اولان طاغ جانبنه
توجه ایلکه کنجینه بی یکانه نائل اولاسک کرکدر رای چون ترجمان عالم الغیبدن
بو بشارتی ایشتدی بیدار اولوب علی السحر اول جانبه توجه ایلدی دامن کوهده
بر غار کوردی بر پیر روشن ضمیر اوتورمش مصاحبتنه راغب اولوب یاننه واردی
مواعظ ونصایحندن حصه مند اولدی چون وداعه پیر ایتدی بو غارک کنارنده
مدفون بر کنجینه واردر پدرمدن ارثله انتقال ایلمشدر بکا لزومی یوقدر نیازمندمکه
پادشاه عالم پناه قبول بیوروب بو پیری مسرور ایلیه رای دابشلیم بو کلام جواهر
انتظامی استماع ایدیجک واقعه شبانه یی یاد ایلیوب هذا تأویل رؤیای من قبل
قد جعلها ربی حقا مفهومی ضمیر منیر آیینه نظرینه منعکس اولدی قصه رؤیا
وبشارت کنجی نقیر وقطمیر پیره تقریر ایتدیر وفی الحال اول محلی حفر ایدوب کنجینه
مدفونی بولوب نظر همایونه کتوردیلر **بیت** بحه درج سیمین وصندوق زر
ایچی دولو یاقوت لعل وکهر • شاه بیوردی صندوقن قفلن اچدیلر بر حقه
مجوهر چقدی ایچنده بر حریر سفید وار ظهرنده بر قاچ سطور قلم سریانی ایله
مسطور قرائت اولندی محصول مضمونی بو که سکه هوشنکک شاهم بو نقود

بسیار وجواهر بیشمار رای اعظم وبادشاه معظم دابشلیم هندک ایچون
ودیعت قومشدر والهام الهی ایله بو دفینه نصیبهٔ خزینه سی اولجغین
بلمشدر ومیانه زر وگوهرده بو وصیت نامهٔ تعبیه قلمشدر تاکه بو کنج
بی رنجه ظفر بوله بو وصیت نامه یه نظر قله که اون دورت قاعده مشتملدر
کارنامهٔ بناء سلطنت ودستور العمل نظام مملکت ایده لر هر بادشاه صاحب
انتباه که سوانح امور ومصالح جمهورده بو وصایا ایله عامل اوله الی انقراض
الدوران دبدبهٔ دولت روزافزونی باقی وپایدار اوله **نظم** وصایای
هوشنگی طوت یادکار • دیلر ایسک اوله دولت پایدار **اولکی وصیت**
اولدرکه ساعی ونمامک کلام نفاق انجامن استماعدن احتراز واجتناب
ایلیه که هرکه که مقرب سلطان اولورلر البته محسود اقران اولور وحسودلر
صورت اخلاصده بر جنس غمز ونفاق ایدرلر که بالاخره بادشاهی تنفیر ایدوب
مراد فاسدلرین حاصل ایدرلر **ایکنجی** وصیت اولدرکه غماز ومفسد
وبدکردارلره امان ویرمیوب حقلرنده کلهلرکه البته اول مقوله لر کار بدلرینک
جزاسن بوله لرکه کدرو عاقبتلری وخیم اوله لر کدر **اوچنجی** وصیت
اولدرکه ارکان دولت واعیان مملکت ایله شرط موافقتی مرعی طوته لرکه
احباب واصحابک فوائد موافقتی بیشماردر **دوردنجی** وصیت اولدرکه
تلطف وتملق دشمنه مغرور اولمیه لرکه دشمن هیچ وجهله دوست اولماز
بشنجی وصیت اولدرکه هر مطلوبه نائل اوله محافظه سنده تهاون و
تکاسل اتمیه وغفلت سببی ایله ضایع قلوب الدن چقارمیه لر تدارکله اله کیرمز
وندامت وملامت فائده ویرمز **التنجی** وصیت اولدرکه جمیع امورده
خفت وشتابدن احتراز واجتناب ایدوب جانب تأمل وتأنی یه میل ایلیه لرکه
تعجیلک نصرتی غایت چوق وصبر وتحملک منفعتی نهایت یوقدر **یدنجی** وصیت
اولدرکه هر حالده عنان تدبیری الدن قومیه اگر اتفاق ایله اعدا الا قصد ایده لر

اندردن بریله

اندردن بریله مدارا واظهار اخلاصله اول ورطه دن خلاص متصور ایسه
فی الحال الا اقدام ایده **سکزنجی** وصیت اولدرکه کمین ارباب کیندن
امین اولمیوب خوش امد وتلطفلرینه اعتماد قلمیه **طقوزنجی** وصیت
اولدرکه عفو وصفحی کندویه شعار ایدوب ملازمان عتبهٔ دولتی ادنی جرم
ایله مظهر عتاب وعقاب ایلمیه **اونجی** وصیت اولدرکه کیمسه یه اضرار
وازار قصد ایلمیه تا بحکم جزاء سیئة سیئة مثلها ضرری الا مترتب اولمیه
اون برنجی وصیت اولدرکه طورینه لایق وحالنه موافق اولمیان اموره
میل اتمیه که نجه لر کندویه مناسب کاری قویوب اخرینه شروع اتمکله ایکیسندن
دخی محروم قالمشدر **اون ایکنجی** وصیت اولدرکه همیشه حلم ووقار وتمکین
خلعت زیبای سلاطیندر **اون اوچنجی** وصیت اولدرکه ملازمان استانهٔ
دولتلری امین ومعتمد کیمسنه لر اولوب ارباب غدر وخیانت اولان فرومایه
لردن اجتناب ایلیه لر **اون دوردنجی** وصیت اولدرکه انقلابات زمانه
التفات اتمیوب جمیع احوالده قضاء رب العباده رضا وانقیاد ایده لر
بو اون دورت وصیتکه ذکر اولندی هر بریسی ایچون بر داستان عجیب
وبر افسانهٔ غریب ایراد اولنمشدر اگر رای اعظم اول حکایات وروایاتک
تفاصیلنه اطلاع قصد ایدرسه جانب کوه سرندیبه که مهبط ابو البشردر
توجه ایلسونکه بو عقده انده منحل اوله کرکدر چونکه رای دابشلیم بو کلمات
حکمت انجامی اشتدی درحال دار السلطنه یه وزرادن بر معتمدی قائممقام
نصب وتعیین ایلیوب کندوسی بعض خواص ندمایله سبکبار راه
سرندیبه امالهٔ لجام عزیمت ایلدی قطع منازل وطی مراحل ایده رک بر ساعت
مبارکه ده منزل مقصوده واصل وشرف ملاقات حکیم بزرگوار بیدپای عالی
مقداره نائل اولدی بیدپای روشن ضمیر الهام غیبی واعلام لاریبی ایله ضمیر شاه
عالمگیره مطلع اولوب اتمام مراسم اکرامدنصکره سبب قبول کلفت سفری

سؤال ایتدی رای دابشلیم قصهٔ خواب وگنج ووصایای هوشنگی علی التفصیل
برهمن روشن‌ضمیره تقریر ایتدی برهمن دخی ستایش تحسین ایدوب مضمون وصایانک
هر بابنده نصایح وپندی مشتمل بر حکایات ایله اثبات مدعا ایده‌رک تفصیله
شروع ایتدی کتاب کلیله ودمنه سؤال وجواب رای برهمنه مبتنی وترتیب سابق
اوزره اون دورت وصایا اون دورت باب اوزره منطویدر والمعونة من الله
المستعان باب اول ساعی نمامک کلام نفاق انجامن استماعدن اجتناب
واجب ایدیکن بیان ایدر رای اعظم دابشلیم بیدپای حکیمه ایتدی مضمون وصیت
اول اولدر که هرکسه که مقربی پادشاهی اوله البته محسود خاص وعام اولور
وحسودلر نقض حرمت وعرضنه سعی ایدوب ضمیر منیر سلطانی اندن متغیر
ومتنفر ایدرلر حکیم بزرکوار وبرهمن حکمت شعاردن التماس ایده‌رم که بو بابده
مناسب بر داستان ایراد ایلیه وشول کمسنه‌نک قصه[illegible] بر پادشاه حضورنده
مزید تقربله اختصاص بولمشیکن ارباب غرض قولی ایله بنای مرتبه‌سی خلل پذیر
اولوب صداقت عداوته وموافقتی مخالفته مبدل اولمش اوله برهمن ایتدی بلی
اساس سلطنت بو وصیت اوزره در لکن پادشاه کلام نفاق انجام حساده
اعتماد بیوره ارکان دولت انلرک افسادیله سهام نکبت ومظهر عتاب ومحنت
اولورلر چون مفسد محتال ایکی صدیق صادق میاننده القای نفاق وشقاقه رخصت
بوله هر اینه آیینهٔ الفتلرین غبار وحشتله مغبر وبنای مودتلرین تزلزل ومفسدتله
زیر وزبر ایدر نتکه بنای مصادقت کاو وشیر اول شغال شریر تزویر ایله خلل
پذیر اولمشدر رای ایتدی نه کیفیتله اولمشدر اول حکایت برهمن ایتدی اخبارده
کلمشدر که قدیم الزمانده کثیر الاموال جهان دیده وکار آزموده بر بازرکان
وار ایدی بیت موی سفید از اجل آید پیام • پشت خم از مرگ رساند سلام •
فحواسنجه پیرلک ایرشوب زمان رحلت وانتقالی قریب اولمغین فرزندلرینی یاننه
دعوت ایلیوب لازمهٔ دین ودیانت اولان نصیحتدن صکره تجارتله امر ووصیت

املکین

املکین اول دخی فرموده پدر اوزره طریق تجارته سالک اولوب سفر
دور ودرازه شروع ایتدی زیر بارنده ایکی بارکش کاوی وار ایدی برینه
شتربه وبرینه منزبه دیرلر ایدی قضای الهی اثنای راهده شتربه بر خلاب
عظیمه راست کلوب کمال فتوردن عبوری میسر اولمیوب انده قالدی اول
دیارک صحرالرنده خلیع العذار کشت وگذار ایدرکن بر فرحفزا مرغزاره
کلوب آب وعلفی طبعنه خوش کلمکین انده اقامت اختیار ایلدی نیچه زمان
بند تکلیف وقید تعلقدن معرا اول مرعی ده بیچون وچرا رعی وچرا قلوب
اول فضای دلکش وصحرای جان‌فزاده کمال ذوق وصفا ایله روزکار کچوردی
بغایت قوی جثه وفربه اولوب بر کون نشاط تام وانبساط مالاکلام ایله
بر بانک بلند ایدوب صحرا وکوهساره ولوله براقدی مکر اول مرغزار حوالیسنده
بر شیر باصولت مکین اولمشیدی که جمیع وحوش وسباع طوق عبودیتی کردن
اذعانه پیوند ایتمشلر ایدی اول شیر غرور جوانی ونخوت کامرانی وکثرت خدم
ووفرت حشمدن کندودن محتشم بر فرد تصور ایتمز ایدی اما هرکز نه کاو کور
مشیدی ونه آوازین ایشتمشیدی چون دبدبهٔ بانک شتربه کوش هوشنه کیردی
بغایت هراسان اولدی مبادا اسباع خوف وهراس احساس ایده‌لر دیو
وهمندن حرکت ایتمیوب ابواب سیر وشکاری کندویه مسدود ایدوب بعزلت
وانزوا اختیار ایلدی حضورنده ایکی شغال [illegible] ایدی دائما خدمت ملازمتنه
اشتغال ایدرلر ایدی برینه کلیله وبرینه دمنه دیرلر ایدی ایکیسی دخی فطن
وذکا وطبع دوهاله معروف ومشهور ایدی دمنه فراستله شیرک خوف
وهراسن بیلوب کلیله‌یه ایتدی ای برادر ملک حقنده نه درسن که بر قاچ کوندر
بساط نشاط وانبساطی [illegible] برکت حرکتدن بری ساکت وصامت
اوتورمشدر نظم بوزنده [illegible] آثار ملالت • ایدر ژنک درونه دلالت •
کلیله ایتدی ای دمنه رحم الله امرأ عرف قدره ولم یتعد طوره سنک نه

حذكدركه بو مقوله سوز سويليه سن واحوال ملك وملكدن سؤال ايليه سك
مصرع تو از كجا سخن سر مملكت ز كجا بز ملكك دركاه دولتنده خذمتكار
وسماط نعمتنده طعمه خوارز بو نعمتی غنيمت بيلوب تفتيش احوالدن فراغت
ايتمك كركدر بز اول طبقه‌دن دكلز كه محرميت اسرار ايله اختصاص بولوب
احوال اسرار ملوكدن استفسار ايده يوز اى دمنه اكر مرادك بو تقريب ايله
ملكه تقرب ايتمك ايسه بو سودادن فراغت قيل حالا نائل اولدوغك رتبه‌يه
قناعت ايدوب الكده اولان طعمه ولقمه‌يی غنيمت بيل دمنه ايتدی طالب
تقرب ملوك مجرد طعمه وقوت لايموت ايچون دكلدر بلكه فائده انتساب
مناصب عاليه‌يه واصل واقصا آماله نائل اولمقدر هر كيمسه كه مرتبهٔ بلنده
ترقی قيله هر چند موسم كول كبی بقاسی قليل اوله ذكر جميل سببی ايله عقلا قتنده
اصحاب عمر طويلدن معدود ومحسوبدر واول كيمسه كه دون همت ودنی طبيعت
اوله اكرچه خار كبی باقی وپايدار اوله فضلا اعتبارنده دفتر امواتده مرقوم ومكتوبدر
كليله ايتدی طلب مناصب ومراتب بر طائفه‌يه مناسبدر كه شرف اصل نسبله
استحقاق بولمش اوله ويا سبب فضل وجبلة استعداد كلمش اوله بزده بونلارك
بريسی يوقدر بزه مناصب عاليه‌يه استعداد واستحقاق نيجه ميسر اولور دمنه
ايتدی دست مايهٔ رياست حسب ونسب دكلدر بلكه عقل وكياستدر كيمك كه عقل كامل
وتميز شاملی اوله پايهٔ اسافلده قالمز درجهٔ عاليه‌يه واصل اولور بندخی بو عقل
كياستله پايهٔ اسافلده قالمغی روا كورمم البته درجهٔ تقرب شيری حاصل قلوب
خواص خذامندن اولورم كليله ايتدی تقرب ايچون نه وسيله ملاحظه ايدرسك دمنه
ايتدی شيره مستولی اولان كيفيت خوف وهراسك طريق دفعنی احسن تقرير وتعبير
دلپذير ايله عرض باشدكه تدبير وتقريرم مزيل ترح ومفيد فرح واقع اوله بندخی
بو تقريب ايله تقرب وانتساب اكتساب ايدرم كليله ايتدی چونكه بو ملاحظه‌يه
دوشمشسك سنی بو سودادن تحويل دشواردر باری تمام حذر اوزره اولكه ملازمت

سلاطين امر پر خطردر وكار صعبدر اكرچه بن بو تدبيره مخالفت وبو فكره
منكرم امانه دييم مصرع الدن نه كلور مبارك اولسون بيت استمزسن
چو بندين خير خواهك • سلامت اول يوری واراسته راهك • دمنه
چون كليله‌یی وداع ايتدی دخول حضور شيره جرأت ايتدی شير دمنه‌یی كوروب
ايتدی قنده‌سن ونه مهم اقتضا ايتديكه مأمور اولمادين حضورمزه كلدك
چونكه دمنه آوازهٔ كلام قادر وفصاحت وبلاغتده كمال مرتبه ماهر ايدی
بند نصايح شعر وحكايات وامثال ايراد ايده‌رك اول قدر ربط وبسط
مقال ايلديكه جميع كلماتی شيره تأثير ايدوب ازو قنده دانش وفهم
فراستله تقرب واختصاص پيدا ايلدی بر كون وقتی مساعد وزمانی موافق
كوروب خلوتنده شيرك سبب خوف وهراسن سؤال ايلدی اتفاق بو اثناده
شتربه بنه بانك بلند ايتديكه صدمت وصيت وصلابتی آفاقی طوتدی شير آه
ايدوب ايتدی بنم سبب دهشتم وموجب حيرتم بو صدادر ميدركه ايشتدك
اكرچه بلمزم بو كيمك آوازيدر اما ظنم اولدر كه صاحبنك قوة تركيبی آوازنه
مناسب ايسه بزه بو مقامده آرام حرام ايدر حرام اولور دمنه ايتدی خاطر عاطر
ملكه بوندن غيری باعث تفرقه وارميدر شير ايتدی سبب حيرت بو ايتمزمی وموجب
وحشت ودهشت اولمغه كفايت ايتمزمی دمنه ايتدی چون بو قدرسنه ايله
مكان موروثی جلا قلمق ووطن مألوفدن جدا اولمق جدا نا معقولدر آوازه
نه اعتبار ونعره‌سك نه مقداری واركه موجب ترك ديار اوله اكابر ديمشلردركه
مهابت صورت وضخامت جثه‌يه اعتماد اولماز صورت معنايه دلالت قيلمز
اكر فرمان عالی شرف صدور بولورسه بو صدانك صاحبنی واروب كورم وواقع
حالی بيلوب عنقريب عز حضور موفور الحبوره خبر صحيح كتورم طبع شيره تدبير
دمنه موافق كلوب بر موجب فرمان اول جانبه روان اولدی بر مدت تفكره
كلوب ايتدی رای شهريار هفت كشور اول جانوركه صدمت آوازی سمع همايونه

کدر و مزاج مبارککه دردسر ویرمشدر بر گاو میشدر که بو بیشه حوالیسنده
چرایه مشغولدر اگرچه یال بال و قد قامتی بی نظیر و رنگ فر و زیب و صورتی
دلپذیردر اما خورد و خواب و علف و آبدن غیری یه میل ایلمز و تمام همتی
دائرهٔ خلق شکمندن اوته گچمز اگر فرمان عالیلری اولور ایسه بن بنده واروب
زنجیر تسخیر ایلدکدن بکننی پای تخت جهان گیره گتورم تا سر ارادتی رشتهٔ طاعته
قویوب تخم اخلاصی زمین اختصاصه اکه بیت دعوتیله مسخر ایدم انی •
آستانکده چاکر ایدم انی • شیر بو سوزدن شاد اولوب دعوت گاوه اشارت
بیوردی دمنه بر فتنه شیره فاتنه طلوب جرالجنان و فصیح البیان بی تردد
و تأمل مصاحبته آغاز قلدی و بعد السلام والکلام بیت دیدی اول نه برده ندر
قدر و مکث • نه باعث اولدی ترکه مرز بو مکث • بو مقامه گلمکه نه سبب حادث اولدی
و طرح رخت اقامت ایتمکه نه علت باعث اولدی شنتربه قلب صافی ایله جواب
[illegible] وروب واقع حالی بر بر تقریر ایلدی دمنه احوال شنتربه واقف اولیجق ایتدی
بو اقطارک مالکی و بو بیشه سباعک ملکی بر شیر دلیردر سنی انک خدمتنه دعوت ایدرم
اگر متابعته مسارعت ایدرسک بو آنه دک باب ملازمته ایتدیگک تقصیرانک
عفو اولنور اگر تمرد ایدرسک علی الفور دونوب ماجری یی علی ماجری اعلام ایدرم
احوالک نه یه منجر اوله جغی معلوم شنتربه چون نام شیر و سباعی ایشتدی غایت وهمندک
اطاعتدن غیری چاره بولمیوب ایتدی اگر بنی سیاستدن امین قلورسن و دفع شنتر
و ضرره ضامن اولورسک فرمانکه مطیع اولورم و وسیلهٔ مرافقتکله شرف خدمت
و کرامت ملازمت بولورم دمنه ایمان غلاظ و شداد ایله گاوه اعتماد و اعتقاد
ویروب معیت ایله جانب شیره متوجه اولدیلر درگاه شیره قریب اولیجق دمنه
تیز ایلرو واروب شنتربه نک قدومندن خبر ویردی بو زماندن کرکه گاو گلدی
شرائط خدمت عبودیتی یرینه گتوردی شیر دخی حال و خاطرین صوردی بو نواحی یه
قچن گلدک و گلمکه باعث نه اولدی دیدی گاو سرگذشتن بالتمام حکایت ایلدی شیر

ایتدی

ایتدی ای مهمان گرامی ع خوش آمدی و علیک السلام والاکرام مهمان بو مقامده
آرام ایله تا شفقت و اکراممزدن بهره‌مند اوله‌سن که بزم ابواب فتوح عنایتمز
حرم حمایتمزه مفتوح و مائدهٔ پر فائدهٔ رعایتمزه ملازمان آستانهٔ سعادتمزه
مبذولدر گاو مراسم دعا و تحیت و لوازم ثنا و مدحتی یرینه گتوردی و کمر خدمت
عبودیتی طوع و رغبتله میان جانه بند ایتدی شیر دخی الکارتبه تقرب ارزانی
بیوروب گوندن گونه مرتبه سن زیاده قلدی گیدیگده گاوک عقل و دانشنه اعتماد افزون
اولوب محرم اسرار و مظهر اکرام و آثار ایدندی گاو دخی خدمت عبودیتده بر
مرتبه قیام ایتدیکه جملهٔ ارکان دولتی تجاوز ایتدی دمنه بو کیفیته تحمل ایده میوب
کمال حسدندن خواب آرام و راحتی کتدی درد و اضطرابنی حکایت ایچون یار
قدیمی کلیله یه کلوب ایتدی ای برادر ضعف رای و سوء تدبیری گوررسنکه
گاو چراغم ایکن بندن و ارکان دولتدن ممتاز و سرفراز اولوب شیر قتنده جملهٔ
الملک و معتمد الدوله اولدی بن ازدیاد تقرب طلب ایدرکن بو تقریبله منزل اولمدن
تدنی و تنزل بولدم کلیله ایتدی بیت سن ایتدک گندیکه گلزار رهم خار •
یریدر گاو ایسن بلبل گبی زار • دمنه ایتدی بلی راست سویلرسن بن بکا ایتدم
اما بو بابده سن نه تدبیر ایلرسک کلیله ایتدی اولده سکا بو عملده موافقت ایتمدم
و حالا دخی کندیمی بر طرف ایلورم و بو خصوصه دخل ایتمدن تمام احتراز قیلورم
مگر کندی حقکده نه یه سن فکر ایلیه سنک دیمشلردر مصرع هر کسی مصلحت خویش
نکو میداند دمنه ایتدی بنم فکرم بودر که ممکن اولدیغی قدر بزل مقدور ایلیوب
گاو ریاسندن اندورم کلیله ایتدی جزم ایلدمکه کمر مکر میان جانه بند ایتمش سک
دیلرسک که یوز گدندن اکابر ضرر ایریشه اما غافل اولمه که مقدمات آزار و اضرار
فائده ویرمز حاسدک قصدی ینه گندیه عائد اولور مصرع هر که بدی کرد بجز بد ندید
کلام میانلرنده بو کلمه ایله تمام اولدی دمنه بر مدت ترک ملازمت ایدوب بر گوشهٔ
عزلت اتیه راد توردی تا بر گون فرصت بولوب شیر حضورینه واردی غمدیده لر گبی

بوزین طوتوب وستم کشیده لر کبی بوینن اکوب طوردی شیر ایتدی حیلی مدتدر
کورنمزسن خیرمیدر دمنه ایتدی ملکک دولتنده امیدرکه خیر اوله شیر ایتدی جهار کده
اثر غم وار حکمت ندر دمنه ایتدی بیت اگرچه غصه یه حکمت کرکدر • بیان
قصه یه خلوت کرکدر • پس شیر خلوت ایدوب دمنه یاننه دعوت ایلدی وایتدی
بر حادثهٔ عظمایه وقوفک اکلنور علی التعجیل عرض حضورمده تفصیل ایله که مهمات
ملکیه نک تأخیرنده نجه مخافات واردر بیت بیلورسن مختلفدر حکم اوقات •
دیمشلردر که فی التأخیر آفات • دمنه چون فرصتیاب اولدی دهان بیانی اچوب
کما لاول تمهید مقدمات ایدرک شتربه نک اسائت وعصیانن بر وجهله تقریره
شروع ایتدیکه شیر بالآخره دمنه نک افسانه وافسوننه فریفته اولوب شتربه یه
بدگمان اولدی ودیدیکه فی الحقیقه حال تقریرکه مطابق ایسه من بعد صحبت شتربه دن
نفرت ایلدم اولی بودرکه هما بر کمسنه کوندرم تا کیفیت حالی اعلام ایده واجازت
ویرم ارض الله واسعه دیلدوکی یره کیده دمنه ایتدی رجا ایدرم که اعلان عصیان ایلیوب
بر فتنه ایقاظ ایلیه صلاح بودرکه انک خیانت خفیسی سیاست محققی ایله تدارک اولنه
شیر ایتدی بی بینه وبرهان سوء حالی نیجه نمایان اولور دمنه ایتدی ارباب فرمانه
فراستدن زیاده برهان وبینه اولماز خیانتنه یقین تحصیل ایتمک مراد ایسه کلدکده
احوال واطوارینه دیدهٔ تفرسله نظر ایله که خبث عقیدت وفساد نیتی کون کبی عیان
اولور علامت خیانت وانحراف باطننن برسی بودرکه متلون ومتغیر کلمه کرک
وچپ وراست وپیش وپسنه نظر ایدوب مجادله یه مهیا ومقاومته آماده اوله کرک
شیر ایتدی بونی ایو دیدک واقعا بو علامتدن بری ظاهر اولورسه شبهه وگمان مندفع
اولور دمنه بلدیکه دروغ بیفروغنه شیر فریفته اولدی مراد ایتدیکه کاوی دخی کوروب
القارف دایلیه پس وجه سابق اوزره شتربه یه واروب صورت اخلاصده شیرک
ظلم وتعدوانن بیان ضمننده کندویه اولان سوء قصدین بر طرز ایله تعبیر ایلدیکه شتربه
کمال خوفندن مختل الدماغ اولوب ایتدی ای برادر بو ورطهٔ مهلکه دن طریق خلاص ندر

نه تدبیر

نه تدبیر ایدرسن دمنه ایتدی ایش مرتبهٔ تدبیر وتدارکدن کچمشدر انجق شرط حزم
واحتیاط بودرکه حضور شیره واردقده غافل بولنمیه سن وقچنکه شیری گاه یاتور
وگاه طورور وگاه قالقر وگاه اوتورر وپنجه سیله روی خاکی خراش ایدر ودنبالن
زمینه اورر کوره سن تحقیق بلسنکه سکا قصد ایلمشدر وقتکه بیل باغلمشدر
شتربه ایتدی معقول بویوردک واقعا بو علامتک برسی معاینه اولنورسه ظن
وگمانم برطرف اولور شک وشبهه قالمز چون آتش فتنه بو جانبده دخی اشتعال
بولدی دمنه شادان وخندان کلیله جانبنه گلدی کلیله کار نه یه واردر دیدی دمنه
جواب ویردیکه الحمد لله تعالی بو کار دشوار کمال رفق وسهولتله میسر اولدی کلیله
ایتدی ای نادان وخامت عاقبتی وشآمت خاتمتی هیچ کورمزمسن بو امر صعبی
نیجه تسهیل وتیسیر ایتدیم دیرسن الفتنة نائمة لعن الله من ایقظها وعید وتهدیدندن
حذر ایتمدک عنقریب سنده دخی مجازات اولوب بلاکی بولورسن حاصلی بونلر بو
محاوره ده ایکن شتربه استطلاع احوال ایچون جانب شیره توجه ایلدی شیر چون
ایراقدن شتربه یی کوردی دمدمهٔ دمنه درکار اولوب کمال غضبندن اول علامتکه
دمنه خبر ویرمشیدی نمایان اولدی شتربه یقین کلیجک تحقیق بلدیکه شیر هلاکنه
قصد ایتمشدر ناچار اسباب کارزاری درکار ایتدی چون طرفیندن علایم مذکوره
معاینه اولندی آتش جدال اشتعال بولوب حرب وقتاله اشتغال ایتدیلر چون شتربه
شیر ایله مقابله یه قوت مقاومت یوغیدی بر حمله ده ایشی بتدی سر نیجه سیاستله
قتل اولنوب آلودهٔ خاک وخون اولدی اگرچه شیرک غضبی تسکین اولدی اما ایتدیکی
تهور وخفت وتعجیل وشتابه پشیمان اولوب تفکره واردی اما نه فائده بعد خراب
البصره دمنه شیرک ملال وانفعالک کوروب تسلی وتصدیله کلوب ایتدی بیت
عدو کیمدرکه آنی ایده سن یاد • ملاکیله نیچون اولمیه سن شاد • شیر بو سوزلر ایله
نوعا متسلی اولوب آرام ایتدی لکن گردون دخی کاوک دادنی عاقبت دمنه دن
آلوب سرانجام کار فضیحته یتوب قصاص کاوله قتل اولندی بیت جو بد کردی

مشو ایمین زافات • که واجب شد طبیعت را مکافات **ایکنجی باب**
بدکردارلرک وخامت خاتمت وشآمت عاقبتلرین بیان ایدر رای ایدر
داستان ساعئ نمامه اطلاع حاصل اولدیکه حیله ومکر ایله ولی نعمتن جادهٔ
مروتدن منحرف وبدعهدلک صفتیله متصف قیلدی وکلام فریب امیز وفتنه
انکیز مؤثر واقع اولوب شیر کندو رکن دولتنی هدم ایلدی حالیا حکیم سخندان
متوقعدر که احسان ایدوب بیان بیوره که عاقبت کار دمنه نیه منجر اولدی حکیم
ایتدی **بیت** شها لطف خدا اولسون پناهک • چراغ عقلک اولسون
شمع راهک • سلاطین عظامه لازمدر که مجرد عذوبت کلام وظرافت متکلمه
اعتماد ایدوب بر فعله اقدام ایلمیه اتفاق کلام اهل نفاق ایله بر کار ناپسندیده
وجوده کلورسه اول صاحب غرض بر وجهله تأدیب وگوشمال اولنه که سائره
موجب عبرت اوله بو قولک مصداقی **حکایت** شیر ودمنه درکه چون شیر دمنه
نک حیله ومکرینه واقف وافساد وغدرینه مطلع اولدی الکابز وجهله سیاست بیورر
دیکه سائرلرک دیدهٔ اعتباری روشن اولوب فاعتبروا یا اولی الابصار ایتنی تکرار
ایلدیلر وصورت واقعه بو صفت اوزره واقع اولدیکه چون شیر کارکاو بر طرف
قیلدی واندیکه تعجیلدن پشیمان اولوب انکشت ندامتی دندان ملالله چیندی نچون
عقاب شتربه ده شتاب ایلدم دیو همواره کندویه عتاب ایدردی وشب روز
انکث حدیثین انیس دل وذکرین سمیر ضمیر قیلوردی وحوشدن هر برین تنها دعوت
ایدوب اندن کاه حکایت وکاه نصیحت طلب ایدردی برکیجه پلنک دخی بو مقوله
کلام سویلدی وسوز سینه ودرونن بیان ایتدی پلنک ایتدی ای ملک غم بیهوده
واضطراب بی فائده دن نه حاصل اولور انک تلافیسی دست خبرت وضجرتله اولمز
رای راست وتدبیر درسته وابسته در صلاح بودر که بنای امورک اساس تدبیر اوزره
وضع ایدوب تحقیق احوال شتربه تدقیق اولنه اکر اسناد اولنان مواد واقع ایسه
سزای غدر وکفران وجزای ظلم وعداوتن بولمش اولور اکر افترا ایسه کردن مفسد بر

فرجام علف شمشیر تلف اولمق کرک شیر ایتدی روزیر مملکتک بو زمانه دکین رار
اصابت شعارلکله استظهار ایدردم حالیا دخی اعتمادم سکادر بو بابده هر نه
طریق رار روشکه موافق کلورایسه دریغ اتمه بنی ورطهٔ کرداب اضطراب
هلاکدن خلاص ایله پلنک متعهد اولوب کتدی قضاء الهی کوزریولده کلیله
ودمنه نک مسکننه راست کلدی کوردیکه ما بینلرنده مباحثه ومحاربه ومحاورهٔ
واربلنک اولده دمنه یه بدکمان ایدی شبهه سی دخی زیاده اولوب ایلرو
واروب ورای دیوارده طوردی وکوش هوشنک اندرک کلاماتی استماعنه
ویردی کلیله ایتدی رای دمنه عظیم کار ایتدک عجب فتنه پیدا ایلدک ملکی نقض
عهد ایله موسوم ایدوب بیچاره شتربه خیانت نامنی طاقدک ظنم بودر که
انک تبعه ووبالی سکا لاحق اولوب ایتدیکک سینه نک قریبا جزاسن
بولورسن مقرردر که بیشه اهالیسی احوالکه واقف اولهلر جملهسی سکا ایق
طولایوب باشکه قصد ایدهلر من بعد سنکله همخانه اولمق طریق صلاحدن
دوردر لطف ایله شمدنصکره وار بر یار اختیار ایله بنمله اختلاط ایلمه سکا
موافقتدن هر وجهله امتناع بکا واجبدر وسنکله مرافقت ومصاحبت
خلاف رضا پندر دمنه ایتدی ای یار غمکسارم وانیس روزکارم بنی نظرکدن
دور اتمه وشتربه امرنده بکا زیاده ملامت اتمه که مضی ما مضی فعل کذشته
تذکر سبب ملالدر بو سوداء فاسدی دماغمدن کیدروب دماغی فراغته یوز
دوندردک دشمن عالم عدمه کتدی ابواب فتوح بحمد الله مفتوح اولدی کلیله
ایتدی بو قدر جرم وقباحتدنصکره هنوز خاطرکده داعیهٔ فراغت وارامید
ایدرسنکه اوقاتکه سلامتله کچه هیهات هیهات **مصرع** سوداء خامی پختهٔ فکر محالی
کردهٔ • دمنه ایتدی بلی شآمت خیانت وسوء خاتمت مکر وخدیعتی بیلورم
اما حب جاه حرص مال بکا ادراک مالدن مانع اولوب طول امل بنی بو مقوله
عمل ایچون تحریض ایلدی الحالة هذه بوکا چاره دن قاصرم **مصرع** چون کنه خود

کرده ام خود کرده را تدبیر نیست • بنم چون بو خطاب و عتابی بالجمله استماع
ایلدی کماهی احواله اطلاع تحصیل ایدوب علی السحر حضور شیره کلوب ماجرایی علی
وجهی عرض ایلدی شیر ترتیب دیوانه ایلیوب امرا و ارکان و وزرا و اعیانی
جمع و فرمان ایلدی دمنه نک نیرکثره دیوانه کتوروب مقتضای شرع اوزره
تفتیش احوالی قضاته حواله بیوردیلر اطرافدن قیل و قال و محاوره و جدال حد
اعتدالی تجاوز ایتدی الحق دمنه طلاقت لسانه و فصاحت بیان ایله مشهور جهان
اولمغین کمیت زبانه ارخای عنان ایدوب جمله الزام و اسکات ایلدی چونکه دعوا
اول کون بر صورت بولمغه امکان اولمدی مصرع صاولک بیچاره لر چون قالدی
دیوانه ایرتیه • مفهومی اوزره هرکس مقر و ماواسنه کیدوب دمنه قید بند
ایله زندانه کوندردیلر کلیله ایله مابینلرنده علاقهٔ اخوت و شفقت قرابت و حقوق
صحبت اولمغین دمنه یی کورمکه و خاطرین صورمغه زندانه کلدی بو حالده
کوردی فریاد و فغان ایدوب ایتدی بیت بویله کورمکدن سنی محروم اولیدم
کاشکی • کلمیدم عالمه معدوم اولیدم کاشکی • دمنه دخی کریان اولوب ایتدی
اگرچه کم محنت بند و مشقت بلای عظیمدر اما درد و محنت فراقک بکا اندن الیمدر
بیت فرقت شمع رخکله وارمدر بر کیجه کیم • آتش غمده دل کریانم اولمیه کباب •
کلیله ایتدی ای برادر بدایت حالدن حقیقت مآله واقف ایدم هر بار که پند و نصیحته
مبالغه ایدردم اصلا التفات اتمزایدک ای دمنه بن مآل حالکی بویله اوله جغین
سکا دیردم مصرع بو بلالر دیدیکک بیکده بریدر دخی اگر مبادر زاحوالنده
سکا نصیحتده اهمال ایدیدم سنکله بو خیانتده شریک اولوب حالیا بو کلامه اقدام
ایده مزدم دمنه ایتدی ای برادر فی الواقع کلام حقی تبلیغده تقصیر اتمدک لکن شر
نفس و غلبهٔ حرص و حسد عقلمه غالب اولوب زواجر نصیحتک قلبمده اثر قیلمدی بن بو
امرک وخامت عاقبت و شئامت خاتمتنه جازم ایکن شروع ایتدم و جمیع خطر و
ضرری قبول ایدوب بو طریقه کتدم کلیله ایتدی بو ورطهٔ تدمیردن خلاصه نه تدبیر

ایدرسن دمنه ایتدی بو بابده ممکن اولدوغی قدر حیله و مکر و تدبیر و فکر دریغ اتمم
کلیله ایتدی بعد الیوم صلاح بو در که جرمکه اقرار و کناهکه اعتراف ایدوب عذاب
آخرتدن باری خلاص اوله سن دمنه ایتدی تأمل ایده یم خاطره خطور ایدن
یارین عز حضوره عرض ایده رم کلیله مغموم و مهموم دنوب کتدی و تف
و تاب اندوهله محموم اولوب بالین ملالته باشنی قیوب یاتدی اول کیجه صباحه
دک تململ و اضطراب ایدوب نقد جانی متقاضی اجله تسلیم ایتدی اما اول
زمانکه کلیله و دمنه میاننده بو قدر مباحثه و محاوره واقع اولدی سبابر دده
زندانده محبوس اولوب بر کوشه ده یاتوردی جاری اولان ماجرایی تقریر و تفهیم
ایشتدی وقت فرصتده کرک اوله دیو جمله سن بی خلط و خبط حفظ و ضبط ایتدی
و فقا که صباح اولدی شیر مجالس مظالم قائم اولوب قضات احضار اولندی شیر
توجیه خطاب ایدوب بیوردیکه دمنه نک قصه سن وجه شرعی اوزره فصل اتمده
تعجیل ایده لر پس قاضی القضاة حضار مجلسه متوجه اولوب ایتدی دمنه حقنده
نه دیرسز و بو ماده ده نه بیلورسز معلومکز مرتبه سن کتم اتمیوب حق شهادتی اداده
تکاسل ایلمیه سز زیرا بلا بینه کلام بی فروغ و دعوای مجردک اکثری دروغدر چونکه
اقامت بینه لازم کلدی بلنک موقع شهادته کلوب کلیله ایله اولان مصاحبتلرین
علی التفصیل تقریر ایتدی و سباعدن اول دد که مختفی ده اولان کلماتی استماع ایدوب
احواله مطلع اولمشیدی اولدخی کلوب ما وقعی علی ما هو الواقع سویلدی بعد
التعدیل و التزکیه شهادتلری حیز قبوله قرین اولمغین حکم اولنوب دمنه یه
سیاست لازم کلدی قضاة اول حکمی امضا ایدوب کافهٔ وحوش شتربه ایچون دمنه
قصاصنه اتفاق ایلدیلر شیر بیوردی تا دمنه قید بند ایله کوشهٔ زندانه براقدیلر
طعام و شرابدن ممنوع اولوب آتش جوع و عطش ایله هلاک اولدی ایتدیکی خیانت
و خباثتک اضعاف ایله مکافاتنی بولدی بوندن معلوم اولورکه مکارلرک عاقبتی
وخیم و غدارلرک نهایتی ذمیم و آخرلری هلاک و سرانجاملری فعالکدر اوچنجی

باب احباب واصحابک فوائد موافقتن ومزید منافع مرافقتن بیان ایدرای برهمنه اتید رای حلیم ربانی معلوم اولدی اول دوستلرک داستانی که بر غماز فتنه سازک آتش غمز وفر دیله خانه صداقتلری برباد اولوب عاقبت حاللری عداوته مفضی وبر بیگناهی بی سبب قتلی مقتضی اولدی وحق تعالی اول غدار ستمکارک جزاو سزاسن بولدردی الان برهمن روشن رایدن مرجودرکه بیان بیوره شول دوستلرک حالن که یکدل ویکجهت اولوب نهال مهر ومحبتدن برخوردار اوله لر ودفع خصم وقمع عدوده بهمنت ویلر واولوب رضا یارانی کندو مقتضالری اوزره تقدیم ایده لر برهمن اتید عقلا کامل الذات وحکما پسندیده صفات بیورمشلردرکه بازار کائناتده صدیق صادقدن گرانمایه ویاران مشفقدن بلند پایه سرمایه یوقدر بو مقوله دوست مادهٔ راحت روح ومدد فیض فتوحدر فوائدی غایت چوق منافعنه نهایت یوقدر جملهسندن بری بودرکه ایام دولتده مدد مواد بهجت ومعاشرت وهنگام نکبتده سالک منهج معاونت ومظاهرت اولورلر **بیت** گر کدر کشیده یار موافق • کاوله بر بریک یولنده صادق • یاران ملمیت ودوستان یکروحقنده مشهور اولان امثالک بریسی حکایت زاغ وموش وکشف واهودرکه دفاتر خواطر الکابرده مثبت ومسطوردر رای استفسار ایدیکه نیجه اولمشدر اول **حکایت** برهمن اتید ناحیهٔ کشمیرده بر مرغزار بینظیرده بر زاغ وبر موش وبر کشف وبر اهو توطن اتمشلر ایدی مابینلرنده خلت ومواخات اولمغله اتفاق واتحاد اوزره روزگار گچوررلردی وهر وقت مسیره ده جمعیتلر ایدوب مداعبه وملاعبه ایله حکایات وسرگذشت سویلشوب اکلنورلر ایدی بر گون اتفاق زاغ وموش وکشف مقام موعوده گلدیلر اهو گلمدی نیجه زمان انتظاردن صکره اول کناری ارایوب بوله مدیلر بو حال انلره موجب انفعال اولدی زاغدن التماس ایتدیلرکه پرواز قلوب دینگ تجسس ایله جوانب صحرایه ناظر اوله واحوال غائبدن خبر الوب بیله مقام معهوده

حافظ اوله

حافظ اوله زاغ پر وبال استعجال ایله پروازه آغاز ایدوب اوج هوادن اطراف صحرایه نظر ایتدی اهونک مسکینی بر قضاده بسته بند قضا گوروب یارانه خبر ایتدی کشف موشه ایتدی بو واقعهنک رفعی سنک همت ومعاونتکه وابستهدر گرکدرکه صرف مقدور ایلیهسن موش دخی علی الرأس والعین دیوب زاغی رهبر ایدینوب گیتدی اهوی دامه مبتلا گوروب تشنه بسیار ونصایح بیشمار دنصکره بندلرین کسمکه مشغول اولدی بو اثناده کشف دخی ایریشوب اظهار ملال وانفعال ایدهرک وسع مقدار خدمتده بر زده دامان اهتمام ایکن صیاد ایراقدن ظاهر اولدی اما موش اتمام خدمت ایدوب دامی کسمشدی اهو صحرایه صچرایوب قاچدی زاغ پرواز ایدوب بر طرفه اوچدی موش گندو سن بر سوراخده پنهان ایلدی کشف بیچارهده چونکه اوچوب وقاچمغه تاب وتوان یوغیدی مکاننده قالدی صیاد گلوب دامی کسلمش بولدی انگشت حیرتی دندان تعجبله اصروب ایا دامه بو بندی کیم گچمش اوله واهویه بو هواداری کیمک مددکارلغی ایله وجوده گلمش اوله دیوب چپ وراسته نظر ایدرکن گوزی کشفه راست گلوب ایتدی اگرچه سن بو متاع حقیر ایله اهونک جسته ودام گسستهنک المی تلافی وتدارک ایده مزسن اما بخاطمک گرک تهی دست دونوب گیتمک صیادلر مذهبنده نامبارک وشوم در ضروری انی طوتوب طوربهسنه اتدی وبغلنه الوب قاویسنه گیتدی صیاد گیدیجک یاران حاضر اولوب کشفی غائب بولدیلر بلدیلرکه یار بهوادار بند صیادده گرفتار اولمش اهو ایتدی شرط حسن عهد وحقیقته اوفق ورعایت اخوت وصداقته الیق بودرکه اوچومزال بر ایدوب کشف ایچون متضمن خلاص ومتکفل نجات اولور تدبیر ایده یوز زیرا احبابک عهد وحقیقتی زمان محنت داوانی نکبتده نمایان اولور موش ایتدی بنم خاطریمه بر چاره خطور ایدرکه سن بال استعجال ایله اوچ سن بر جانبدن صیادک اوکنه نیجه سن کندیکی ضعیف وخسته ومجروح وشکسته صورتنده گوستره سن زاغ دخی گاه ارقه قونه وگاه گوزینه قصد ایدرکبی باشن اوجنده

دونه چون چشم صیاد سکار است کله و بو حالکه واقف اولوب کوره زاغله
معامله‌کی بو منوال اوزره مشاهده قیله دام و طوربه‌یی براغوب سنی صیده متوجه
اولور هرگاه که سکا یقین کله لنکان لنکان اوکنجه بر مرتبه یوریه سنک طمعن قطع
اتمیه و صیدکدن نا امید اولوب قویوب کتمیه بو اسلوب اوزره بر ساعت اردنجه
تکابو ایدوب اما حرکت و سکناتکده طریق اعتدالی مرعی طوت نه بالکلیه قاچوب
کیت و نه طوروب کندیکی تسلیم ایت شاید که بو اثناده کشفی خلاص ایدوب قاچرم
یاران انکْ راینه افرین اوقودیلر و اهو و زاغ وضع معهودا اوزره صیاده کورندیلر
صیاد خام طمع چون اهویی بو کیفیتله مشاهده قلدی طوتمغی مقرر بیلوب توربه‌سنی
برتندن براغوب عقبنه دوشدی کتدی موش فی الحال طلوب توربه‌نک بندین
کسوب کشفی خلاص اتدی بعد زمان صیاد اهویی جست و جودن و عقبنجه تکابودن
عاجز اولوب مایوساً دنوب توربه‌سنه کلدی کشفی بولمدی حیرت غلبه ایدوب
لنذر کندویه اتیدی حالات عجیبه مشاهده ایتدکه هیچ کمسه اعتماد اتمز و احوال غریبه
معاینه قیلدم که بر فرد حکمتنی بیلمز اولا اهو بندین کسمک بعده کندویی بیمار صورتنده
کوسترمک و زاغ انک اوستنه چقمق و توربه کسوب کشف قاچمق بو جملکانک
مجملی بو مشکلاتک تاویلی نه اوله دیرکن خوف و خشیت و وحشت و دهشت
غلبه ایدوب اتیدی غالبا بو مقام بریلر جایکاهی و غوللر خاب کاهیدر لازم اولدیکه
بو موضعدن کیدم و من بعد بو صحرانک و خوشندن رشته طمعی قطع ایدم پس صیاد
اواره دام و توربه‌یی براغوب قاچدی و نذرلر ایدوب اندلر ایجدیکه اول بیابانده
کنار سلامته یتشه بردخی بقیة العمر اول صحرانک حیالن بیرامن خاطرینه کتورمیه
و سائر صیادلره دخی شفقت و نصیحت ایدوب اول اطرافی و اول دشتی کشتندن
منع ایلیه چون صیاد کتدی یاران ینه بر یره کلوب فارغ و امین و مسرور و مطمئن
مسکنلرینه رجوع قلدیلر بوندن مقصود نه دست افت بولدرک روزکارینه یتشر رونه
مخافات خساره حاللرینه [illegible] اتیدی یمن وفاق و حسن اتفاقلر ایله عقد

معاشرتلری انتظام و اتساق بولدی و برکت معاونت و مصادقتلری و عقده مصاحبت
و مرافقتلری مبرم و مستحکم اولدی بو دراول دستانک دستانی که زمان دولت و نکبتده
فرط مودت و محبتدن دم اورلر دوقت راحت و محنتده قدم صدق و اخلاص
اوزره طورلر چونکه وفاق و اتحاد و محبت و مصادقتلری ریب ریادن مصون
و حقیقته مرهون ایدی لاجرم میامن معاضدت و مظاهرتلری ایله بو هلکلو ورطات
هائله‌دن نجات بولوب مدة الایام مسند رفاهیتده حضور نا محصور ایله متمکن
اولدیلر عاقل کامل هوشمند کامل فاضله لازمدرکه بو حکایت عجیبه‌دن عبرت
الهلر که حیوانات ضعیفه‌نک یمن مرافقت و موافقتدن بو قدر آثار ستوده
و نتایج پسندیده حاصل اولیجق بنی ادمکه خانه مصاحبت و مصادقتلرینی بو طرح
اوزره بنیاد ایده ثمر تبه متین الاساس اوله کرکْ دوردنجی باب کین مکر
کین اعدادن امین اولمق جائز دکل ایدوکن بیان ایدر رای دابشلیم برهمنه
اتیدی ای حکیم کامل شجره وفاق نه ثمر ویرر و مقدمه اتفاق نه‌یی منتج اولور
بلدم و اول دوستلرک داستاننکه صداقتلرنده صادق مرافقتلرنده موافق اولهلر
کوش ازعانله استماع قلدم و برهان عیاننده مطلع اولدم بیت کیمک کیم یاری وار
انده غم اولمز • کیمک کیم یاری یوقدر هم اولمز • حالیا پیر روشن ضمیردن متوقعدرکه
تقریر و بیان بیوره‌لر اول دشمنک مثلکک که دعوا اخلاص و اظهار اختصاصنه
اعتماد جائز اولمیه برهمن اتیدی بلی ترهات دشمنه فریفته اولمق جائز دکلدر عاقله
لازمدرکه دشمنه تملقی زیاده کوردکجه سوء اعتقادی زیاده اوله بیت مکر دشمندن
صقین اوله امین • حذر ایدرتا که سکا ایدر کین • هر کسکه وقت فرصتده تداریکی
فوت ایده نادم اوله اما حسرت و ندامت فائده ویرمیه والا اول بلاتیشه که زاغدن
بوملره یتشدی رای استفسار ایتدیکه نجه اولمشدر اول حکایه برهمن اتیدی ولایت
چینده برکوه پرشکوهک فرازنده بر درخت منتهی سایه سنده زاغلر اشیانه طوتمشلر
ایدی بادشاهلرینه پیروز دیرلر ایدی ملک بومان ایله بینلرنده عداوت قدیمه

اولمغین بر کیجه علی الغفله شبخون ایدوب زاغلرک لشکرکنورین خراب و خانه و
آشیانه لرین یباب ایلدیلر چون صباح اولدی بیرور لشکرین جمع و حکایت هجوم
سپاه بومی درمیان ایلیوب بو غایله نک بر طرف اولمسنده تدبیر مناسب نه
ایسه مشاوره اولنه دیو فرمان ایلدی الحاصل دولتده مزید دانش و ادراک ایله معروف
اولنلر مقتضای عقللری اوزره تدبیر ایدوب کیمی جنک و جدالی استصواب ایلدی
وکیمی صلحی التزام باج و خراجی معقول کوردی وکیمی دخی انلرک شرندن ترک دیار
و جلای وطن ایتمک مناسبدر دیدیلر اما بو جمله دن وفور عقل ایله ممتاز بر وزیر صاحب
تدبیر وار ایدی کارشناس دیرلر ایدی بیروز انکا توجیه خطاب سن نه دیرسن
دیدکده بن خلاصهٔ ما فی الضمیرم عرض و حضوره تنها انها ایده رم دیوب خلوت ایتدردی
واتیدی بیت شها اقبال دولت بندک اولسون   همیشه دشمنک فلکدک اولسون
اول تدبیرلرک ارکان دولت عرصهٔ عرضه انها ایتدیلر جنک و صلح و فرار و قبول باج
والتزام خراجدر بونلرک بریسی بنم قتمده معقول دکلدر امیدوارمکه اول مدبرک
تدمیرینه بنده بر حیله تدبیر ایلیم که بزه بو شدتدن فرج تام و اول مکار و ستمکار
لردن اخذ انتقام میسر اوله چوق کسلر بالاقتضا حبل حیله یه تمسک ایله مرادلرین حاصل
ایتمشلردر بنده دخی بویله بر عمله محتاجز بونی صواب کوردمکه نفسمی اصلاح مصالح
ملک ملک ایچون فدا ایده رم امدی کرکدر که دیوان عالیده جمیع ارکان و اعیان
میاننده بکا خشم ایدوب بره و بالم یولدروب زخم زار و خون آلوده بو درخت
التنده براغوب سز تمام لشکر ایله بو مقامدن کیدوب فلان موضعده بکا توقف ایده سز
تا بن دام حیله انلرک کمینه قوروب حسن و فکر لطف مکر ایله نیجه قهرلردن قورتیلوب
ظلم و صلاح وقت هر نه ایسه عرصهٔ عزه عرضه قلم ملک انک رأینه تحسین ایدوب
طنزه حقدر همان لماق ابروس درعم و کلمات فحش برعم ایده رک بیوردی کارشناسک
پر و بالن یولدیلر و وجودین خون آلود ایدوب اول درختدن آشاغی ایتدیلر ملک
جمیع لشکر ایله اول مقام معروف و موضع مقرره عزیمت ایتدیلر چون آخشام اولدی

ملک بو

ملک بومان ینه جمع سپاه ایدوب شبخون قصدیله زاغلرک ماواسی جانبنه توجه ایتدی
کلدیلر اما نه زاغلردن و نه حاللرندن خبر وار انجق کارشناسی یرلرنده زیر درختده
زخم خورده و خون آلوده بولوب ملک بومک حضورینه کتوردیلر کیمک اتباعندنسین
بوندره نه ارارسین دیو سؤال ایلدی اولدخی کند و حسب و نسبین و منصب و زارت و رتبهٔ
صدارتن بیان قلدی ملک ایتدی بلی سنی بیلورم و خیلی زماندر احوالک ایشیدرم
ایمدی خبر ویر که زاغلر قنده کتدیلر و بو حرکتدن نه حیله قصد ایتدیلر کارشناس
ایتدی ای ملک بنم حالم انلرک محرم سرّی دکل ایدیکمه دلیل یتیزمی ملک ایتدی
یا جرمک نه ایدیکه سکا بو دکلو عقوبت ایتدیلر کارشناس ایتدی سز شبخون ایتدکمز
صکره بیر روز مشورت ایتدی جمله وزرا متفق الکلمه ملکی جنکه تحریک ایتدیلر بن
جانب صلح و التزام باج و خراج ترجیح ایتدم چون ملک بنم کلامم ایشتدی سن
انلرک طرفدارسن دیو جنایت و خیانت ایله اتهام ایدوب بو عذاب ایله کوردیکم
عقاب ایتدی ملک بومان مرحمت ایدوب اتباعی زمره سنه الحاق ایلدی بر کاروان
وزیری وار ایدی هرچند که بو حیله کارک سوزینه اعتماد جائز دکلدر اسکی دشمن
دوست اولمز تملقنه اعتماد و اعتقاد ایلمک دیو پند ایلدی ملک بومان اصلا اصغا
ایلمدی کوندن کونه تقرب و احترامن زیاده ایلدی اولدخی انواع تواضع و تملق
ایله شاه و سپاهن قلوبنه کیروب بر مرتبه یه واردیکه محل اعتماد و محرم اسرار
اولدی ناکاه بر کون فرصت بولوب قاچوب ملک مرغان قتنه کلدی ملک انی سلامت
کوردیکی نشاط بال ایله خاطرین صوردی و انجام کارینه منجر اولدی دیدی کارشناس
ایتدی دولتنده انلر مغارنه کیردم و مطلوبه واصل اولوب مقصوده ایردم همان
حاضر و آماده اولک که تیغ انتقامی نیامدن چکه جک زمان دشمنی دوستلرکز مرادنجه
کوره جک اولاندر ملک ایتدی کیفیت حالی مجملا تقریر ایله که حقیقت واقعه یه فی الجمله
واقف اولوب اسباب جدال و قتالدن مناسب حال نه ایسه مهیا قلنه کارشناس ایتدی
فلان کوهده بر غار واردر که لیل و نهار بومر انده قرار ایدرلر تاب آفتابدن بصر

بصیرتلری خیره اولمغین کوندزلرده حرکت ایده میوب اول غار تاریک وتارده متواری
اولورلر اول حوالیده هیزم خشک فراوان ایدی بونی فکر ایدیمکه وقت ظهرده هر زاغ چنکال
ومنقاریله هیزم مذکوردن مقدوری مقداری جمع ایدوب غار مزبوره کتوره بندخی
واروب اول اطرافده اولان شبانلردن بر پاره آتش کتوروب اول مجتمع اولان
هیزمه اورم وملک فرمان ایده تا زاغلر پرلرین تحریک ایدوب آتش مشتعل اوله لاجرم
هر بومکه اول غاردن چیقه پروانه وار سوخته آتش بوار اوله چیقموب ایچنده قالانلر
دود آتش دمار ایله بوغله ملک بو تدبیری غایت معقول کوروب ترتیب مزبور اوزره
بو مهمی اتمامه یتوروب تمام بوملری بو تدبیر ایله هلاک ومعدوم ایلدی وزاغلر فتوح
موفور وغنایم نامحصور ایله فریح وفخور مظفر ومنصور یوالرینه رجوع ایتدیلر
بو بابده مرقوم اولان افسانه دن معلوم اولور که دشمنک مکاید غدر ومصاید مکرندن
احتیاط واحتراز واجبدر وخصم هر چند که تواضع وتضرع کوستره اعتماد واعتقاد
ایتمک لازمدر بر زاغ بی پر وبال بو قدر حال ایله بو قدر دشمن انبوهی بر حیله ایله
پایمال ایتدی بونک سببی بوملرک رکاکت رأی وقلت عزمیدر اکر فکر عواقبدن
فی الجمله بهره مند اوله لر ایدی زاغک تذللی وتواضع وعرض صداقت ونصرتنه
اعتماد ایتمزلر ایدی ومحرم اسرار ایتمک دکل یانلرینه بیله اوغرتمزلر ایدی بویله اولسه اول
زاغ هرکز مرادینه ایرمز ایدی خردمندانه واجبدر که بو بابده دیده عبرت ایله نظر
ایدوب بو جواهر نصایحی اویزه کوش هوش ایله وچندانکه عدودن مهر ومحبت
لافی اشیدوب جانب دکلدر که فریفته اولوب مقتضاسی اوزره ایش ایده بو حکایه
ضمننده بر فائده دخی بودر که بازار دنیاده کسب وکار یار مخلص وهوادار خاصدن
انفع تجارت اولمز ایمش که کارشناسک امداد واعانتیله زاغلر کرداب آفتدن
ساحل امن وسلامته یتشدیلر هر کس که احباب واصدقای عزیز طوتوب اعدادن
همیشه احتراز واندیشه اوله مقتضی الآمال اولمسی بدیهی الظهوردر بشنجی باب
سعی بلیغ ایله حاصل اولان مطلوب اهمال وغفلتله ضایع اولدیغین بیان ایدر رای

دابشلیم

دابشلیم ایتدی کلام حکیمدن معلوم اولدیکه قریب دشمنه اعتماد جائز دکل ایمش
وحسن تدبیر ولطف حیل ایله آسیب کید دشمندن خلاص ممکن ایمش ملتمسدر که بیان
بیوریله اول طائفه نک مثلی که بر امرک کسبنه سعی بلیغ ایدوب مقصوده واصل
اولدقدنصکره غفلت سببی ایله انی ضایع قیله لر برهمن ایتدی خاطر عاطر شهنشاهیه
مخفی اولمیه که بر امرک کسبی هر نه قدر صعب اولورسه بعد الحصول انی محافظه
ایتمک دخی دشوار در زیرا نیجه امور اولور که مساعده بخت ایله بی زحمت حاصل اولور
اما غفلت سببی ایله ضبطنه قادر اولمیوب زمان قلیلده ضایع اولور هر بار که
کندویی ملامت ایده فائده ویرمز نتکه اول سنک پشت ویوزنیه کبی بر یار صادق
الدن کتورمشکن غباوت ونهایت حمقندن الدن چقاردی رای استفسار ایتدیکه
نیجه اولدی اول حکایت برهمن ایتدی اخبارده کلمشدر که جزایر بحر اخضردن
بر جزیره که بوزینه لرک مقری ایدی کاردان نام پادشاهلری پیر اولوب ضبط
مملکتده تکاسلی ظاهر اولمغین خلع ویرینه آخری پادشاه ایتمشلر ایدی اول دخی
ترک دیار ایدوب بی یار واغیار جزیره آخرده عزلت اختیار ایتمشدی بر سنک
پشت دخی سیاحت طریقیله اول محله کلوب بینلرینده موانست والفت پیدا
اولوب بر مدت اتفاق واتحاد اوزره روزکار کچوردیلر بوزینه نک خاطرندن
هوای ملک وسلطنت کیدر وسنک پشت فرزند زن وخانه ومسکنن فراموش
ایتدی بر حیلی زمان کچدی مدت غیبت سنک پشت متمادی اولدی اینک فراقندن مضطرب
اولوب حکایت فراق وشکایت اشتیاق ابنا جنسندن برسیله درمیان ایلدی اول
دخی بوزینه ایله مابینلرینده اولان محبت ووداد بیان ایدوب من بعد ابدن
سکا فائده یوقدر مکر بر تدبیر ایله بوزینه یی هلاک ایدوب مجددا زوجکی بند
تسخیره بند ایده سن یوخسه اندن مفارقت عدیم الاحتمالدر دیو بند ایلدی پس اول
مکارلر اتفاق ایدوب صندوق حیله اچدیلر متاع افکار دوکدیلر صاچدیلر
آخر الامر رای بر بونک اوزرینه منجر اولدیکه ماده تمارض ایدوب دوشکره

دوشدر یاتدر وسنک بختنه برکه کوندر دیلر واروب حلیده سنک حالکدن خبر
ویروب ایتدیر نظم یاتور صاحب فراش اولمش حلالک • حرام اولسون اکر
واریسه مالک • وجودک قاپلمش الام اسقام • بلنمز نوله سر حال سرانجام • الندن
سنه کلمز آه قالمش • اشی اول خسته نک الله قالمش سنک بخت اهلنک
خسته لکن استماع ایدیجک بو زنیه دخی استیذان ایتدیلر اول دخی ای یار غمکسار الدن
الدن نه کلور وارامادم مکه بو غریبی بیت کوشه سنده تنها قومیوب تیز کلسن
دیو نیاز ایتدی پس کام وناکام بو زنیه وداع ایدوب مقامی جانبنه کیتدی چون
وطن مالوفه کلدی احباب واقربا جمع اولوب صدای خیر مقدم ومرحبایی عیوقه
یتوردیلر وتعظیم وتوقیر ایله خانه سنه کتوردیلر اچرو کیروب عورتین کوردی
صاحب فراش اولمش یاتور بیت اوسهی قد لاله خد باغ ارمدن تازه روی
ناله دن صان نال اولمش مویدن کویا که موی • هرچند تحف تحیت عرض ایدوب
حال خاطرین صوردی مریضه دن بر جواب صادر اولمدی پس اول همدمنه که
مریضی تمارض ایتمکه اول تحریص ایتمشدی وکمال هواداریغندن باشی اوجنده
اوتوروب مکر انلغه مشغول ایدی ایتدی ای خواهر مهربان بیت ای صبحی
بیماریانده بکلمکدن دل شکست • ای کور اوجنو بوزینی کورمکدن ناتوان
بیماریمله نیچون بر اغز سوز سویلمز وما فی الضمیرینی بن بریشان خاطره اظهار
ایلمز اول دخی درون دلدن بر اه سرد چکدی وایتدی بر خسته که صحتدن مایوس
اوله نطقه نجه قادر اولور سنک بخت بو کلمات دردامیزی ایشتدی سوز وکدازه
اغاز ایدوب ایتدی بو دردم بر درمان ممکنمیدر بکا خبر ویرک مقدوریمی صرف
ایدم وقریب وبعید دیمیوب بولوب کتورم یار بیمار جواب ویردیکه کتب اطباده
مصرح ومنصوصدر که بو بر درددر طائفه نسایه مخصوص بر مرضدر انلرک
ارحامنده حادث اولور بوکا علاج دل بو زنیه یه منحصردر بودرم بوداردن
غیر دوا محالدر سنک بخت ایتدی بودار وقنده بولنور ونه حیله ایله الکیرور ونجه

تحصیل

تحصیل اولنور همدم بیمار که فن مکرده ماهر ایدی جواب ویردیکه بزده بیلورز بوداروله
کرمز دشوار امردر بر سینی بودوا طلبی ایچون دعوت ایتدیک بلکه یار وفاداریکی افوقنده
کوره سن واخرت حقن حلال ایدوب وداع ایده سن حسرت قیامته قالمیه دیو دعوت ایلدک
سنک بخت بو کلماتی کوش ایدوب کریبان صبری چاک ایدوب کریه یه اغاز ایلدی وتفکر
بیشمار ایدوب قتل بو زنیه دن غیری چاره دن عاجز قالدی ضرور ربیعیان حقوقی
ثبیت عقوقله یدم ایدوب صدیق صادق ورفیق موافقی عزم ایتدی اماتا انی مسکننه
کتورمینجه بو مراد حاصل اولمیه جغنی جزم ایتدی پس بو عزیمت ایله بو زنیه جانبنه کیتدی
چونکه بو زنیه نک اشتیاقی حدی تجاوز ایتدی قدومندن فرحناک اولوب حال خاطرین
صوردی اولاد واحفادینک احوالنی استکشاف ایلدی سنک بخت ایتدی ای مونس
دل وای انیس خاطر بیغل سنک دود فراقک درون بیرومه شوید مستولی اولمشیدیکه
انلرک وصالندن ومشاهده جمالکدن انشراح حاصل ایدم وکیفیت احواللرینه تحصیل
وقوف ایلیم لایق کورمدمکه بن انده ذوق وصفاده اولم سن بونده رنج عناده قالسن
پس اول نیت ایله کلدمکه بهرنه قدر زحمت ایسه کلبه احزانمه قدم بخیده قیلسن هم دل
وصالکله شاد اوله هم منزل جمالکله زیب رونق بوله بیت کوشه کلبه نمه بر لحظه
احسان ایله کل • کلبه احزانمی تازه کلستان ایله کل • بو زنیه کوردیکه سنک بخت فرط
اخلاصندن ناشی ابرام والحاح ایدیور دیدیکه ای یار وفادار طلب رضای احبا مذهب
مروتده فرض واجب الاداء در دعوتکه اجابت ایدرم اما بکا بو ایدن عبور متعذردر
سنک بخت ایتدی غم یمه که بن سنی بشتیم کشتیسیله بو دریادن کچورم بو زنیه دخی امرینه
رام اولوب زمام اختیارین الله ویردی سنک بخت فی الحال بشتنه الوب جزیره جانبنه
متوجه اولدی چونکه میان دریایه یتشدیکه کشتی خاطری کرداب تشویش واندیشه یه دوشدی
کاه بو سوسه نیتدن فراغت تصمیم ایتدی وکاه اهلی جانبنی ترجیح وتقدیم ایتدی حاصلی
بو افکار ایله حرکات وسکناتنده تردد وتحیر ظاهر اولدی بو زنیه کار ازموده وجهان
دیده وصاحب حزم واحتیاط اولمغله سنک بختک بو احوال واوضاعندن قلبنه شبهه

دوشوب صور دیده موجب تفکرندر تحیر ایله کیدرسن تغیر احوال و افعالک تحیر
و تفکر که برهان باهردر اکر حقیقت حالدن بنی آگاه ایلسک شاید معاونت
مشورتمله ورطهٔ حیرتدن خلاص اوله سن سنک بشت ایتدی ای برادر معذوربسورکه
اهلمکک ناتوانلغی بنی متحیر و متفکر ایلمشدر بوزینه ایتدی بیلورم ضجرتکه انکک
بیحضورلغی باعث اولمشدر الحق راست دیمشلردر ع بیمار اولمق یکدر بیماره
تیمار اتمه دن • حالا لطف ایلیوب اعلام ایله که بو مرضنک علاجی نیه موقوفدر
مزاج علیله موافق علاج نه ایسه تحصیل ایچون سعی ایده لم سنک بشت ساده
دل کمال بلاهتندن ایتدی بنی غرقاب تفکر و اضطراب ایدن دارودل بوزینه در
چون بو سوزی بوزینه کوش ایتدی زنیه اوغرادیغن بیلوب بیحتاب اضطرابه دوشدی
ع روز روشن کوزینه تار اولدی • اما قوة عقله کندوسن جمع ایدوب سنک بشته
ایتدی اول مستوره نک وجه علاجی معلوم اولدی هیچ غم چکمه که بزم عورتلریمزه بو نوع
عارضه چوق واقع اولور بز قلبلریمز چیقاروب فاننده اکجروز و انلر ایدر ز
فی الحال شفا بولور و بزه اندن اصلا الم و ضرر ترتب اولمزکه سینه مزدن قلبمزی
چکوب چیقارمق و استدیکمز وقت یرینه قومق بزه غایت آسان در یانمزده قلبک
وجودی و عدمی یکساندر چون بزه بیدل زنده اولمق میسردر بونده نه مضایقه وار در
اکر بو جانبه توجه اتمدین اعلام ایدیدک قلبمی بیله الور کلور ایدم سنک بشت ایتدی
قلبک قنده در که بیله کتورمدک بوزینه جواب ویردیکه انده قودم کتدم زیرا بوزینه
لرک عادتلری بویله در که قچن بر دوستی زیارة کیده لر قلبلرینی بیله الممزلر که مجمع
اندوه و الم در حتی اضطراب و انقلابی سبیله قلب ایله ملقب اولمشدر و منشاء
خواطر اولمغله خاطر نامیله اشتهار بولمشدر چونکه اول خسته نک علاجی بنم قلبمه
وابسته در معقول و مناسب بودر که کیرو یه دونوب قلبی بیله مزجه الوب انلره
هدیه کتوره یوز هم تهی دست وارمیه هم باب معالجه ده تقصیر و تهاون روا کورلمیه
سنک بشت چونکه بو کلامی ایشتدی نشاط تام و انبساط مالا کلام ایله دونوب بیشه

جانبنه کلدر

جانبنه کلدر و شنا بله بوزینه کناره ایرشدر بوزینه کرداب بلادن خلاص اولیجق
صحرا ایوب بر درخت اوزرینه چقدر و لطف حقه شکر و سپاس ایدوب بر شاخسار
اوزره قرار ایتدی سنک بشت بر زمان انتظار دنصکره آواز ایتدیکه ای عزیز
قنده سن تشریف ایلکه بر ساعت اول منزل مقصوده واروب استراحت
ایلیه لم بوزینه جواب ویردیکه ای احمق بن عمرمده شهر یار القده کچوردم و هزار
بار روزکارک کرم و سردنی کوردم زمانه بنی معزول و منکوب ایتدی ایسه ده
اول مرتبه ده دکلم که فوائد تجربه دن محروم اولوب خیر و شری و نفع و ضرری
بیلمیم و موضع نفاقی محل وفاقدن تشخیص و تمیز قلمیم بو سودادن فارغ اول
بر دخی جوان مردلک مقامنده اوتورمه و من بعد وفا و مروت لافن اورمه که
دعوای صدق و دادایده نک عیاری وقت آزمایشده معلوم اولور سنک بشت
هر نه قدر که فریاد ایدوب بو سوء ظنندن خاشاکه سکا غدر و مکر فکرنده اولمدیم
تضرع و نیاز ایلدی بوزینه اصلا اصغا اتمیوب بن اول اویله دکلم که دقایق
مکر و غدرینی بلمیم و دروغ بیفروغکه اعتماد ایدوب بشرط حزم و احتیاطی رعایت
قلمیم من بعد بندن توقع مصاحبت اتمه و خیال مراجعتکه احتمال محالدر خاطریکه
کتورمه علی التحقیق بیل و عین الیقین مشاهده قیل که بیت ما اولورسنک
آسمانه با قمیم • سرو اولورسن بوستانه با قمیم • سنک بشت هزار شرم و حجاب ایله
فریاد و فغان ایده رک مأیوس و محزون دونوب ماواسنه کتدی و بقیهٔ عمرینی محنت
و مفارقتله کچوروب هر کاهکه بو سرکذشتی تذکر ایدردی کندو کناهنه اعتراف
ایدوب زبان انصاف ایله دیردی قطعه که ای بد طالع و ای بد ستاره • الکله
سن سکا ایتدک نه چاره • هوا غولنه اویدک یولدن ازدک • و فا سرنامه سنی
الری یازدک • بو در اول طائفه نک داستانی که یا بر دولته ایره یا بر صدیق الله
کیره بعده غایت غفلته و غباوتدن ضایع قیلوب چاه ندامت جاویده دوشه
و هر بار که باش طاشه و طاشی باشه اوره مفید اولمیه عاقل و حازم اولا نه

لازمدرکه بو حکایه دن حصه منداولوب هر مطلوبه الله کیره کرک حطام دنیوی‌یه
کرک یاران معنویه دن اولسون انی عزیز و معتبر طوته زیرا اول نسنه که الدن کیده
تمنا ایله بنه کلمز و فواتنه بیهوده تأسف و تلهف و جزع و فزع فائده ویرمز
التنجی باب افت تعجیل و مضرت شتابی بیان ایدر حکیم ربانی چون بو
داستانی تمام ایلدی رای عالمگیر برهمن روشن‌ضمیره توجه خطاب ایدوب ایتدی
معلوم اولدی اول طائفه نک داستانی که مطلوب سهولتله اله کیردکدنصکره
محافظه سنده اهمال اتمکله ضایع قیله حالیا برهمن فواضل الکتابدن ملتمس و متو
قعدر که بیان بیوره اول طائفه نک مثلن که امضاء عزیمتده تعجیل ایدوب
فوائد تأمل و تحملدن غافل اوله برهمن بزرکوار ایتدی ای شهسوار عالم هر کیمه که
تعجیل و شتابی شعار ایده عواقب احوالی ندامته مفضی اوله تعجیل و شتاب
ارباب خرد قتنده مردود و حکیم کامل یاننده وساوس شیطانیه دن معدود در
نته کیم بیورلمشدر التأنی من الرحمن والعجلة من الشیطان صحائف اخبار و لطائف
اسمارده بو بابده مناسب حکایات بیشمار در اما جمله دن اول زاهدک داستانیدر که
تأنی و تأمل اتمیوب رسوار بیچاره نک قاننه کیردی و اراستغفار ایتدیکه نتیجه اولمشدر
اول حکایت برهمن ایتدی روایت ایدرلر که بر زاهد مدت مدیده تجرددنصکره
تناکحوا تناسلوا فرمان جهانمطاعنه امتثال ایدوب تأهل ایلدی بعد اتمام المده جناب
حق بر فرزند دلبند احسان ایلدی زاهد نامراد بر مرتبه مسرور و دلشاد اولدیکه بر آن
فکر فرزند خاطرندن کتمز ایدی و اداء اوراددنصکره اولاددن غیری نسنه یادنه کلمز
ایدی تمام همتن اول طفلک تمشیت و تقویت و تربیتنه مصروف قیلدی اتفاق بر کون
زاهد حمامه کتدی پسرینی بدرینه سپارش ایدوب تعهد بابنده مبالغه ایتدی اولدخی محافظه
سنده مشغول ایکن طرف پادشاهیدن حاجب کلوب دعوت ایتدی زاهد فرمان حاجبه
اطاعتی واجب بیلوب ضرور پسرینی تنها قیوب کتدی بونلرک بر راسولری وار ایدیکه
اولرینده الکالنیانوب قولرکیدرلر ایدی و هر قنده کتسه لر اول ده اولیجی انلردن فارغ البال

اولوب حضور ایدرلر ایدی اولدخی اول اوده بولدیغی حشراتی بر ایدر و دفع موذ
یاتدن نفع تمامی وار ایدی زاهد چون امره امتثال ایتدی راسوی بیرله قودی
کتدی زاهد کتدیکی کبی بر مار ازدر کردار سوراخ دیواردن چقوب کهواره یه
متوجه اولدی راسو کوردیکه پسری هلاک اتمک استر فی الحال زیر کهواره دن
چقوب خلقنی محکم طوتوب زور و زار ایله بوغدی اتمک برکت حراستیله پسر
ورطه هلاکدن نجات بولدی بو حال عقبنجه زاهد کلوب راسوی خون آلوده
کوردی بیچاره قورسک برایش بچردم دیو زاهده قارشو واردی زاهد
اوغلن هلاک ایتدی خیال ایدوب سیلاب غضب بناء صبرین یقدی تفحص
کار و تجسس احوال اتمدین عصاسن چالدوب راسوای بیچاره نک باشنه
شویله اوردیکه درحال هلاک ایدوب بعده بنه اوینه کردی پسرین مهد
سلامتده بولوب بر مار عظیمی یاننده کشته کوردی شآمت تعجیل و شتابله
راسوی وفاداره غدر عظیم ایتدیکنه واقف اولوب بو مقوله حرکت شنیعه
ظهورندن کمال مرتبه انفعال و اضطراب ایده ایکن خاتونی کلوب حالی مشاهده
ایتدی زاهده زبان ملامتی دراز ایدوب تعییر و سرزنشه باشلدی زاهد ایتدی
ای خاتون لطف ایله بو مناقشه دن فراغت قیل بنده بیلورم که بو تعجیل و شتاب
سببی ایله نه صبورلر جریده سنده مسطورم و نه شکورلر صحیفه سنده مزبورم
الحق بو تجربه حاصل اولدیکه تعجیل و شتابک عاقبتی خراب و خفت و طیش
مورد مضار بیحساب در تهور و استعجال هر حالده مذموم و مرد مستعجل حصول
مراد و وصول مرامدن محروم در بیت ● هر اشده تانی کرکدر شتاب ● نجه
خانمانی ایدوب خراب ● هر کیمه که مبادی افعالدن عواقب و مآلندن غفلت
ایلیوب تانی و تاملی ترک و عجله و شتابی عادت قیله بو حکایه دن تنبیه اولوب
بوسه کذشته دن عبرت اله بو در اول کسه نک داستانی که بی تدبیر و تامل بر عزمی
امضایه یتوره ایمدی عاقله لازمدر که جمیع اوقاتده تانی و تامله مائل اولوب

تعجیل وخفتدن اجتناب ایده یدنجی باب خوم وتدبیر وحیله وتدویر ایله
بلالر واعدادن خلاص اولمغی بیان ایدرلر راد ابشلیم ایتدی معلوم اولدر اول
ملکنك داستانی که امورنده تعجیل وشتاب ایتمکله غرقاب دریای ندامت
اولدی برهمن روشنضمیردن مرجودر که حالیا مضمون وصیت هفتمی تفصیل
ایدوب بیان بیوره اول ملکنك داستانی که هر طرفدن هاله وار اضداد بسیار
واعدای بیشمار احاطه قلمشکن حسن تدبیر ایله جمله سنك یدکیدو مضرتندن خلاص اوله
برهمن ایتدی بو صورتك مثلی داستان موش وکربه دررار استفسار ایتدیکه نجه
اولمشدر اول حکایت برهمن ایتدی ربیشه بر دعده بر درخت کوتنه سنده بر موش
تیز هوش وطن طوتمشدر اتفاق اول وادیده بر کربۀ بیابانی دخی ساکن اولمشیدر
برکون بر صیاد زیر درخت مرقومده دام ترتیب ایدوب زیر دلعه بر مقدار
کوشتی تعبیه ایتدی کلدی کربۀ حریص بو حالدن غافل ارزوی کوشتیله اول محله
کلدیکی کبی خلقی خلقۀ دامه کرفتار اولدی بو اثناده موش دخی طعمه طلبنه سوراخندن
چقوب چپ وراست وزیر وبالایه نگاه ایدرکن ناگاه کوزی کربه یه راست
کلدی خصم جانی اولمغله حیاتدن مایوس اولوب خوف وهراسه دوشدی اما عقلنی
الدرمیوب دقتله نظر ایلدی رشته بند بلا کوروب صیاده جان دلدن دعا ایلدی
ناگاه بر جانبه دخی نگاه ایلدی بر راسو کمینگاهده اوتورمش وکمان صیدرانك قصدنه
قورمش بو اثناده کوردیکه بر زاغ دخی بالای درختده انی شکارا ارز وسیله طورمش
هوش موشه وحشت ودهشت غلبه ایلدی وقلبنه خوف وخشت مستولی اولوب
ایتدی اگر ایلرو کیدرسم کربه دن نجه اولورم اگر رجوع ایدرسم راسودن نجه نجات
بولورم اگر مقامده قرار ایدرسم زاغدن نه طریقیله قورتلورم بو اورتاده انلر
ایله نجه باش چقارم حالا ابواب بلاك ده وراه گریز بسته در اما شرط جزم
واحتیاط بودر که بو جمله ایله ینه قلبمی قورطوتوب دیدۀ عقلله رهگذر خلاص گوزه دم
الحالة هذه بوندن انسب تدبیر بو قدر که کربه ایله مصالحه بابنی قرع ایدم زیرا بو

عارضه ده

عارضه ده بنمله همزاحمدر وبو دردك علاجنه بنم معاونتمه محتاجدرننه بکا الك مطا
هرتیله بو افتدن خلاص میسردر الا دخی بنم معاونتمله بو ورطه دن نجات مقرردر
الحکه بنم کلامی کوش هوشله استماع ایدوب صدق گفتاریمه اعتقاد ایدرسه ایکیمزده
نجات میسر اولور سانر دشمنلر رشتۀ طمعن قطع ایدوب خائب وخاسر اولورلر
پس موش بو اندیشه ده اولوب صکره کربه یه قتنه کلوب حالن صوردر اولده اواز
حزینله ایتدی کورمزمسن کردیم بسته بند بلاده موش ایتدی رامی کربه طوغریسی
بودر که شمدیه دك غمکلدنك دا اولوردم لکن بلیه ده بو کون سنکله شریکم خلاصم
بابنده بر فکر ایلدم که سنکده خلاصك الا متوقفدر بو سببله مهربان اولوب
دعوای محبتدن دم اورمق لازم کلدی بو بابده مضمون کلامم واقع حالدر مکر
وخیانت احتمالی بو خصوصده محالدر حقیقت دعوا وصدق مدعامه ایکی
شاهدم دخی واردر بری راسودر که عقبمده کمینده اوتورمش وبری زاغدر که
بالای درختده منتصد اولوب طورمشدر هرگاه که سایۀ دولتکده پناه ایدم انلرك
امیدی بندن منقطع اولوب برکت صحبتکله بو بلا اوزرمدن مندفع اولور اگر بکا
امان ویرسن وعهد ویمین ایله قلبمی مطمئن وخاطرمی امین قیلورسن کنف
حمایتکه استجا ایدرم هم سن نجات بولورسن هم بکا وسیلۀ خلاص اوله کربه ایتدی
بن بو بازاره جانله خریدارم همان بیورکه بو بابده بکا نه ایلمك واجبدر سنکله نه
نوع معامله مناسبدر موش ایتدی حضوریکه واردغمده بکا توقیر واحترام ایله که جمله
دشمنلرم کوروب بندن مایوس اولوب خائب وخاسر دونه لر کیده لر بند حتی
گردنندن بندر وپایندن قیدی کیدررم کربه بو قولی قبول ایتدی موش دخی قدم
اقدامله ایلرو واروب سلام ویردی کربه رسم قیام وشرط احترامی بر ینه
کتوروب حال خاطرین صوردی ملاطفت مخالطت کوستردی زاغ وراسو
بو حالی مشاهده ایدوب رشتۀ امیدلرین قطع ایتدیلر شکار موشی فراموش
ایدوب دونوب ماوالرینه کتدیلر چون موش حمایت کربه ایله بو ایکی بلادن

عظیمدن خلاص اولدی کربه نك بندلرین کسمکه آغاز ایلدی اما چون کربه ایله بینلرنده
عداوت ذاتی مقرر ایدی حزم واحتیاطی مراعات ایدوب بندلرین بر بر کسوب
اول عقده که جملەسنك عمدەسی ایدی حالی اوزره قودی تا اول وقته دك که
صیاد امید شکار ایله ایراقدن بدیدار اولدی کربه جان شیریننده ال یویوب
هلاکنه منتظر اولدی طوردی اول محلده باقی قلان عقدەیی دخی حل ایتدی
کربه هول جاندن یاد موشی فراموش ایدوب قاچوب بر اغاج باشنه چقدی
موش اول تشویشدن دخی خلاص اولوب سوراخنه کیردی صیاد کلدی دامك
رشتەلرین شکسته بولوب خایب وخاسر دوندی کیتدی بر زماندنصکره موش
باشن سوراخدن طشره چقاروب ایراقدن کربه یه عرض اعتذار ایدوب ایتدی
بیت چون حصول دولت وصلك محال اولدی بکا ● کوز اوجی برله ایراقدن
مرحبا اولسون سکا ● کربه دخی آواز جانکداز ایله نالش ایدوب ایتدی بیت
یارب اول دشمن بقشلو یاره نتدم نیلدم ● سودیکمدن غیری اول دلداره
نتدم نیلدم ● بنجون بندن اعراض ومصاحبتمدن احتراز ایدرسن بو خدمتك
مقابلەسنده سکا واولاد واحفادکه امان ویرمشمدر بندن سکا ضرر وکزند
ایرمك محال بینمزده منعقد اولان مهر محبت عدیم الاخلاصدر موش جواب ویردیکه
مابینمزده اولان عداوت ذاتیه در طرفیندن ظهور ایدن دوستلق اقتضا حسبیله ایدی
چونکه ایکمزك دخی مصلحتی تمام اولدی حالیا مصلحت وقت بودر که بن سندن احتیاط
اوزره اولەیم سن صیاددن من بعد بینمزده امید ملاقات ووصال واحتمال اتصال
محالدر کربه نوید وصالدن مأیوس اولوب برآز فریاد ایدوب ماولدی واتش
فراقله سینه سن داغلدی مفاوضه بو مقاوله تمام ایدوب بر برینی وداع ایتدیلر
ودونوب یرلرینه کیتدیلر مرد خردمنده بو حکایەدن فائده اولدر که عدو ایله وقت
حاجتده فرصت صلحی فوت ایتمیه چون غرض حاصل اوله جانب احتیاطی عاییدن
غافل اولمیه سبحان الله بر موش بیهوش بو عجز حال وضعف بال ایله دقایق حیله یه

تمکنه ایدوب قادر اولدیغی قدر عقد ایتدیکی عهدك عهدەسندن کلدی واداء
حزم واحتیاطی یرینه کتوروب حسن تدبیر ایله بو قدر دشمنلرك کید نصرتندن
خلاص اولدی اکر ارباب عقل کیاست بو امثال عجیبه وتجارب غریبەیی بنیاد
کارلرینه بنهاد ایلسەلر جمیع امانی وامالدر احسن وجوه اوزره حاصل
اولمسی بدیهی الظهوردر سکزنجی باب ارباب حسدك قولنه اعتماد
وتملقنه اعتقاد جائز دکلدر بیان ایدر رای جهان آرای برهمن فرخنده
رایه ایتدی رای حکیم ربانی تعبیر دلپذیر ایله بیان ایتدك اول کمسه نك داستانن
کیم اعدا هر طرفدن احاطه ایتمشیکن حسن تدبیر ورای صایب وبرکت حزم
وفکر عواقبله کرداب آفتدن ساحل فوز نجاته وصول بولدی حالیا مأمول
درکه بیان بیورەلر اول داستانی که برکمسه ایله میاننده عداوت پیدا اولیجق
انکله نوجهله معامله ایتمك کرك الفت واختلاط ایتمکی مناسبدر احتراز
واحتیاط ایتمکی واجبدر برهمن ایتدی ع ای مه برج سعادت ای شه صاحبقران
جمیع امورده حزم واحتیاط اوزره اولوب مواضع خیر وشرده ومواقع نفع
وضرری بربرندن تمییز ایلمك کرك دوست رنجیده وصدیق آزردەدن احتراز
فرض واجبدر بو بابده واقع اولان امثال وحکایاتدن حکایت ابن مدین
وقنبره ایراد مناسبدر شاه بیوردیکه نیجه اولمشدر اول حکایت برهمن
ایتدیکه روایت ایدرلر مملکت یمنده ابن مدین دیرلر بر پادشاه وار ایدی انس
تام والفت مالا کلام ایله بر مرغ ایله که آکا قنبره دیرلر ایدی الفت ایتمشدی
همواره انکله اکلنوردی قضاء الهی قنبره کوشه قصرده بر بیضه
کتوروب بچه چقاردی ملك الکلامه تعلقندن حرم سرایه کتوروب تعهد
حالنده اهتمام ایلدی اتفاق همان اول کون پادشاهك بر فرزندی وجوده
کلدی نه قدر که بچه قنبره نشو ونما بولدی شهزادەنك کده نهال قدی بالابلند اولوردی
ومیانلرنده کمال الفت وتمام موانست واقع اولوب شهزاده دائم انکله

طوررد وهردم انکله اوینوردی قنبره هر کون اطرافه پرواز ایدوب ادمی زاده
کوزکورمدک میوه لردن بولوب ایکی دانه برین شهزاده یه ویروب برینی
بجه سنه ویرردی بوحال اوزره بجه زمان کجدی بر کون قنبره عادت معهود
اوزره خدمته کتدی بچه شهزاده ایله ملاعبه ایدرکن لطیفه قصد ایدوب سر
پنجه خشونتله شهزاده نک الن برتدی شهزاده بوحرکتدن غضبناک اولوب
بجه نک ایاغندن الوب یره شویله جالدیکه مادرینک حسرتی قیامته قالدی
جون قنبر کلدی بجه سنی کشته خاک خون اغشته کوردی کمال اضطرابدن
مکافات قصد ایدوب بی محابه شهزاده نک یوزینه صجرایوب منقار
خونخوار یله اول قرة العین سلطنتک کوزین جقاردی بعده او جوب
قصر شاهک کنکره کردون اشتباسی اوزره قوندی شاه بوخبر واصل اولیجق
پسرینک بصری ایجون برزمان کریان اولدی اخر قصد ایتدیکه دانه فریبله
اول مرغ زیرکی دام انتقامه کتوره وقفس بلاده حبس ایدوب لازم
اولان قصاص وسیاستی حد اتمامه یتوره پس قنبرک مقابله سنه کلوب
زبان مکر وفریبله نیازه اغاز ایدوب ایتدی رای انیس روزکار وای مونس
غمکساریم اشاغی اینکه شمدنصکره اوله حق اولدی وقصاص ومکافات
طریقیله هرکشی ایتدیکنی بولدی قنبره ایتدی اگرچه بیوردیغک مقتضای
رای صائب وپادشاهک کمال عدل وانصافنه مناسبدر اما عهد بعید
ومدت مدیددرکه قلبمده بو فکر وخاطرمده بو اندیشه مقرر ومصمم ایدیکه
عمرم اولدقجه درکاه پادشاهیدن غیری برپناه ایلیم حمار حمایتکده حمامه
وم کبی فارغ البال اولام حالیا خون جگر کوشهم حرم سلطنتده دم قربان
کبی حلال کوردیلر بعد الیوم بکا بو بیتک طوافی حرام اولوب مکث وارام
عدیم الاحتمالدر مادامکه شهزاده بنم نور دیده مه بو غدری روا کوردی
بندخی بی اختیار بلکه بطریق الاضطرار انک چشم جهان بیننه بو افتی یتشدردم

ممکندرکه

ممکندرکه من بعد بنمزده مصافات بید اوله چون بندن جریمه صادر اولدی مقتضای
رای صائب بودرکه کلام فریب انجامکه سمع قبوللا ایشتیم وسکا بر وجهله
اعتماد ایتمیوب فرمانکله ایش ایتمیم ملک ایتدی رای قنبره مضمون کلامک
صدق وصوابه مقروندر واقعا البادی اظلم مصداقنجه کناه بنم پسریمک ایدی
اول متهور بی باک بی سابقه جرم وکناه بچه کی هلاک ایلدی سندخی طریق
مکافاتله قصاص ایتدک حالیا سکا نه کراهت متوجه ونه بنده ازار باقیدر
لطف ایله قولمه اعتماد واعتقاد ایدوب بیهوده مفارقت ومهاجرت
اختیار ایتمه قنبره ایتدی رای ملک من بعد میانمزده خیال وصال احتمال
محالدرکه حکما صحبت یار متوحشدن احتراز واجتناب ایله توصیه ایلمشلردر
رای ملک سنده انصاف ایله اسباب وحشت ونفرت بومرتبه ده
وارایکن تواضع وتملقکه واظهار محبت وتعلقکه فریفته اولمق
روش عقلدن بغایت دوردر ناچار ساحه صحبتکدن کنار وسایه
دولتکدن فرار ایدرم ملک ایتدی رکتدیککک تقدیرجه نه زمان کلورسن قنبره
ایتدی رکتدکدنصکره کلمک توقع ایتمه وبو سفردن معاودت احتمالن حیالکه
کتورمه ملک چونکه عین الیقین بیلدیکه قنبره دانه فریبله دام صیده کلمیه
جق اولوب ایتدی چونکه مفارقت ومهاجرت عزم جزم ایتدک باری توقع
وتضرع ایدرمکه صیقل مواعظ ونصایحکله مرات خاطرده اولان غبار
غفلتی زدوده ایلیه سن قنبره ایتدی رای شاه بنیان امور جهانبانک اساسی
قضا وقدر اوزره مبتنیدر شاه ووزیر وصغیر وکبیر انده فکر وتدبیر و
تقدیم وتاخیر ایله مجال تصرف ممتنعدر بیت سوق ایده جونکه
برا شیی تقدیر • انی عوق ایده بیلمه می تدبیر • براحد بلمزکه نامی جریده
سعادتده می ویا شقاوتده می مرقومدر لکن کافه ناسه واجبدرکه امور
لرین اساس رای صائب اوزره بنا ایده لر ومراعات شرط حزم واحتیاطده

اجتهاد و اهتمام اوزره طوره لر اگر تدبیره موافق اولورسه مقتضی الامال
اوله لر اگر بر عکس اولورسه شماتت اعدادن قورتیلوب دوستلر معذرتنی
قبول قله لر و معلوم اوله که اجبث اموال اولدر که اندن انتفاع اولنمیه
و ابله ملوک اولدر که حفظ ممالک و ضبط رعایاده اهتمام اتمیه احسن
احبّا اولدر که ایام شدّت و هنگام نکبتده دوستی جانبندن اهمال و غفلت
اتمیه اشرّ نسوان اولدر که بدخلق اولوب شوهرینه اذا ایلیه ناخلف
اولاد اولدر که اطاعت ابوینده ابا ایلیه طرب اباد بلاد اولدر که انده
امن و امان اوله اقبح مصاحبت اولدر که صدق و اخلاص ایله اولمیه
چون بنمله ملک میاننده بو قدر کدر واقع اوله اولی بودر که مقالات
ملاقاتی کلمات مواعده یه تبدیل ایدم پس بو مقامده اتمام کلام ایدوب
کنگرهٔ ایواندن اوجوب صحرا جانبنه طوتدی کتدی ملک تأسف و تلهفله
اه ایدوب قالدی بودر اول کیمسه نک داستانی که خصمک دعوا صدق
و دادنه اعتماد اتمیوب اخذ انتقام ارضوسیله بسط ایتدیکی کلام قریب
انجامه مغرور اولمدی بو داستانی بیاندن مراد اولدر که خردمند کامل
حوادث جهان و نوائب دوراندن بو نصایح بیماننده مرشد راه نجات
ایلیوب هیچ و جهله دشمن ازرده یه اعتماد قلمیه و افت مکر و مخافت
غدر کیدندن امین اولمیه **طقوزنجی باب** طریق عفو و صفح سلوک
افضل اوصاف ملوک ایدوکن بیان ایدر رای دابشلیم دیدی ای بلبل
باغ معانی ضمیرک ستر غیبک ترجمانی معلوم اولدی اول کمسه نک
داستانی که قول دشمنه اعتماد و اظهار تواضع و نیازینه اعتقاد ایلدی
حالیا برهمن فاضلدن رجا کامل اولدر که بیان بیوره اول داستانی که عفو
و غفران ملوکی مشتمل اوله و پادشاه بعض مقربانه درگاهدن اثار جرم و گناه
مشاهده قله عفو اتمکی مناسبدر یوخسه عقوبت ایلمکی واجبدر برهمن

جواب

جواب ویره دیکه عفو و صفح افضل اوصاف ملوکدر خصوصا بر ماده نک غورینه
واصل اولمدین مجرد سعایت و غمز حاسدیله منظور نظر التفات اولین بنده سن
مظهر قهر و غضب ایلمیه و کرکدر که هر حالده نصایح خیر اندیشان استماع ایدوب
امورنده تأنی و تأمل ایلمیه احواله تحصیل وقوف ایتدیکده نصکره نیکوکارلرک کردارنه
لایق عاطفت بیوروب کنهکارلره گناهی قدر تأدیب و تنبیهی واجب کوره
امثالندن قریبه و شیر حکایه سی بو سیاقه اقربدر رای استفسار ایتدیکه نجه اولمشدر
اول **حکایت** برهمن ایتدی اخبارده کلمشدر که دیار هندده فریبه نام بر شغال
بنی نوعی میاننده کمال زهد و صلاح ایله بنام اولوب اطراف و اکنافده اوازهٔ
ورع و تقواسی کوش کذار خواص و عوام اولمغین اول حوالیده ملک سباع
اولان کامجو نام شیر ملاقاتنه طالب و راغب اولوب احضارینه اشارت
بیورلدی اولدخی اولو الامره امتثال ایدوب درگاه عالمپناهه حاضر اولدی ملک
علی ملاء الناس تعظیم و توقیر ایلیوب مجلس عالیده شرف اجلاس ارزانی
بیوردی انواع ادب طریقت و اصناف اطوار حقیقتده کمالن مشاهده ایله
مکین ابرام و الحاح ایله خواه ناخواه وزیر ایلیوب جمیع اعمال دیوان و خزائن
اموالی ید کفایتنه تسلیم ایلدی و احوال مملکتده اندن غیریه استظهار اتمز اولدی
اولدخی اتمام مهام و اصلاح مصالح خاص و عامده جدّ تام و سعی اهتمام کوستروب
بر وجهله فرط عدالت ایلدیکه دمبدم قربت و مکانتی زیاده اولوب مخالطتی
غایته و مخالصتی نهایته یتدی بو حال شیرک مقربلرینه کیران کلوب جمیع ارکان
دولت الها بغض و عداوت ایدوب دفع و رفعنه ال بیر ایتدیلر اخر الامر مشاوره
بو کا منجر اولدیکه الا خیانت اسناد ایدوب شیری اندن متکدر و متنفر ایده لر
پس اتفاق ایله ارباب تزویر دن بو تدبیره شریک اولنلرک برین تحریک ایدوب
جاشت شیر ایچون مهیا قلنان کوشتی فریبه نک حجره سنه التدی دیگر روز دیگر
اعیان دولت معتاد اوزره بارگاه شیره حاضر اولدیلر فریبه بر مهم کلی اتمام ایچون

برجانبه کتمشیدر انده حاضر دکل ایدی هنکام چاشت اولوب شیرک غداسی وقتی
کلدی طعام استدی حاضر بولنمدی شیر بغایت مضطرب اولوب تهور ایلدی
بوزمانه دک فرییه غائب خصما حاضر ایدی چونکه شیرک کمال تهور وغضبن
کوردیلر فرصت بولوب فریبه قدح ومذمت ایدوب افک وافترایه باشلدیلر
تا اول مرتبه غمز وسعایت ایلدیلر که چاشت شیری حجره فریبده بولوب
کتوردیلر ودخی بونک امثالی نیجه جرایم اسناد ایدوب بر الک اول امرده
خیانتن بیلوردک جائز که حسده حمل اولنه دیو اعلامه جسارت ایده مدک
الحمد لله شاه کندی بنفسه خیانته مطلع اولدی بزه دخی نفس الامر بیان اقتضا
ایلدی دیوب ادله وبراهین ایله بر وجهله اثبات جرایم وعقوق ایتدیلر که
بالضرور شیر فرییه دن متنفر اولوب احضارین فرمان ایلدی بیچاره
فریبه اثر ملکانه اعدادن بیخبر اولوب امتثال ایله قوی قلب وجری خاطر
حضور شیره حاضر اولدی شیر سؤال ایتدیکه اول وظیفه مقرره که روزمره
سکا حفظ ایتمکچون ویرلدی نه اولدی فریبه جواب ویردیکه امین مطبخ عامره یه
تسلیم اولندی امین مطبخ دخی باب غمز وقدحی فتح ایدنلردن ایدی حصار انکاره
تحصن ایدوب فریاد ایتدیکه حاشا وکلا بو بلکه محض افترا در ساحه ذمتم
بو تهمتدن مبرادر فریبه بلدیکه ارباب غدر وانتقام مصلحتلرین تمام ایتمشلر
الحق کندو صدق ودیانته قوة قلبی اولمغین تلخ جوابلر ویروب درشت
کلمات اتمکه باشلدی انک کلام غضب امیزی حاسدلرک ترهات فتنه انکیزنه مقارن
اولوب شیرک اشتعال اتش غضبنه باعث اولدی فی الحال حبس فرمان ایلیوب
قتلنه عزم وجزم ایلدی اما تعجیل وشتابی مناسب کورمیوب نتیجه احوال تحصیل
وقوفی ایچون تاخیر ایتدی چون بو خبر مادر شیره واصل اولدی فریبه نک رتبه
صداقت واستقامتن بیلوردی حضور شیره کلوب احوال فریبه سؤال ایتدی
شیر دخی صورت حالی واقع اولان منوال اوزره تقریر ایدیجک مادر شیر رای

نوردیدم

نوردیدم ارسلانم نفسکی بادیه خذلانده سرکردان قلمه ومشرب عفو واحساندن
بی بهره قالمه اول زاهد دیانتماب وصبا انتصاب بو بابه انتما وبو جانبه انتساب
ایدلدن بر وشرب دم واکل وسمدن احتما واجتناب ایلمشدر راندن سابق دخی
اوصاف مزبوره ایله معروف وموصوف ایدی بو دوستخواهلک ظنی غالبی بودر که
وظیفه ملکی منزل فریبه یه نیجه غداسی قومش اوله حاسدن بو قدر افساد
چندان بعید دکلدر صواب بودر که زمام حلم ووقاری الدن قومیوب بو قضیه ده
تدبیرشافی وتامل کافی بیوره سن شیر کوردیکه مادرینک کلامی سمت غرضدن مبرا
استقصای احوال ایدوب فریبه نک بی جرم ایدوکنه مطلع اولوب احضارینه فرمان
وکماکان مظهر عفو واحسان ایلدی فریبه ایتدی اکرچه ملک عفو وصفحی بخش ایدوب
عواطف خسروانه دن شان شریفنه لایق اولانی دریغ اتمیوب سایه عنایتین
فرق حالمه نیه ارزانی بیوردی اما بن بنده نک ساحه ذمتی بو تهمتدن بری اولنمز
مادامکه امین وخاین بالمعاینه بلنمیه کا مجور ایتدی بو قضیه نه وجهله متبین اولیور
فریبه ایتدی کرکدرکه ملک بو خصوصی جمله دن جمله وعد ووعید ایله تفتیش وتفحص
ایلیوب استکشافنده شرط اجتهاد واحتیاطی حد مبالغه ودرجه افراطه یتوره
بو وعده ایله که اکر بیان واقعده تقصیر اتمیه لر دامن حاللرندن جبرایدن اب
عفو ایله تطهیر اولنه اکر مضمون قضیه انکاره لج وعناد اوزره اصرار ایدرلرسه
سر پنجه عقابه کرفتار اولورلر چون فرمان عالی بو منوال اوزره شرف یافته
صدور اولدی اول طائفه که بو فتنه غبارین قوپرمشلر ایدی بالضرور صورت
واقعه یی علی ماهو الواقع بیان ایلدیلر امانت فریبه کون کبی ظاهر اولوب
مسند وزارتنده کمال استقلال اوزره ابقا اولندی اولدخی مجرملرک جرملرینی عفو
ایدوب اهتمام تام ایله کما فی الاول اتمام مصالح خاص وعامه قیام ایلدی ملک
امرنده تعجیل وشتاب اتمیوب نصایح خیراندیشانی اصغا اتمکله بین الانام حسن
اخلاقله شهرت شعار اولدی بودر اول پادشاهک داستانیکه اف دمغدیتله

برکسه‌یه بدکمان اولشیکن امرنده تحری ایدوب حلیهٔ عفو وصفح ایله متحلی اولدر
ایدی خردمند کامله کرکدر که بو بابده مذکور اولان انواع فوائد واصناف منا
فعی سمع جانله کوش واذعان ایلیوب موجبیله عمله سعی فراوان ایلیه
اونبجی باب طریق مکافاتله جزای عمل وسزای افعالی بیان ایدر رای داشلیم
تمام تعظیم وتکریمله بیدبای حکیمه ایتدی استماع ایتدم اول داستانکه مشتملدر که
شاه سپاه میاننده خلاف وخیانتی وتجدید مراسم عفو وعاطفتی حالیا ملتمسدر که
بیان بیوریله اول ستمکارلرک داستانیکه رعایت نفس وصیانت حالی ایچون
عباد آفریدکاره ایذا وآزاردن خالی اولمیه عاقبت ایتدیکی افعالک دام مکا
فاتنه کرفتار اوله برهمن ایتدی ایذا واضرار وآزار کندویه شعار ایلمز مکر بر جاهل که
حقله باطلی فرق قادر اولمیه برکسه که حقیقت مکافاتی بیله کرکدر که ستمکارلقدن
توبه وانابت ایلیه بو مقامه مناسب امثالدن داستان شیر تمثیلا اوفقدر را ا
استغفار ایتدیکه بجا اولمشدر اول حکایت برهمن ایتدی امثالده کلمشدر که
ولایت حلبده بر بیشه‌ده بر شیر جفا پیشه توطن ایتمشیدی دائما سفک دما وظلم
جفا ایله مشغول ایدی دلازار وستمکار وغدار وبدکردار ایدی خشمنده وحوشدن
بر سیه کوش وار ایدی لیل ونهار درکاهنده خدمتکار ووزیر مصلحت کذار ایدی چون
صورت حالی بو منوال اوزره کوردی نتیجهٔ ظلم بیداددن خوف ایدوب من اعان
ظالما سلط علیه وعیدندن وهم ایدوب جلای وطن اختیار ایتدی بو فکر ایله
صحرایه متوجه اولوب کیده‌رک بر بیشه کنارینه کلدی کوردیکه بر موش تیشهٔ دندانله
بر درختک عرقنی کسر بو اثناده ناکاه بر مار چیقوب موشی هلاک ایلدی در عقب
بر خارپشت کلوب ماری اکل ایلدی اول وادیده بر روباه کرسنه کزرکن خار
پشتی کوروب پشتی اوزرینه دوندروب اوستنه بتول ایلدی خارپشت باران
نسیان اولمق تصوریله باشن طشره چقاردی روباه همانده بوغازین طوتوب
باشن بدنندن قوپاردی هنوز روباه فراغت کلی کلمدین بر سک بر کوشه‌دن

چقه‌لدر

چقه کلدی روباهی شکار ایدوب پاره پاره ایلدی بو کیفیت اوزرینه بر پلنک تیز چنک
مصادف ایلیوب کلبی هلاک ایلدی مکر پلنک بر صیادک کمینکاهندن خلاص اولمشیدی
صیاد در عقب یتشوب پلنک سکه مشغول ایکن بر خدنک دلدوز ایله شویله
اوردیکه تیر صاغ جانبندن چقدی سرعتله کلوب پوستن اوزدی اتفاق اول
مقامه بر اسب سوار یتشدی او پلنک پوستنه طمعی دوشدی صیاد ویرمکده
عناد ایدوب عاقبت مکالمه‌لری محاربه‌یه ومجادله ومقاتله‌یه ایرشدی اثنای
کارزارده مرد سوار شمشیر آبدار ایله صیادک باشن کسدی ایروب پوست
پلنکی الوب یولنه کیدر ایدی هنوز بر فرسنک کتمشدی که اسبی خطا قیلدی سوار
زمینه دوشوب جان ویردی زمان الا بر دم امان ویرمدی سیاه کوش
بو تجربه‌لری معاینه قلوب حقیقت مکافاتی بیلدی ظن کمانی کیدوب ایقان و
اطمینانی زیاده اولدی شیر سیاه کوشک غیبتن اکلدوب احضار وباعث
ترک خدمت وملازمتی استفسار ایلدی سیه کوش دخی حکایت موش ومار و
قضیهٔ خارپشت وروباه حیله کار واحوال سک وپلنک صیاد وسوار
کوردیکی منوال اوزره تقریر وهر بریک جزاء عملی طریق مکافاتیله کندولره
واصل اولوب سزای کردارلرین بولدقلرین تفصیل ایلدی من بعد سنک دخی
بو دار مکافاتده مجازات اولجغین عین الیقین اذعان ایلیوب مجاور
اولدیغک مجانبتی ترجیح ایلدم مناسب بودر که بو افعال قبیحه‌دن فارغ اولوب
سکا دخی برائت ایرشمدین توبه وانابت ایلیه‌سن دیو وافر سویلدی شیر
اصلا متنبه ومتنصح اولمیوب وضع سابق اوزره ظلم وعداوتن در کار
ایلدی بر کون بنیه کشت وکذار ایدرکن ایکی آهو بره‌یه راست کلدی وصیده قصد
ایلدی مادر مهربانی فریاد ایدوب لطف ایله بکا مرحمت ایله دیدی دیده‌می
فراق قرة العین ایله کریان ایلمه ای قهرمان قهار الله باغشلسون سنک ده
فرزندلرک وار بو عالم عالم مکافاتدر ظلم وبیدادکاره افندی دیو سوزکداز

ایله عرض نیاز ایلدر شیر اصلا اصغا ایلمیوب کارینه مشغول اولدر مکر شیر کره
ایکی بچه سی وار ایدی اول زمانده که بو ننز اهو بره لره قصد ایتمشیدی انده
بر صیاد ادانکده بچه لرین صید ایتمشیدی شیر بو ننده اهونک تضرع و زارلیسنه التفات
ایتمیوب هلاک ایتدی انده دخی صیاد شیر بچه لرینی تیغ بیدریغ ایله قتل و اغوشنه
خون و خاک ایتدی وقتا که شیر بیشه یه کلوب بو کیفیتی کوردی بر وجهله جوش
و بر درد له نالش ایلدیکه اهالی بیشه بیله حال زارینه کریان اولدیلر شیرک
همسایه سی کوشه کزین قناعت بر شغال صاحب کرامت وار ایدی تعزیه ینه
کلوب ایتدی **بیت** دفع ایتمکه تیر ستم کردش چرخی • عالمده تحمل کبی مهر
کز سپر اولمز • هر سورک اخرنده بر غم مدغم • و هر سورک عقبنه بر ماتم منفقدر
نظم وار می بر خاطر غمدن خار خار اولمیه • قانی بر رخ کیم جواد ثدن
غبار اولمیه • بو کلستان جهانه سر تسر قیلدم نظر • کورمدم بر کل که خار
خار جانکذار اولمیه • بچه بیلدر ایلدم بن بو خرابا تی طواف • ایچمدم بر باده
کیم مرکز خمار اولمیه • چونکه فریاد و زاری ضایع و جزع و سوکوار غیر نافعدر
بو دردمه قضایه رضادن غیریله دوا و بو رنجه دارو صبردن اوزکه ایله شفا
متصور و میسر دکلدر شیر ایتدی عجب بو بلالرینم فرزندلریمه نه سببله حادث
اولدی شغال ایتدی بو بلالرک نزولنه ینه کند و افعالک باعث اولدی انصاف
ایله اول بیداد که صیاددن بچه لرینه ایرشدی سائرلر سندن اضعافی کورمشدر
کلاتدین تدان بی شک کمان بو بلالر عملک مکافاتیدر چونکه غیریلر سنک جوریکه
صبر ایتدیلر سندخی نفسکه جبر ایدوب اندر قهر نه صبر ایتمک کرکسن اکر ظلم و ستم
و سفک دم و هلک حرمدن اجتناب ایتمش ولیدک بو واقعه یه مبتلا اولمزایدک
مادامکه بو سیرت اوزره مداوم اولوب خونخوارلق و ستمکارلق صنعتنی کندوکه
لازم قیلسن بو دکل هزار هزار بونک کبی بلالره مبتلا اولسن بی کمان کث کشش
دوراندن ایدیکک ظلم و عدوانک جزاسن بولسن چون شیر کوش هوش بو کلماتی

استماع

استماع ایتدی بلدیکه ایذا و ازارک عاقبتی ناملق و اضرار و اف دک خاتمه سی
بر فرجاملقدر متیقظ و متنبه اولوب اکل لحم و دمدن فارغ و اب و کیاهله قانع
اولدی بو دورانه ظالم خونخوارک داستانیکه جهانیانی ظلم و ستمله کریانه داشش
بیداد له بریانه ایدوب اخرالامر خلقه ایتدیکی بلا و جفانک نظیرنه مبتلا اولدی ایدی
هر عاقل عاقبت اندیشه لازمدر که امورین اساس ظلم و جور اوزره اورمیوب
نام نیک و ذکر جمیل تحصیل دنیاده و عقباده تبعات مظالمدن سالم و مکافات
جور و ستمدن امین اوله لر **اون برنجی باب** کشی رتبه سندن زیاده یه طالب
اولمغله کار اولدن دخی کیرو قالدیغن بیان ایدر رای عالیشان چونکه بو داستان
دلپذیری خاطرنشان ایلدی برهمنه خطاب ایدوب ایتدی رای بیر روشن روان
بر صفا با مهر ایله بیان ایتدک اول ظالمک داستاننی که خلایقه ایذا و مضرت
و ازار اوزره مصر اوله عاقبت طریق مکافاتله جزاسن بوله حالیا ملتمسدر بیان
ببوره اول شخص مثلک که حالنه موافق اولمیان عمله طالب اولوب تحصیلنه
جد جهدی مفید اولمدیغندن ماعدا الکار اولکن دخی الدن چقاره حکیم ایتدی
لکل عمل رجال هر کیم که صنعتن ترک ایدوب کندویه ملایم و طبعنه مناسب
اولمیان مناصبه طالب اوله ایکیسندن دخی محروم اولوب سراسیمه و سرکردان
قاله هیچ برسی حاصل اولمیه امثالدن زاهد عبری زبانه و مهمان هوس پیشه
حکایتی که داستان عجیبدر بو مقامه زیاده مناسبدر رای استفسار ایتدیکنه
کیفیتی اولمشدر اول **حکایت** برهمن ایتدی روایت ایدرلر که دیار قنوجده
بر زاهد دیندار و متورع بر هنرکار وار ایدی خانقاهی اینده و رونده یه ارامکاه
ایدی اتفاق برکون بر درویش زاویه زاهده مسافر اولدی زاهد دخی اکرام ضیفده
تقصیر ایتمیوب شرائط توقیر و احترامی یرینه کتوردی اثنای مصاحبتده سبب
سیر و سیاحتی سؤال ایلدی مهمان ایتدی بنم حکایتم دور و دراز در اجازت
بیوریلورسه برشمه تقریر ایتمک جائزدر زاهد توجه ایدوب بیورک قصه دن

حصه ممنون ومستفيد اولورز ديدی مهمان ايتدی ای زاهد اگرچه الان مسكنم تركستاندر
اول دياده بن خباز ايدم بر دهقان دوستم وار ايدی بر زمان بكا يارلق ايدوب
ومددكارلقده اولوب مصلحته بر ار غله دكانمه كوندررايدی وطلب ثمننده مهلت
ويروب ومساحت كوستررايدی بو معامله ايله بازار صنعتم كرم ونان معيشتم
نرم ايدی بر كون بنی باغنه دعوت ايتدی ومراسم ضيافتی كما ينبغی ايتدی تناول
اطعمه دنصكره مفاوضاته مشغول اولدق اثناء كلامده صوردی كه منفعت كسبك
نه مقداردر ايتدم بر سنده ادنی اون ايكی فائده م واردر دهقان ايتدی سبحان الله
نفع كارك جندان اعتبار ايده جك دكلمش خيال ايدردم كه كسبكك سودی بيحد وحاصلی
لايعد اوله بن ايتدم ای خواجه سنك سرمايه كلك نصابی ندر وكسب كارككك حسابی ندر
جواب ويردی كه بزم صنعتمزك سرمايه سی يسير وفائده سی كثيردر جزئی تخم اكرز كلی محصول
تحصيل ايده رز وقت اولور اونده يوز فائده ايله قناعت ايتمزز چون دهقاندن
بو كلماتی ايشتدم دهقنت سوداسنه دوشدم فی الحال خبازلقدن واز كلدم تهيه
اسباب زراعته اشتغال ايدوب مجموع سرمايه سی الات زراعته وحراثته ويردم و
بر مقدار تخم اكوب ديده انتظاری راه حصول محصوله طوتوب طوردم بو حالده عيالك
روز عيشتی تار اولدی خبازلقدن باری خرج روزمره واصل اولوردی حاليا بر بيل
مقداری تحصيل حاصل اچون منتظر اولمق لازم كلدی بالضروری بركمسه دن سرمايه اچون
بر قاچ اقچه استقراض ايتدم بر خدمتكار بيدا ايدوب ينه خباز دكانمی اچدم كه زراعت
مصلحتی اچون صحرايه كيدردم وكاه كسب كار اچون دكانه كلوردم چون بو منوال اوزره
بر زمان كچدی خدمتكار خيانت ايدوب مايه وسودی الدی قاچدی ومحصول زراعته
دخی انواع افت ايرشوب خرجمك انجق عشر عاشری حاصل اولدی ايكی عملدن دخی
زيان كوروب مديون ومستغرق اولدم مالكم دخی ويرمه وفا ايتميوب بالضروری
بركيجه ترك ديار تدبيرك ايدوب يارين بهمان ترسان وهراسان وحيران وبی
سامان بر طرفه كتدم مدت متمادی تفكره اشتدم كه جميع متعلقاتم اخرته كتمشلر

ومنزلكاهمی

ومنزلكاهمی صاتوب صاووب دائنلريمه تسليم ايتمشلر پس وطن مألوفمه
مراجعتدن مأيوس اولوب خيلی زماندركه طريق سياحتده كزرم لله الحمد
جناب كرامت نصاب ايله ملاقات ميسر اولدی اذن عاليلری اولورايسه
من بعد جاروكشی استانه لرين اختيار وخلقه وارد ارشاده مدارلقده
قرار ايده رم زاهد ايتدی ع خوش امدی وعليك السلام والاكرام ممنون اولورز
اگرچه بو مرتبه متاعب ومصائبه مبتلا اولمشسن غم يمه كه بونشد ايدن چوق
فائده نماند در صوری ومعنوی منافعن مشاهده ايدرسن بيت مكن زغصه
شكايت كه در طريق طلب • براحتی نرسد انكه زحمتی نكشد • القصه مهمان
مصاحبت بنزبان ايله خوشحال اولدی زيرا بن دخی صحبت مهمانی غنيمت
بلدی بر زمان بو منوال اوزره بر يرده اكلنديلر زاهد اصلنده بنی اسرائيل
نسلندن ايدی اگرچه لغت عبريدن غيری لغته وقوفی وار ايدی اما چون لغت
فضيلت موروثی ايدی انی كمال فصاحت ايله سويلرايدی مهمان لغت مزبوره
ايله تكلمی تعلمه عزم جزم ايدوب رجا ونياز ايلدی زاهد ايتدی ای مهمان بو
لسانی سكا تعليم محل منت دكل اما لغت عبری ايله زبان فرنكی مياننده
بعد مسافات وتمام منافات واردر مبادا كه انكله الفتدن خاطرك كلفت
تيره وكمال وجد سببی ايله طبعك ورطه حيرته دوشوب حفظ وضبطنده
عاجز قالمغله لسانك اولی دخی فراموش ايليه سن بهم سكا عذر وبهم بنيم بو
دكلو اوقاتم ضايع اوله مهمان مرتبه ابرامی حد مبالغه يه يتوردی زاهد دخی
مأمولنه مساعده ايدوب صرف مقدور ايلدی اگرچه مدت مديد سعی اشتغال
ايلدی اما بر وجهله طبعی لغت مزبوره ايله الفت ايده مدی زاهد ايتدی بيهوده
زحمت احمق خلايق اولدركه حرفته لايق وطبيعتنه موافق اولميان عمله اشتغال
ايده بو حالت بعينه اول حكايه يه دركه خبازلقدن فراغت ودهقان ايله
اشتغال ايلدك عاقبة الامر بر مقتضای لا الی هؤلاء ولا الی هؤلاء ايكيسندن

دخی سررشته سن الدن چقردك مهمان بند زاهدی دكلميوب اولقدر جد وسعی
ایدیكه فی الحقیقه دیدیكی كبی لغت مزبوره‌یی تحصیل ایده‌مدیكندن ماعدا كندی
لسانكن دخی اونتدی ع اله اوكلدی بوكتدی الدن بودر اول كه نك داستانی
كه كندویه مناسب اولمیان اموره شروعه انقیاد ایلیه عاقله لازمدركه بو قصه‌دن
حصه آلوب حد و مقدارین بیله كندویه مناسب و حرفتنه موافق اولمیان عمله
هوس ایلمیه رحم الله امرء عرف قدره ولم یتعد طوره اون ایكنجی باب صفت حلم
و وقار لازمهٔ ملوك ایدیكن اشعار ایدر رای دابشلیم بیدبای حكیمه متوجه اولوب
ایتدی معلوم اولدی اول طائفه‌نك داستانیكه وقت قدیمن تركن و حالنه مناسب
اولمیان مطالبه طالب اولمغله ایكیسندن دخی الدن چقاروب خائب خاسر قاله حالا
حكیم حكمت مآبدن ملتمسدركه خصال شاهانه‌دن قنقی خصلت ستوده و پسندیده در
بیان بیوره حكیم ایتدی احسن اوصاف سلاطین عدل ایله حلم و رفق و حسن
خلقدر و بر وزیر ناصح كركدركه هربار راه صلاح ارشاد و حلم و وقار اوزره ثابت
و برقرار ایلیه تا مواهب فضل كردكار و میامن حلم و وقار و نصایح وزیر نیكو
كردار ایله جمیع امورنده منصور و مظفر اوله نتكه اول بادشاهك قومیله خصومت
واقع اولوب بركت حلم و تدبیر وزیر ایله انجامی خیر و سلامته منتهی اولدی رای
استفسار ایتدیكه نجه اولمشدر اول حكایت برهمن ایتدی اخبارده كلمشدركه
دیار هندده بیلار نام بر بادشاه كامكار وار ایدی سلاطین روی زمیندن انواع
مفاخر ایله ممتاز اولمشیدی ایكی فرزند دلبند بی مانندی وار ایدی برینه سهیل
یمنی و برینه ماه ختنی دیرلر ایدی بو ایكی پسرك مادری بر دختر نیك اختری
ایدی اسمنه ایران دخت دیرلر ایدی بادشاهك اول كوهر مانند و اول ایكی
دلبنده فرزنده اولقدر تعلق و پیوندی وار ایدیكه بران اندن سز اولمز ایدی
و بر زمان اندن كورمه‌زندكانیدن لذت بولمز ایدی و بر وزیری وار ایدی
الكابلار دیرلر ایدی كفایت ذهن و رزانت عقل ایله عدیم الاقران و بر دبیری

واراید

وار ایدی جمیع فنون و معارفده وحید زمان ایدی و بر بیل سپیدی وار ایدیكه
نه كورلمش و نه اشیدلمش ایدی ایكی بختی شتری وار ایدیكه افلاسیندن الی الابل
كیف خلقت كو بیات اندرینك شاننده نازل اولمشیدی و بر سمند ریمانندی
وار ایدیكه بیت غبارین كورمز ایدی ریح عاصف • ایقداش اولمز ایدی برق
خاطف • و بر تیغ ابدار كوهر نكاری وار ایدیكه دنیاده مثلی یوغیدی ملك
بو مذكوراته كمال مرتبه دلبسته و متعلق و همواره سلاطین آفاق اوزره بونلر
ایله متفاخر و متفوق ایدی اول اقلیمده براهمه‌دن بر طائفهٔ طاغیه وار ایدی
دین قویمدن و طریق مستقیمدن منحرف اولمشلر ایدی و خلقك عقاید حسنه‌سی
تغییر ایلمشلر ایدی آخر الامر بادشاه حمیت ملت و غیرت دین و دولت مقتضاسی
اوزره انلردن جم غفیر و جماعت كثیری هدف تیر و علف شمشیر ایدوب
خانمانلرینه آتش نهب و غارت اوردی الجوق قالنلردن فنون علم حكمتده ماهر
دورتیوز عدد كیمسنه‌یه امان ویروب دائم بابهٔ سریرینك اقدام خدمتنده قائم
اولملرین فرمان بیوردی انلر دخی بالضروره امره امتثال ایدوب خدمت
آستانهٔ بادشاهی‌یه اشتغال ایلدیلر و هنكام انتقامه مترصد اولوب فرصت
كوزتدیلر اتفاق بر كیجه‌ده بادشاه بی دربی یدی واقعه كوردی دفعهٔ اولیده
كوردیكه ایكی ماهی دملری اوزره طوروب شاهه سلام ویردیلر دفعهٔ ثانیه‌ده
كوردیكه بر قاز اوج هواده پرواز ایدوب شاهه نیازه آغاز ایدر دفعهٔ ثالثه‌ده
كوردیكه بر مار ازدركردار ساق ملكه خلقه اولوب صارلدی دفعهٔ رابعه‌ده
كوردیكه سراپا وجودی قانه غرق اولدی دفعهٔ خامسه‌ده كوردیكه بر اشتر سفیده
سوار اولمش ركابنده ایكی پیاده خدمتكار دفعهٔ سادسه‌ده كوردیكه باشنده
آتش یانمش شعله‌سی اطرافه منتشر اولمش دفعهٔ سابعه‌ده كوردیكه
بر قوش باشی اوجنده طورر منقاریله باشنه اورر چونكه بر كیجه‌ده متعاقبا بو
واقعه‌لری كوردی كمال خوف و خشیتله بیدار اولوب صباحه‌دك عظیم تشویش

واندیشه یه دوشدی علی السحر طائفهٔ براهمه حکماسنی دعوت ایدوب واقعهٔ
شبانه یی علی التفصیل تقریر ایلدی چون انلر اثناء تقریرده سیماییده مشاهده آثار
خوف وهراس احساس ایتدیلر عن اصل بدخواه دولت اولدقلری اجلدن اخذ
انتقام قصدنه دوشوب اتفاق اوزره ایتدیلر بو خوابلر زیاده سهمناک و
بو واقعه‌لر غایت خطرناکدر تعبیری اولدر که اول ایکی ماهی که دملری اوزره قیام
قلمشدر شاهک فرزندلریدر واول ایکی مار که پای ملکه طولانمش ایدیلر ایران دختر
واول قاز که پرواز ایدر بیل سپیددر واول اشتر سوار اولدیغک سمند صبا رفتاردر
واول ایکی خدمتکار که ایکی اشتر بختیدر واول آتش که فوق شاهده مشتعل
اولمش بلاد وزیردر واول مرغ که منقاریله فوق شاهه اورر کمال دیردر و
اول خونکه بدن سلطانی انکله آلوده اولمش شمشیر آبداردر انکله ملکی هلاک ایتمک
استرلر بو قضادن فعنه چاره بودر که بو مذکورلر اول تیغ ایله قتل اولنوب خونلری
جمع اولنه اول خونده برابزن ترتیب اولنوب ملکی آنکا قویاوز وجملهٔ مزعزام
وافزونلرا وقویوب اول خونده فوق وطلسمات یازاورتا که محلل اولان بلیات
کلیاً مندفع اوله وبوندن غیری تدبیر وعلاج ممکن دکلدر اگر تأخیر واهمال اولنورسه
سبب هلاک سلطان وموجب اندراس خاندان وخانمان اولماسی بی ریب و
گماندر شاه چون اندن بو کلمات وحشت انگیزی ایشتدی خواب وآرام وراحتی
کتدی فوق الحد آزرده ومضطرب اولوب ایتدی ای دشمنان دوست صورت وای
اهرمنان آدمی قیافت بو دیدکلریکز نجه ممکندر انلر بنم اسباب زینت جاه وجلالمدر
بن انلری نجه هلاک ایدرم وانلرسز نجه راحت اولورم پس کمال حیرت وانفعال
ایله قالقوب خلوتخانه‌یه کتدی بر کوشه وبر کیجه بو فکر ایله دریای غصه‌یه طالدی بیت
کلبهٔ حزن ایچنده قالدی حزین   همدم غصه همنشینی انین   ارکان دولت
میاننده فکر پادشاه شیوع بولدی وپریشان خاطرلغی مشهور اولدی بلار وزیر
چون حالی بو منوال اوزره مشاهده ایلدی استکشاف احواله جرأت ایدوب

حضور همایونه کیدر درشرط خدمتی یرینه کتوردی ایتدی موجب فکرت وسبب حیرت
ندر اگر براهمه دن وحشت آمیز کلام استماع اولندیسه بز دخی مطلع اولالم تدارکنده اهتمام
اولنه ملک دخی قصهٔ رؤیا وتعبیر براهمه یی ودفعی بابنده ایتدکلری تدبیر وویردکلری
واهمه یی بالجمله تقریر ایلدی وزیر صائب تدبیر ایتدی وجود بندکان صلاح حال
ملک ایچون قربان اولسون دریغ دکلدر لکن مجرد براهمه سوزینه اعتماد اولنمز زیرا
اخذ انتقام داعیه‌سیله بو آتش فسادی ایقاد ایلمش اوله‌لر بو بابده راه صواب
بودر که کوه خضراده کوشه‌گزین غار عزلت کاریدن حکیم دیرلر بر پیر رو
شن ضمیر واردر صدق ودیانت ووفاده مانندی عالمده مسلّم عالمدر صورت خواب
وکیفیت تعبیر براهمه آکا کشف اولنسون انک دخی تعبیری براهمه تأویلنه موافق
چقارسه شبهه زائل واول عزیمتی امضا لازم اولور اگر انلاره مخالفت ظهور ایدرسه
ظاهر بودر که ضمیر منیر سلطانی حقی باطلدن فرق وصحیحی سقیمدن تمیز ایتمش اولور
بو کلام رأی شاه عالم آرایه موافق کلدی فی الحال سوار اولوب کاریدونک یاننه واردی
شرف قیافهٔ صحبتی اولوب لوازم حلم وتواضعی یرینه کتوردی کیفیت منامانی
وتعبیرات براهمه یی تفصیل اوزره اعلام ایلدی کاریدون ایتدی بو سرّی انلره
اظهارده سهو عظیم واقع اولمش زیرا انلر دین ودیانتدن محروم وعقل
فطانتدن مهجورلردر اما ملک بو خوابلردن مضطرب اولمیوب مسرور وشادمان
اولمق کرک تعبیر رؤیا بودر که اول ایکی ماهی که دملری اوزره طورلردی ایلچیلردر
که جانب سرندیبدن کلورلر واول قاز بر اشتر سرفرازدر واول مار که پای ملکه
صارلدی بر تیغ کوهر نگاردر واول خونکه وجود سلطانی آلوده ایلدی بر ذی قیمت
خلعت ارغوانیدر واول اشتر که ملک سوار اولمشدر بر فیل سفیددر واول آتش که
ملک باشنده فروزان اولدی بر مجوهر افسردر بو جمله شاه دهلور ودار
الملک غزنیندن تحفه طریقیله بارگاه کردون اشتباه شاهه کله‌کرکدر اول
مرغ که منقاریله سر سلطانه اوردی اندن سائبهٔ مکروه متوقعدر اما چندان

حضر متر تب اولماز غایت ما فی الباب بر عزیز مهربان ایدی هجران لازم کلور
انک دخی مآلی خیر منتهی اولور بو خوابلرک تأویلی صحیح و تعبیری باصواب
بودر که تقریر ایتدیم دیدی دو دفعه کور ملک دلالت ایدر که ایلچیلر ایدی نوبت
هدایای ملوکانه ایله درکاه عدالت پناهه عودت ایده لر ملک بو کلماتی استماع
ایدیجک دفع اندوه و غموم ایدوب فرح و حبور مفرط عزت و اجلال ایله رجعت
ایلدی فی الواقع بر هفته متوالی رسوللر هدایای مذکوره ایله کلوب یتشدیلر
بو اثناده بر تقریب ایله ایران دخت ازرده خاطر اولوب غضب ایلدی سینه
وزیرک حسن تدبیر دلپذیری ایله مظهر عواطف و احسان اولوب اول مکروه
متوقع دخی بو وجهله دفع اولدی و برهمنه ترتیب جزا اولنوب سردارلر
بر دار و یا قیلدی علف شمشیر ابدار اولدیلر ایتدکلری قصد فاسدک جزاسن
بولدیلر پادشاه حلم و وقار و سکون و وقار سببیله امرنده تعجیل و شتاب
ایتمیوب تدبیرات خیر اندیشان ایله مقضی الآمال و اعداسی مقهور و پایمال
اولدی بودر فضیلت حلم و ثباتک داستانی و وزیر کاردان صاحب تدبیرک
بیانی خردمند کامله پوشیده دکلدر که بو حکایاتدن ایرادندن مراد منافع
حلم و تواضعی بیاندر زیرا تواضع و حلم اعدا احیا منزلهسنه کتورر **نظم**
سلطنتدر اگرچه عزت و نازه • شاه اولدر که اولدی بنده نوازه • مهری الکور ایرشمز
افلاکه • یوز اورر سینه داماکاله • **اون اوچنجی باب** ملوکک قول اهل غدر
و خیانتی استماعدن امتناع لازم ایدوکن بیان ایدر حکیم زمانه فیلسوف جهان
بو وجهله قیلدی بو بابی عیانه چونکه رای دابشلیم بیدبای حکیمدن اول داستانی
استماع ایتدی دیدی ای حکیم کامل منافع صفت حلم و وقار معلوم اولدی
الآن مرادم بودر که بیان بیوریه اول طائفهنک داستانیکه غدر و خیانتی
ارتکاب ایتدی عاقبة الامر جزاسن بولدی برهمن ایتدی بو قصهنک مصداقی
حکایت زرکر و پادشاه و سیاحدر رای استفسار ایتدیکه نجه اولمشدر راول

حکایت

حکایت برهمن ایتدی اخبار کلمشدر که دار الملک حلبده بر پادشاه نامدار وار
ایدی دنیاده فقط بر دختری اولمغین فوق الغایه علاقه و محبت ایتمشیدی
بر کون اکه بر پیرایه ترتیب ایتمک اقتضا ایتدی اول شهرک بر اوستاد زرکری
وار ایدی حرم همایونه کتوروب ترتیب پیرایه بابنده بر زکفت و شنید ایلدی
مرد زرکر فصیح و ملیح بر جوان نکته پرور اولمغین پادشاه مقالاتنه مائل اولوب
علی الدوام ملاقاتنه رغبت کوسترردی او دخی کلمات غریب و صنایع عجیبه بادی
شیفته قلوب رتبه تقریبله بر مرتبه اختصاص بولدیکه روز و شب محرم و خاص اولوب
بی محابا دختر پادشاه ایله بالمشافهه مصاحبت ایتمکه باشلدی چونکه حال بر زمان
بو منوال اوزره کچدی زرکر مرتبه اعتبارین حددن زیاده کوروب پای خدمتی دائره
استقامتدن طشره چقرمغه باشلدی و بیم و امید و وعید ایله اموال خلقه تصرفی
دراز ایلدی ناکاه دختر شاهک تاجی ایچون بعضی جواهر خزانه عامره ده موجود
بولنمدی زرکر تجسس ایدوب بر بازرکان قزنده اول مقوله جواهر وافر دیو خبر
الدی طلب ایتدکده قزکنده ده موجود بولنانه جواهرک جملهسنی دریغ ایتمیوب
ویردی اچقی مطلوب اولانه جواهر بنده یوقدر دیو ایمان غلاظ و شداد ایله
وافر اعتذار ایلدی اما زرکر بدسیر عن اصل بازرکانه دلکیر اولمغین بو تقریب ایله
اخذ انتقام سوداسنه دوشوب اول بیچاره قزی خواه ناخواه جبر و اکراه ایله
بارکاه دختر شاهه کتوروب بو ماجرا اولدقجه اقرار ایلمز البته تأدیب و تهدید
و تعذیب و تشدیده محتاجدر بو غمز و نفاق و القا شقاق ایلدی دختر شاه
نخوت سلطنتله و خامت عاقبتی ملاحظه ایتمیوب بی تحاشی شکنجه ایدردی
بیچاره قز عذاب شکنجه تحمل ایده میوب هلاک اولدی مادر و پدری فریاد و فغان
ایده رک پادشاهه رفع رقعه ایدوب تظلم و شکایت ایلدیلر پادشاه بو احوالدن
زیاده پریشان اولوب هر نه حال ایسه ورثه دختری اموال وافره ایله ارضا
ایلدی دخترینه خشم ایدوب خارج شهرده اولان باغه نفی و من بعد کلماتک

اوزره فرمان ایلدرز و گرستمکر دخی بنم انتقامم سلطانیدن فرار و ترک دیار
اختیار ایتدی رهیا یانده بهنگام شب تار ره رسانیه و پریشان قدم استعجال الله کیدرکن
قضا الهی صحراده شکار سباع ایچون بر چاه حفر ایتمشلر ایدی اتفاق بر پیر بو
زینه و بر مار اول چاهه دوشمشلر ایدی بو دخی دوشدی بو حیوانات هر بری
لنه و تشویشنده آخره متعرض اولمیوب برنجه گون بو حال اوزره قعر چاهده
قالدیلر تا بر گون اهالی شهردن بر درویش سیاح عزیمت سفر ایدوب راهی چاه
مزبوره راست کلدی و انلری بو حالده کوروب پریشان خاطر اولدی کند و بیله
فکر ایتدیکه سائرلر چاه جهنمه اما بو درد مند ادم اوغلیدر بو ورطهٔ محنته مبتلا
اولوب بادیهٔ حماته قریب اولمشدر مقتضای مروت بودر که هر نه وجهله که میسر
اوله خلاصنه سعی ایدهلم و بو عملک ثوابنی یوم لا ینفع مال ولا بنون الا من اتی الله
بقلب سلیم ایچون ذخیره قیلیم بر رسن بولوب بر طرفن بلینه برکتدی و بر طرفن قعر
چاهه صرقتدی فی الحال بوزینه یاپشوب طشره چیقدی بو دفعه دخی مار صارقت
ایتدی اوچنجی نوبت ببر بنجه رسنه ایلدیروب چقدی اوچیده جانلرک خلاص
ایدوب سیاحه دعالر ایتدیلر و دیدیلر بلمش اولکه سنده هر بریمزه منت عظیم
حاصل اولدی حالا بونک مکافاتی میسر دکلدر بوزینه ایتدی بنم مقامم بو کوه
دامننده در که بو شهره متصلدر اگر التفات اولنوب منزلم مقدم میمونیله تشریف
بیورلور ایسه اداء حقوق خدمتده تقصیر واقع اولمیه ببر ایتدی بنم دخی مکانم
بو شهرک حوالیسنده فلان بیشه در شویله که گذر بیوره سز مقدور وقت اولدوغی
قدر رسم خدمتی یرینه کتورم مار ایتدی بنم دخی منزلم یار دشهرده در شویله که سعادت
مساعده ایدوب کلبهٔ احزانه قدم رنجه بیوره سز بقدر الامکان بو احسانک
مکافاتک کوره سز اما عجالة الوقت بزدن سزه نصیحت مناسبدر که استماعی سزه
فرض و واجبدر زنهار بو کمراهی چاهدن چقارمیه سز جمال ظاهرینه فریفته اولمیوب
قبیح باطن و بنصرت اختلاطندن احتیاط ایلیه سز ع صورتا بو قدر معنیده گرک

ایلک اخلاق

ایلک اخلاق و خصالن تمام تفتیش ایدوب سماسنده نشته و فا مشاهده اتمه مشدر بنم
نصیحتمز سمع قبول ایله اشتمز ایسک بر گون اولکه نادم اوله سن سیاح انلاره
اعتماد اتمیوب طرف رسنی قعر چاهه صاروب زرگری دخی طشره چقاردی زرگر
دعالر ایدوب سرگذشتنی بر مقدار تقریر ایدوب التماس ایلدیکه بر گون خانه سی
جانبنه قدم رنجه بیوره شایدکه ایتدیکی احسانک مکافاتک کوره سیاح ایتدی حالا
پای عزیمتی رکاب سیاحته قومشمدر بر قاچ گون عرصهٔ زمینده گزنسم گرکدر
و قدم عزم ایله اطراف عالمی سیر اتسم گرکدر اما شرط بو اولسونکه اگر قضادن
امین اولمق میسر اولورسه بر دفعه دخی شرف صحبتکز ایله مشرف اولورز بو
عهد اوزره بربرین وداع ایدوب بهمان اول مکانندن هر بری مقصودلرینه
کتدیلر سیاح دونوب یولنه کیدر زرگر شهره کلوب بر گوشه ده متواری اولدی
دختر دخی باغ مذکورده منفی قالدی تا بو حال اوزره بر ییل کچدی سیاح نجه مسالک
قطع ایدوب چوق ممالک سیر ایتدی و بو مدتده تمام اوچیوز عدد التوندن الکتوردی
اخر حب الوطن من الایمان ظهور ایدوب دار غربتدن وطن اصلی جانبنه توجه
ایتدی بر کیجه اول بوزینه نک مقامی اولان کوهک دامننده قریب یرده نزول
ایتمشیدیکه کیجه دن بر مقدار کیچجک قضاء الهی مرد خونریز فتنه انگیز اول
منزلده انی حالی بولوب شنی وار ایسه الوب الیندن ایا غنی کمند ایله باغلیوب
یولدن بعید بر خطرناک وادیه سکسته و بسته براغوب کتدیلر سیاح بیچاره صباحه
دک صبر ایلیوب عاقبت درد قیدندن بیطاقت اولوب فریاد زاریه باشلدی
بو محلده نکر بوزینه طعمه طلبیله کنارندن چقوب اطراف دشتی گشت ایدرکن بو اواز
دردناکی اشیدیجک یانته کلدی کوردیکه یار قدیمی اولان سیاحدر بسته بند بلا ایتدی
ای یار عزیز نه حادث اولدیکه سز بو بلایه گرفتار اولدیکز سیاح دخی سرگذشتنی
من اوله الی اخره نقل ایلدی بوزینه ایتدی خوشحال اول غم چکمه تلافی ما فات
اوله چوق زمان دراولا بندلرین چوزوب اعزاز و اکرام ایله خانه سنه ایلتدی و خشلک

ترمیوه لر ایله ضیافت ایلدر بو کیجه بونده استراحت ایله تا بن کلنجه کیتمه دیو نیاز
ایلیوب حرامیلرک اردنه دوشوب انلر خود نقد و رخت سیاحی گتوروب اول
کیجه تمام کیتمشلر ایدی و علی التحرلی تاب اولوب بر چشمه باشنده یاتوب امن خاطر ایله
اویقویه وارمشلر ایدی بوزینه عقبلرنجه یتشوب انلر خوابده کوروب جمله مالی
ملکلرین بر تقریب ایله اله کتوروب بر مخفی محلده دفن و پنهان ایلدی و ایراقدن
بر درخت اوزرینه چقوب انلرک عاقبت کارلرینه منتظر و مترصد اولدی بر زمان
دنصکره امیلر خوابدن بیدار اولوب التون و اشیادن نشان کورمیوب سراسیمه
و حیران اولدیلر غالبا بو حیثیتر مقامی اولمق کرکدر بزه بو بندی انلر کمشدر محل شکردر کیم
هلاکمزه قصد اتمامشلردر دیو خوف دوشوب ترسان و لرزان و افتان و خیزان
راه و بیابانی طوتوب فرار ایتدیلر بوزینه انلرک بو کونه فرارلرندن خاطرین جمع
ایدوب فارغ البال اولوب صورت حالی سیاحه اعلام ایلدی و قالدیروب اول
محلده کتوردی سیاح دخی نقد معهودی درمیان و بوزینه یه وداع ایدوب مقتضی
الآمال شهر جانبنه متوجه اولدی اتفاق اول بیشه یه که ببرک مسکنی ایدی راست
کلدی ببر کوروب تعظیم و احترام ایله مسکننه کوتوردی روش مهمانه لایق طعامله
اطرافی کشت ایدرکن دختر شاه اولدیغی باغه کلدی کوردیکه دختر کنار حوضده
اوتورمش لهو و لعبه مشغول کردننده بر مرصع جواهر پیرایه وار ببر بر حمله ایله
دختری هلاک و کردننده کی پیرایه‌ی قاپوب سیاحه اتحاف ایلدی سیاح دخی وداع
ایدوب شهره کتدی بو اثناده زرکر آشنانک احوالنی خاطرینه کلوب کندو کندویه
ایتدی خلاف جنسلکن بو حیوانات بو قدر انتفاع ایتدم زرکر که بنی نوعمدر قدومدن
خبردار اوله فوق الحد ممنون اولوب خدمتده بذل مقدور اتمه سی مقرردر خصوصا
جواهر فروشدر بو پیرایه‌ی اعلا بها ایله صاتوب هم کندی انتفاع ایدر و هم بنم سرمایه‌م
زیاده اولور اتفاق و اتحاد اوزره مدت مدید رفاهیتله اوقات کچورورز پس سیاح
بو نیتله طوغری زرکرک خانه سنه واردی زرکر دخی بونی کوروب تعظیم و توقیر ایدوب

حال و خاطرین صوردی و کندونک مغضوب پادشاهی اولمغله مالکی کیدوب
فقیر و پریشان اولدیغن بیان ایلدی سیاح ایتدی ای برادر غم چکمه اگر سرمایه‌ن کتدیسه
الحمد لله تعالی بنم بو قدر عدد دینار کامل العیارم وار و بر جواهر پیرایه‌م دخی واردر که
آتش گبی بارباردر ال بونلری نقد ایله توقف ایلمه و مرادک اولدیغجه خرج ایله تکلف
چکمه ایلیکیزه کفایت ایدر اخوت اوزره کنجینه‌لر کبی سویلدی و زر و جوهری نظرینه
قودی چونکه دختر شاهک خبری فوتی شیوع بولمشیدی زرکر دخی اشتمش ایدی
پیرایه‌ی کوریجک دخترک ایدوکنی اظهار ایلمدی الحق بشاشت و انبساطلر
کوستروب فروخت ایدوب آقچه‌سن کتوره‌یم دیو طشره چقوب کتدی کندو کندویه
ایتدی عجب دولته ایردم عظیم غنیمتدر اله کتوردم اگر اهمال ایدوب فرصتی فوت
ایدرسم حماقت ایتمش اولورم بوندن اسبق پادشاه بکا مغبر الخاطر ایدی شمدی
دخترینک فوتی خبریله البته متألملر قاتلنی بولوب قصاص ایتمک استر بوندن
اعلا حیله و بوندن اقوی وسیله یوقدر که بو پیرایه‌ی پادشاهه کتوروب قاتلی بو سیاحدر
دیو عرض ایلیم بو مقابله‌ده جرمم عفو و خدمتنده استخدام ایدر سیاح دخی قتل
اولنوب بقیه دینارلر بکا قالور هم حضور شهریاریده رتبه اولم بولورم هم بلا تعب
بو قدر ماله مالک اولورم پس بو فکر فاسده ایله طوغری درگاه پادشاهه واروب
ایتدی چونکه خاندان ابد بنیانلرینک قدیمی خیرخواه بنده‌سیم دولت پادشاهیده
تحصده سینغ بلیغ ایدوب ملکه‌نک پیرایه‌سن قاتلی الندن بولوب طوتدم پس فی الحال
بر سرهنک ارسال و سیاحی احضار ایتدی بیچاره چونکه بو کاره مشاهده قیلدی
زرکره عتاب آمیز خطابه باشلدی ملک کمان ایتدیکه بو مجرم در انکاره مجالی یوق
بو کلماتی بدکردار لغندن سویلر پیرایه دخی بو معنانی محقق و بو فطنه‌یی مصدق
اولدی فرمان ایلدی اقبح قیافتله بر خرد بنده دیلر و تشهیر ایدوب اسواق شهرلر
کزدردیلر بعده بندکرانله قعر زندانه قودیلر کتدیلر که ایام ماتم و مصیبت و شرائط
رسوم تعزیت تمام اوله قده انده سیاستله قصاص ایده لر اول ساعتده که سیاح

بیچاره بو فضاحتله شهری کزدردی مار بالای باروی قلعه دن دیده عبرتله
نظر ایدردی چون یار مهربانی بسته بند بلا کوردی عقبنجه دوشوب زندانه کردکده
نفسکرم حضورینه کلدی و حالنی صوردی واقعه یه واقف اولنجق فریاد ایدوب
ایتدی بن سکا دیدکمی بو مرد بد کوهر بوندن دخی بدتر در اسائت واحسانه
باقمیه یک ندرسن بهمان اولزمانکه یارانک کلامک استماع اتمدک معلوم ایدیکه
مآل حالک ندامت نتیجه کرکدر و اول کافر نعمت اتدیکی اسائتک مکافاتنده
اسائت ایتمه کرک سیاح ایتدی ای صدیق صادق و ای رفیق موافق حالیا
وقت سرزنش و تغیر یری دکلدر قادر ایسک بر حیله تدارک ایله که احسن وجهله
بو بلیه دن بنی دفع ایلیه سن مار ایتدی بن دونکی کوندن مادر شاهی زخم نیشیمده
رنجور اتمشیدم مرتبه هلاکه وارمشدر جمله اطبا علاجنده عاجز قالمشدر حالا
پادشاه مادرینه باننده الم وحزنده در اول بو کیاهی حفظ ایله محلنده سوت ایله
حل ایدوب ایچوره والده سلطان درعقب شفا بولور سندخی بو تقریب ایله خلاص اولورسن
بونی دیدی و سیاحه وداع ایدوب طوغری سرای پادشاهه کلدی بام قصره چقوب
روزندن آواز ایتدیکه شاه آگاه اولسونکه والده سلطانک زخمنک علاجی زندانده
محبوس اولان سیاح بی کناهده در چون بو آوازی کوش ملکه ایرشدی بام قصره آدملر
چقاردی و اطرافی ارادیلر نوع انساندن و کل حیواندن بر نشان کورمدیلر بوکه
حمل ایلدیلر بو صدانک صاحبی هاتف غیبی اوله پس علی الصباح سیاح بی کناهی
زنداندن چقاروب حضوره کتوردیلر شاه علاج زخم مادری سؤال ایلدی سیاح
دعا ایدوب ایتدی ای شاه عالم عجم جکمه بو زهرک تریاقی بنم الده در انشاء الله الرحمن
همان بو آن ملکه جهانه شفاء کامل حاصل اولور و باذن الله ضرر زهر بدنندن بو
دارو ایله بالکلیه زائل اولور اما نیاز ایدرمکه احوال پریشانمدن بر نکته انها ایدهیم
کوش و هوشله احوال مظلومان بیکسی اصغا بیوره سز شاه کلام سیاحدن صداقت
احساس ایدوب تلطف طریقیله بیوردیکه سرانجامنی اولدن انتهایه دک اعلام ایلیه

سیاح

سیاح جرأت تام ایله اقدام اوزره کلوب جبر الجناه وفصیح اللسان اولان
سرکذشتنی بر وجهله بیان ایلدیکه ضمیر منیر شاهه اول بی کناهک برائت ساحه
ذمتی روز روشن کبی عیان اولدی بعده اول کیاهی سوت ایله حل ایدوب ملکه یه
ایچوردی همانده شفا بولوب علامت صحت بدننده ظاهر اولدی قصاصدن بدل مکنت
خسروانه لایق و خلعت کرانمایه ایله اختصاص بولدی زرکر بدکردار پای دارده
الم انتظارده ایدیکه سیاح بردار اولوب اول مقدار دینار کندو یه قاله نزد
پادشاهیده رتبه اولکه بوله ناکاه مثال واجب الامتثال صادر اولدیکه سیاح
بی کناهدن نعم البدل زرکر غداری بر دار ایده لر موجب فرمان اول ان عبرة
للناظرین بر دار ایتدیلر عرصه خاک لوث جیفه ناپاکندن پاک اولدی طریق
مکافات کندو فعلنک جزا وسزاسن بولدی **بیت** صنمه کیم غدار بر خوردار
اولور ● پاکیلو رباشی پایدار اولور ● بو در اوکیمه نک داستانیکه غدر وخیانتی
پیشه ایتدی عاقبت قازدیغی قیویه کندی دوشدی و دختر پادشاه بر بیکناهک
قاننه کیردی سر پنجه ببر ایله مکافاتن بولدی پادشاه زرکر کبی بر فرومایه مجهول الاحوال
حسن ظاهرینه فریفته اولوب منظور نظر التفات ایلدی بو قدر آلام واکداره مبتلا
اولدی عاقله لازمدر که بو حکایه غریبه دن عبرت بین اولوب غدار بدکردار
ایله اختلاط اتمیه **اون دوردنجی باب** انقلابات زمانیله التفات
اولنیوب جمیع امورده قضاء رب العباده رضا وانقیاد لازم ایدوکن بیان
ایدر چونکه رای کشورکشا بو داستانی سمع جان ایله اصغا ایتدی حکیم بزرکواره
دعا وثنا ایدوب ایتدی اون اوچنجی وصایانک مزایاسی معلوم اولدیکه اراذل
واداننک تربیت مصاحبتی آفات وفساداتی موجب و اهل غدر وخیانتدن
احتراز فرض واجب ایمش حالیا ملتمسدرکه اون دوردنجی وصیتک مضموننکه
اخر وصایادر طریق تمثیل ایله بر سبیل تفصیل اعلام بیوریله برهمن حکمت نصاب
جواب ویردیکه ای شاه کامیاب عاقل کامله لازمدر که جمیع اموری رب العالمینه

تفویض ایدوب دائما توکلده اوله روز وقدرت وقوت وعقل وذکا وبصیرت
وحسن جمال وبهجت الرجه مداد معیشت وسبب رفاهیت کوریلور چونکه قضاء کردکار
یار مددکار اولمیه انلردن هیچ ثمره هنر ظهوره کلمیه پادشاهزاده بو مسئله دروازه شهر
سطورده اب زر ایله یازمش وکتابت باینده کالنقش فی الحجر قازمشدر بو مقامه
مناسب اول داستان شیرین اندن یادکار قالمشدر رای استفسار ایتدیکده بحر مرویدر
اول **حکایت** برهمن ایتدی روایت اولنور که بعض ممالکده بر پادشاه
کامکار وار ایدی وارث اورنک سلطنت ایکی فرزندی اولمغین وفات ایتدکده مهتری
پدری مقامنه جلوس وکهتری محروم ومأیوس اولوب مبادا که بر ملک وغدر ایرشه
دیو بونی اندیشه ایدوب قراری فراره تبدیل وترک دیار وجلای وطن اختیار ایتدی
تک وتنها مسافه بعیده قطع وغروبه قریب بر منزله ایردی تنهالق ووحشتدن
وغریبلق مشقتندن کریان وغریوان **بیت** یارب بزه بر ار بولنوب همت ایدرمی •
یوخسه کونمز بویله فلاکت ایله کچرمی • ناله کنان اول کیجه تمام حیرت واضطراب ایله
کچوردی **بیت** جبین صبح چونکه شاهد خورشید • عالمه عرضه قیلدی نور جدید •
شهزاده ینه یوله دوشدی ناکاه اثناء راهده بر جوان صاحب جمال اکا همراه اولدی
شهزاده عظیم حظ ایدوب دفع وحشت قیلدی **بیت** سفرده بولنسه موافق رفیق •
بهشت اولور اولسه جهنم طریق • پس بونلر بربرینک صحبتیله خوشحال اولوب
مشقت طریقی فراموش ایدوب کیتدیلر بر منزلده دخی بر بازرکانزاده ملحق اولوب
صورت تثلیثدن نظر سعادت پایدار اولدی اوچنجی کون بر دهقان توانا که احوال
زراعت واطوار دهقنتده مهارت کلیه سی وار ایدی انلره مصاحب اولدی وخانه
موافقتک ارکان اربعه سی مکمل اولوب خیر الرفقا اربعه سری ظهور بولدی یاران
مهربان سرور صحبت دوستان همدستان ایله غم احباب واوطانی فراموش ایدوب
کیتدیلر وبربرینک دیداریله آسوده حال اولوب طی مراحل ایتدیلر مسافه دور ودراز
قطع ایتدکدنصکره شهر سطوره یتدیلر وکنار شهرده آرام ایچون بر مناسب مقام

اختیار

اختیار ایتدیلر جمله سنک زاد وتوشه سی افنا اولمشدی ودینار ودرملری نهایت
بولمشیدی یارنده سی بریسی ایتدی حالیا اول زماندرکه هر بریمز قادر اولدیغی قدر
هنر کوستروب مقدر قوتمزی خرج ایدوب قوت لایموت اله کتوروب فراغ حالله
برقاچ کون بو شهرده اقامت قلاوز شهزاده ایتدی امور دنیویه تقادیر الهیه یه
متعلقدر بنی ادمک جد وجهدینک انده مدخلی یوقدر کارخانه ازلده مقسوم
اولان رزق وصله زیاده اولمز **بیت** کشی یه چونکه مقدردر نصیب ازل •
نه اکسلور ونه ارتر ایدرسه سعی هزار • طلب نه فائده ایلر چو رزق اوله مقسوم •
حذر نه منفعت ایلر اجل ایره ناچار • جوان صاحب جمال تمدح کنان ایتدی
تحصیل مال ومناله حسن وجمال سبب نامدار بازرکانزاده ایتدی **بیت**
هر کیمکه عقل کامل هادی رهبر اوله • بر اوج طبراغه همت ایلسه کوهر اوله •
کشی یه لازم اولان سرمایه عقل وکیاست وزراست وتدبیردر دوستلر
دهقانزاده ایتدی برکات کسب وطلب ومیامن جهد وتعب ادمی حضیض
ذلتدن ذروه عزته ییتورر چون بونلر نوبتلرین تمام ایتدیلر شهزاده دن
التماس ایتدیلر که بو بابده بردفعه دخی بر نکته بیان ایلیه شهزاده بیوردیکه
بن همان اول مذهب اوزره مقررم که بوندن اول بیان اولنمشیدی ویارانک
کمالی که پایه حسن وجمال وسرمایه عقل وکمال وبضاعت مشقت اعمال و
سائل حصول نال واماله چندان منکر دکلم اما بلدیکم بودرکه هرکاه که مسبب
حقیقینک مطلبنه متعلق اولمیه کسب وتعب الله حاصل واقع اولور وچون
ارادت جواد مطلق حصولنه مانع اوله لاجرم قضاء رب العباده اطاعت
وانقیاد ایدوب سر تسلیمی خط تقدیره قومقدن غیری یه چاره یوقدر القصه
اول کونی بو محاوره ایله اخر ایتدیلر یارنده سی دهقانزاده یرندن طوروب
یارانه ایتدی سز فارغ اولک تا بن بوکون ثمره اکتسابدن نصیبی قضا به یتورم
ویارانکزه برکونلک نفقه سن تحصیل ایدوب نظرلرینه کتورم ویارین که نفقه

اخذ اولمیه بر یکز مرتبه قدرت وجه معیشت تدبیرین قیله رفیقلر بو رار
اوزره متفق اولدیلر دهقان زاده دروازه شهره کلوب سؤال ایتدیکه
بو شهرده حوایج ناسدن نه مقوله متاع راجحدر ایتدیلر بو ایامده هیزم زاده عزیز
در دهقان زاده همان طاغ جانبنه روان اولدی بر یوک اودون جمع ایدوب
شهره کتوروب اون درهمه بیع ایتدی وطعام وشرابدن مناسب وقت نایب
جانب یارانه شتاب ایلدی چونکه شهزاده جقدی دروازه یه یازدیکه کسب کار
اهلنه نه غم که نتیجه کسب بر کونده ده درهم محصل الکلام یاران اول کون تمام
طعام دهقان ایله صفا ایتدیلر یارنده سی جوان صاحب جماله ایتدیلر سندخی
بو کون سرمایه حسن وجمال ایله جر مال ایدوب سبب فراغ بال یاران اولوب
جوان دخی ملتمسلرینه اجابت ایدوب شهره کلدی اندیشه کسب ایله ملول ومحزون
بر کوشه ده اوتوردی اول زمانکه ادملری قدر حسن دلبری بلمزلر ایمش التفات
ایلمدیلر ناکاه بر عورتک کوزی راست کلوب مفتون اولدی بر کنیزک کوندروب
جوانی خانه سنه دعوت ایلدی جوان دخی ازدل وجان اجابت ایلیوب منزل
زن مزبوره مهمان اولدی والحاصل اول کون اخر اولنجه جمیع مرادات نفسانیه
لرین حاصل ایلدیلر اول زمانکه جوان همراهلری جانبنه روان اولدی زن صاحبکرم
حق قدوم واجرت قدم یوز درهم ویردی جوان دخی اخذ وحوایج معاش
یارانه صرف ایدوب دروازه شهره یازدیکه ارباب حسن وجمال قلت مال و
منالدن نه غمکه بر کونلک تماشا جمالک قیمتی یوز درهمدر بر کون دخی یاران
بازرکان زاده یه ایتدیلر بو کون سنک عقل وکفایتک مهمانی اولسق کرکدر
بازرکان زاده ملتمسلرینی قبول وعلی الصبح شهره دخول ایتدی کوردیکه بر بازرکان
زاده بر مقدار متاع کتورمش تجار شهر معامله بابنده مساهله ایتمشلر بازرکان
زاده دکربهاسیله عقد ایدوب همان اول کون اونی اون بر فاسیله نقد
ایلدی فی الحال بیک درهم فائده ایتدی اسباب معاش یارانی مهیا ایدوب دروازه

شهره کتابت ایتدیکه اصحاب فهم ودرایته معلوم اولسونکه بر کونلک عقل وکفایتک
حاصلی بیک درهمدر وقتاکه نوبت شهزاده یه کلدی ایتدیلر سن داخی توکل لافنی اوررسنک
واقعا بو صنعتدن بر فائده مأمول ایدرسن یوررسن بو کونلک معاشمزه معاونت ایله شهزاده
کلام یارانی تلقی تأمله قبول ایدوب شهره واردی قضاء الهی پادشاه شهر وفات
ایتمشیدی خلق عالم تعزیت وماتمنه مشغول ایدی شهزاده تماشا ایچون قصر شاهه
چقوب بر کوشه ده خموش اولوب طوردی بر وقته مصادف ایتدیکه شهرک اعیان
واشراف وارکانی جمع اولوب مشورت ایدرلردیکه چونکه پادشاهمزک فرزندی یوق
ونبیره لرندن بر فرد قالمامشدر کیم جالس تخت سلطنت اولوب جمله مزه فرمان فرما
اوله زمام سلطنت ملوک اطرافدن کیمک کف کفایتنه تسلیم اولنمق مناسبدر
بونلر بو محاوره ومشاوره ده ایکن کوزلری شهزاده یه راست کلوب بیکانه اولمغین
بادی نظرده جاسوس اولمق احتمالین ویروب اکرچه اخذ وحبس ایچون مجلسه
کتوردیلر اما کیفیت احوالک سؤال وتجسس واوضاع واطوارین تفحص و
تفرس ایدوب بیت سعادت غره سی النده طالع • شهامت پرتو شکلنده
لامع • شرائط تعظیم وتوقیری تقدیم ایدوب دیدیلر که بو دیاره قدومکه علت ندر
ومولد ومنشانی ترک واختیار غربت ایتمکه حکمت ندر شهزاده انلرک جوابن وجه
صواب اوزره ادا ایدوب اصل ونسب وفضل وحسبن وپدرینک کیفیت وفاتن
وبرادرینک کندویه عدم التفاتن وترک دیار اختیارین سببین ویارانک بر
کونلک جهت معاش طلبلرین بر سبیل تفصیل تعبیر دلپذیر ایله تقریر ایتدی اتفاق بعض
اکابر که پدرینک دیوانندە حاضر اولوب شهزاده کوشه تخت شهنشاهیده کورمشلر ایدی
بلدیلر وسائر ارکان دولته انک اسلافی شوکت وشانن وبسطت وسلطنت مملکتن
بیلدیلر اول ولایتک جمیع اصاغر واکابری شهزاده نک دیدار فرخ فالیله خوشحال
اولوب سائر مملکتدن پادشاه ارامقدن نه مقتضی بو خطه نک حکومتنه سزاوار بو شهزاده
عالیمقداردر که نسب عالی وحسب پاکیزه سی واردر دیو همان اول ساعت بیعت

وشوکت واجلاله جالس سریر سلطنت ایلدیلر توکلی بر کاتیله کوکب طالعی حضیض
ذلتدن ذروهٔ بناهه ایردی وسهولتله خلعت خلافت وایالت ولایت الذکیردر
اول دیارده عادت بویله ایدیکه پادشاهلری جلوسنده بر فیل سعیده بندررلر ایدی
وکافهٔ انام جمع اولوب کرداکرد شهری کزدیررلر ایدی اتک باشنده دخی اول عادتی
رعایت ایتدیلر شهزاده شهری دوراید رک دروازه یه کلدی اول سطورکه
یاران مزبور دروازهٔ شهر مذکوره تحریر ایتمشلر ایدی کوروب فرمان ایلدیکه
تا سطور مرقومک فوقنده آب زرله یازدیلر که سرمایهٔ توکلک کسب یکروزه سی
سلطنتدر درخت قوة وجمال وعقل وکمال اول وقت بارآور اولورکه سحاب
قضای سبحانی الکابر وریش ویره ایمدی معلوم اولسونکه هرکمسه که شجرهٔ توکلده
راسخ وبنای عقیده یی مکان تسلیم ورضاده شامخ اوله مقاصد دین ودنیا
الکاسهولتله میسر اولور پس بعده مقر اجلالنه قلوب همراهلرین دعوت ایلدی
صاحب عقل وکفایتی وزیر ولایت ودهقانزاده اسباب واملاک خاصه
اوزرینه ناظر نصب ایلدی وجوانه صاحب جماله مال فراوان احسان ودیار آخره
نقل وارتحالک فرمان ایلدی مبادا که حسن وجمالک سببی ایله بحسب العقل والنقل منهی
ومحذور اولان فسق وفجورک شیوعنه باعث اوله پس معقولی بودیارده رخت
اقامتی قالدرمقدر دیو اعتذار اولدخی بر موجب فرمان ترک دیار ایلدی بعده ارکان
دیوان واشراف واعیانه متوجه اولوب ایتدی همراهلریمک هر بری نفسلرینی برعمله
تعیین ایدوب قوت لایموت وسدرمق ایتدیلر بن نه کوندوز زور وقوتمه اعتماد
ونه جمال وصورت وتمیز وبصارتمه استظهار ایتدم بناء امور یمی اساس توکل اوزره
قویوب قضای ربانی ومقدرات آسمانیه رضا ویردم للّه الحمد والمنه میامن توکل
واخلاص ایله جالس سریر سلطنت اولوب مقتضی الآمال اولدم بو دراول کیمسه نک
داستانیدرکه جمیع امورنده توکلی پیشه ایدندی عاقبت دلخواهی اوزره کامیاب
اولدی چونکه بیدپای حکیم بو فصل بر اصلی فراتیدی ومضمون وصایای هوشنک

بوداستانه

بوداستانه پایان ویردی رای داپشلیم مراسم خدمت ولوازم مدحتی ادا وحکیمی
وداع ایدوب مقر سلطنته کلدی واول جواهر که حکمی درج دهان حکیمدن النه
کیردی رشتهٔ تألیفده انتظام ویردی دائما سوانح امورده بو مواعظه التجا
ووقایع دهورده بو نصایح ایله استمداد ایلردی **بیت** الکه او بیر در بند
خردمندان کیرد • آخر الامر بمنزل مقصود رسید **چون** خجسته رای بودستانی
بینظیر ربه ایتدن نهایتنه دک تعبیر دلپذیر ایله تقریر ایلدی همایون فال مرفه
البال اولوب وزیر عواطف خسروانه والتفات شاهانه ایله سرفراز وسربلند
ایلدی وایتدی آفرین ای وزیر صاحب تدبیر بو قصهٔ شیرینک بیانی ایله کام جانمز
برشهد حکمت ایلدک وبو حکایت رنکینک اداسیله زمین دلده تخم سعادت
اکدک من بعد دستور العمل احکام جهانبانی بو نصایح کافیه دن غیری اولمیه
لرک وکارنامهٔ حکم ربانیه بو مواعظ شافیه دن قیلنمه کرک بو کلمات بینظیر
درون دلده تا بو مرتبه جایکیر اولمغه باعث دکلدر الاصدق نیت وصفای
طویت وزیر روشن ضمیر درجسته رای دخی نثار نثار مدحت وادای دعای دولتی
بو ابیاتله تمهید ایدوب ایتدی **نظم** تو ارشه بجوی پی اخلاق خویش • سبق
برده از پادشاهان پیش • زهی دین ودانش زهی عدل وداد • زهی ملک
وملت که پاینده باد **مجلس** بو مقاعده تمام اولدی وکلام بو دعا ایله اختتام بولدی
همایون فال رای داپشلیم کبی بو لطائف اخبار وامثالی صحایف اخلاق و
اعمالنه ثبت ایدوب تشیید مبانی عدل واحسانده وتمهید قواعد نظام احوال انامده
سعی موفور وبذل مجهود ایتدی وذکر محمود یادکار قودی کتدی **قطعه** دو چیز حاصل
عمر هست خیر ونام نکو • وزین دو کار بیابی سعادت دوجهان **بو مقاله ضمن**
وصایای مذکوره ده علی سبیل التمثیل محرر وجا بجا ذکر اولنان حکایات وامثال بیاننده در
که تجرید وانتخاب اولنوب علی الانفراد بو محله ثبت اولندی **بند** عاقل اولدر که
راحتی محنته بدل قلمیه واختیاریله ذل غربتی عز اقامت اوزره ترجیح ایلمیه تا اول

بلایه مبتلا اولمیه که اول کبوتره اولمشدر **حکایت** اولنور که ایکی کبوتر
وار ایدی بر آشیانه ده دمساز و بر کاشانه ده همراز دریشلرکبی اختیار عزلت
واب ودانه ایله قناعت ایتمشلر ایدی برینه بازنده وبرینه نوازنده دیرلر ایدی
ناکاه خاطر بازنده یه سوداء سفر عارض اولوب نوازنده یه ایتدی ای یار غمکسار
بزنجه یه دک کوشهٔ کاشانه ده قرار ایدوب محبس آشیانه ده روزکار کچوره لم
کوکلمه بر هوس دوشدی که شهیر سیاحت ایله بر زمان اطراف عالمده طیران ایدلم که وسیلهٔ
سفرله عجایب بسیار و تجارب بیشماره وقوف میسر اوله نوازنده ایتدی ای یار
همدم سن هنوز مشقت سفری چکممشسن سفر بر درخت فراق و بر غربت
جار مذلت ثمردر بازنده ایتدی بلی رنج غربت بی پایان و زحمت سیاحت فراوان در
اما تفرج بلدان و تماشاء غرایب جهان فتوح روح و راحت رواندر نوازنده ایتدی
تفرج اطراف عالم یاران همدم وخلان محرم ایله خوشدر بر کیمه که نعمت دیدار احباب
دن دور اوله نه قدر کسب حضور وسرور ایده بازنده ایتدی هجر و فراق احباب غمی
یمه که عالمده یاران چوق بولنور **بیت** همدم بولنور یار وفادار اله کیرمز • بیکن
کزار اسک عالمی بر یار اله کیرمز • شویله بلکه ترک دیار و یار دشوار وشداید
اسفار بسیار و خطر مشقت راه بیشمار در بازنده ایتدی ای نوازنده رجا ایدرم که
لند و مصلحتک کوره سن و من بعد دفتر شرح سفر دوره سن نوازنده ایتدی چونکه
بند نصیحتم کوش و هوشکه اصغا ایتمیوب اما غافل اولمه که بو غربتک عاقبتی ندامت
وندامت موجب شماتت و مورث ملامتدر کلامی بو مقامده تمام ایدوب بری برینه
وداع ایتدیلر پس بازنده صحبت رفیقدن قلبنی تفریق ایدوب پروازه کلدی هواده
طیران و عالمی سیران ایده رک بر مرغزار فرح فزایه نزول ایدوب غروب قریب
اولمغین بر نهال طوبی مثال اوزره قرار ایتدی هنوز رنج راهدن آسوده اولمامشیدی که
عظیم رعد برق و باران وتکرک ظهور ایتدی که **بیت** چاک اولوردی سینهٔ کهسار
تیغ برقدن • رعد وش افغان ایدردی خاک بیم غرقدن • بازنده اول وقتده

یتر باراندن

تیر باراندن خلاص اوله جق بر پناه و صدمت طوفاندن التجا ایده جک بر آرامگاه
میسر اولمیجق ناکام اول بلالی هنگامه تحمل ایتدی نیچه هزار رنج و غصه ایله صباحه
یتوب ینه پروازه آغاز ایتدی بر جانبه دخی کتدی بو اثناده بر شاهین مصادف اولدی
صیدینه قصد ایتدی بیچاره بازنده ینه اوغرادیغی بیلوب کرداب طبطاب
اضطرابه دوشوب بر تقریب ایله پنجه سندن خلاص اولوب بیم جانله بر زیر
سنکده بر سوراخ تاریک و تنکه کیروب پنهان اولدی اول کیجه ینه حال ایسه بی آب
ودانه اول محلده یاتوب علی الصبح غلبهٔ جوعدن بیمجال بهر حال تحریک پر و بال
ایدوب ترسان و هراسان دیدهٔ احتیاط ایله چپ و راسته نکاه ایده رک آرزو
وطن ایله پرواز ایلیوب ناکاه بر مرغزار کنارینه کلدی بر مقدار دانه دوکلمش
کوردی بی تأمل قصد صید دانه ایدوب قوندی هنوز بر ایکی دانه التقاط ایتمدن
کردنی بستهٔ بند بلا کوردی بو دفعه کلیت ایله نجاتدن نومید اولوب کمر کتر
المذبوح دست و بال و پر و بالن تحریک و اضطرابه آغاز قلدی رسن دام مرور
ایام ایله فرسوده اولمغین خلقی خلقهٔ دامدن رها بولدی غم جوع و دغدغهٔ
اشتهایی فراموش ایدوب طیران ایلدی اتفاق بر قریه یه یتدی بر مقدار آساشدن
ایچون کشتزاره متصل بر دیوار کنارینده قرار ایتدی مکر بر کورک دهقانی اول
محلده حاضر ایدی ارزوی صید ایله بر سنک آتدی قنادینه ایریشوب بیچاره بازنده
هول جان ایله اول دیوار کنارنده بر چاهه دوشدی **بیت** جهنم کبی تاریک
ایدی اول چاه • بجه بجه کیم عدم اقلیمنه راه • القصه بر کونن بر کیجه دخی اول
چاه مظلمده دلخسته وبال شکسته مقیم اولدی حق تعالی لطف باری یاری قیلوب
هزار زور وزار ایله کنار چاهه چیقوب نالان وغریوان طیران و حوالی آشیانه
پناه ایتدی نوازنده چون تصفیق جناح رفیق ایشیدوب استقبالی ایچون
آشیانه دن طشره چیقدی بازندهیی درکنار ایتدی بغایت ضعیف و نزار
بولوب ایتدی **بیت** ندر بو ضعف بال و عجز حالک • ندر چهره نده کرد

انفعالك • بازنده ایتدی قطعه دوستم باشده حال ناتوانم صورمه هیچ • هجر الذن
ناله واه و فغانم صورمه هیچ • كل زحکدن اب رونه جلدم بو باغ دهرده • شمه
شرح اولمزامی روح روانم صورمه هیچ • اول محنت و بلا و مشقت و عنابه كه
بو پایمال حوادث مبتلا اولمشدر بیت شب یلدا اگر اكه محصل • كه تقریر ایلیم
سكا مفصل • خلاصهٔ قصه بودر كه ایشتمشیدم كه اهل سفر چوق تجاربه ظفر بولور
بكا بار بو تجربه حاصل اولدیكه مادامكه قید حیوتده ملازم اولام مسافرته نیت
ایلیم و تا ضرورت اقتضا ایتمیه كوشهٔ آشیانه دن طشره كیتمیم و اختیار ایله
مجاهدهٔ هجرانی دولت مشاهدهٔ یارانه بدل قلمیم بیت ایلمیم رنج سفر اختیار •
مشكل ایمش حسرت دیدار یار بو مثلی ایراددن مراد بودر كه عاقل عز حضوری ذل
سفره بدل قیلمز اولكه لر كه راحت حضری مشقت سفره ترجیح ایدرلر بو داستانی
بیان ایدوب دیدیلر حكایت اولنور كه ایكی باز بلند پرواز بر برایله دمساز اولوب
بر قلهٔ كوهده آشیانه طوتمشلر ایدی و نعمت صحبتی غنیمت بیلوب حضور سرور ایله
روزگار كچورر لر ایدی بر مدت تنصكره عنایت ربانی انلره بر بچه ارزانی بیوردی كمال
محبتلرندن هر كون ایلیسیده غذا طلبنه كیدرلر ایدی و جگر كوشه لری اچون كونا كون
اطعمه كتوروب یدیررلر ایدی بر كون انی تنها قویوب هر بری بر جانبه كتمشلر ایدی
و كلمه لری وقتندن خیلی زمان كچمش ایدی تا كه جارحهٔ اشتها حركته كلوب جنبش اغاز
ایتدی هر جانبه میل و اضطراب ایدركن زمینه دوشدی مگر بو اثناده بر زغن دخی
بچلرینه طعمه طلبیله كوشهٔ آشیانه دن چقوب اطرافی تجسس ایدردی اتفاق نظری
اول بازبچه یه راست كلدی بر زغن جنكالندن خلاص اولمش موش قیاسیله بی
تامل هجوم ایدوب یره اندیرن قاپوب آشیانه سنه كتوردی حدت بصرله دقت
و نظر ایدوب علامت جنكال و منقارین كوروب مرغان شكاری جنسندن ایدیكین
بیلوب بحكم جنسیت قلبنده الهام و محبت ظاهر اولوب تربیده فرزندلریله
شریك ایلدی تا بر درجه یه یتدیكه بازبچه قد قامت چكدی و فر ید و بال و منقار

جنكالى

جنكالی كماله یتدی و روز بروز مقتضای ذات و كوهر اصلیسی ظهور ایتمكه باشلدی
اگرچه كندوسن اولاد زغندن تصور ایدردی اما صورت و سیرتن انلره مغایر
كوروب اكثر اوقات متحیر و متفكر اولوب كندو كندویه دیردی اگر بن بیگانه
اولمیجق بو آشیانه ده مسكن قیلمز ایدم و اگر بونلردن ایسم نیچون صورت و سیرتده
مخالف اولم بر كون زغن اتیدر ای جگر كوشم سنی دائم ملول و منفعل
كورورم سببی ندر بازبچه جواب ویردیكه بندخی نفسمده اثر ملال مشاهده
ایدرم بر خوشسی سببن بلمم اما بلسم دخی اعلام ایدم الحق رجا ایدرمكه
شرف اجازت ارزانی بیوره سن تا بر زمان روی هواده طیران و اطراف
عالمی سیران ایدم شایدكه بركت و حركتله دفع غموم و احزان ایدم زغن
چون آوازهٔ هجرانی ایشتدی هر چند كه مضار سفر و منافع حضری ایراد ایتدی
مفید اولمدی بر موجب كل شئ یرجع الی اصله خواه ناخواه مفارقت
ایده جكن مشاهده ایدوب بالضرور اجازت ویردی او دخی زغن و بچه
لرینه وداع ایدوب كتدی حضیض آشیانه دن اوجوب اوجه متوجه اولدی
بر قلهٔ كوهده آرام و دیدهٔ تماشا ایله اطرافه نكاه ایدركن بر كبك دری كوروب
كندوده شكار كبكه رغبت و قدرت مشاهده ایدوب فی الحال صید ایلدی مدة
العمر بو یله لذیذ طعمه كورمامشیدی معتاد اولوب نچه زمان فراغ باللهٔ طیران و صحن
عالمی سیران ایدركن نشاط خاطر ایله كبك و تیهو شكارینه اشتغال ایلدی
بر كون اول دیارك پادشاهی ارزوی سیر و شكار ایله اول حوالیده كشت
و گذار ایدركن ساعدنده اولان باز پرواز ایدوب بر صیده قصد ایتدی بو باز
بلند همت دخی شهیر عزیمیله انك شكارنه قصد و برق خاطف كبی اینوب
اوكندن قاپدی پادشاه چون انك بو سرعت و جرأتن كوردی مفتون اولوب
صیدینه فرمان ایلدی صیادان چابك دست بسی حیله ایله اول باز بلند
پروازی اله كتوردیلر پادشاه بونك هنر و استعداد و قابلیتن كوردی سائر

بازلره ترجیح ایلیوب ساعد دولت مساعدندن السلک ایلمدر اول بازبهمت
بلند سببی ایله حضیض ذلت ودنائتدن ذروهٔ دولت ونباهته یتوب
ساعد شهیر بازیله قرار ایتدر بو مثلی ایراددن مراد اولدر که اختیار کلفت
سفر باعث دولت ایمش وهرکیمه کربت غربته وورطهٔ محنته مبتلا اوله
متأدب متهذب اولور نجه تجربه لر حاصل قیلور ع بسیار سفر باید تا پخته
شود خامی • طرفینکده کلامی وارد توفیقی ارباب تجربه یه پوشیده دکلدر
بند قناعت اهلی اولمیان دنیاده راحت اولمز فراغت قدرین بلمین
عاقبت بولمز حکایت اولنور که بر بیره زنک بر کربه سی وار ایدی وافر
زمان خدمتنده ایدی قوت لایموت ایله قناعت ایدوب بجنور ردی مدت
العمر لحم و نان کورمشدر واوازهٔ صحن وسماط ایشتمامش ایدی مبلغ ترفه
وحضوری کاه کاه شکار موشه مقصور ایدی بر کون ضعف تام ونحافت
اندامله بالا بامه حقوب اطرافه نکاه ایدرکن ناکاه کوردیکه بر کربهٔ شیر صورت
غرنازو تبختر اهتزاز ایله سیران وشیر زبان کبی غریو فریاد وافغان ایدر
کثرت لحم ووفرت شحمدن سرعت حرکته بی مجال خرامان کیدر کربهٔ
بیره زن چونکه کندو جنسندن اول کربه یه متحیر اولوب فریاد ایتدیکه ع صورتم
عیب ایله باالله کیمک جانانسین کربهٔ همسایه جواب ویردیکه بن زیره خور
خوان سلطانم ایوان دیوان سماط نعم فراوانه نمودار اولدقده سمیز
اندن سمید اتمکلردن بر قاچ لقمه شکار ایدرم اول کوندن اول کیجه انکله
تنعم ایدوب بو منوال اوزره روزکار کچورورم کربهٔ بیره زن ایتدی سمیزات
دیدیکک ندن عبارتدر وسمید اتمک دیدیکک نه نسنه دن کنایه در بن مدت العمر
سورابهٔ سوربار بیره زن وکوشت موشدن غیری نسنه کورمدم وایشتمدم
کربهٔ همسایه ایتدی هی مسکین اکر سن بارکاه سلطانه حاضر اولیدک وروایح
اطعمه وفوایح اغذیه دن دماغ جانکی معطر قلیدک یمکن که حیوات تازه بولیدک

کربهٔ بیره زن

کربهٔ بیره زن نیاز ایتدیکه مرافقته قبول ایدوب بارکاه سلطانه بیله کیده
کربهٔ همسایه دخی مسئولنه مساعده وبیله کتورمکه معاهد ایتدی لوینه بیره زن
بو نوید فرحفزا و بو امید روحفزا ایله حیات تازه بولوب بالای بامدن اینوب
وصورت قصهٔ نقیر وقطمیر بیره زنه تقریر ایتدی چون بیره زن یار قدیمی
ایدی حقوق شناسلق مقتضاسی اوزره نصیحته اغاز ایدوب ایتدی رفیق
مهربان اغوای اهل دنیایه فریفته اولمیه سن کوشهٔ قناعتده توشهٔ فراغتی
عالمه ویرمه بو حرص وطول املدن فارغ اول قطعه نهایت یوقدر بو حرص
وازه • قناعت ایلمکدر چاره ازه • قناعت قلمیان اولمز توانکر • وفور
مال الله قارون اولسه کر • کربه نصایح بیره زنی دکلمدی وقت معهود وساعت
موعودده کربهٔ همسایه ایله افتان وخیزان جانب آستان سلطانه روانه
اولدی حکمت باری بوندن کربه لرک هجومندن پادشاه بی حضور اولوب
فرمان ایتمشیدیکه تیر اندازلر حاضر اولوب اثناء طعامده اقدام جسارته
اقدام ایدرکن کربه یی تیر جکردوز ایله هلاک ایده لر کربه بیچاره بو حالدن غافل
شراب حرص وطمعله مست لا یعقل مشام جانی چونکه بو طعام استشمام ایتدی
بی اختیار کنار سفره یه جان اتدی هنوز یقین اولمامشیدی که تیر جکردوز سینه
سنده اوینادی نظم اقوب قانی درون استخواندن • دیر ایدی بهم قاچر
هول جاندن • کر اولمز سهم بو زخم تیره زنده • کچنیم موش نان بیره زنده •
عمل خطی چوز حم نیش دکمز • عسلدن یکدر بیک کره بلمز بو مثلی ایراددن
مراد بودر که هر کس کوشهٔ کاشانه ده نائل اولدیغی نعمتی غنیمت بیلوب زیاده
طلبندن اولمیه اکثر زمانده خدمتکارلر اول کربهٔ بیره زن کبی مخدوملک
قدر نعمتن بلمیوب زیاده ارز وسیله ارباب دولته انتساب داعیه سنه
دوشوب عاقبت زخم ستمدن غیری نسنه کورمزلر بند کارخانهٔ قضا وقدرده
هر نه فلکه مقدر در البته صاحبنه واصل اولور بیهوده جست وجو وسعی وتکاپودن

نه حاصل اولور **قطعه** کلورنه کادولدر فراخی وتنکی • کرکسه کوهلکی کل طوت
کرکسه دردله دار • کشی یه جونکه مقدردر نصیب ازل • نه الیسیلور و نه
ارتار ایدر سعی هزار **حکایت** اولنور که دار الملک حلبده بر پادشاه کامکار
عالیمقدار وار ایدی نیجه انقلابات روزکار و تغییرات لیل ونهار کورمشیدی
ایکی فرزندی وار ایدی بونلر جوانلر وجاه وجلالدن شادمان غرور شبابله عیش
ونوشه باشلیوب اسراف وتبذیرده حد مبالغه یه یتورردی پادشاه هوشیار
وصاحب تجربه وامور کار ایدی اموال بیشماری وار ایدی فرزندلرینک حالنی
بومنوال اوزره مشاهده ایدیجک عاقبت اندیشلک ایدوب احبابندن بر زاهد
متوکل ودیندار وار ایدی اموالنی نهانی کیمسنه یه مطلع اولمدین بر تقریبله اول
زاهدک صومعه سنه دفن ایدوب وقت ضرورتده فرزندلریمه ویره یو وصیت ایتدی
واخفاء بال ودفع احتمال ایچون حرمنده بر مخزن دوزوب جمیع مالم انده دفن ایتدم
دیو فرزندلرینی اکاه ایلدی از مدتده پادشاه وزاهد واحدا بعد واحد وفات
ایتدیلر اول کنج که صومعه ده مخزون ایدی رشته مستور ومدفون قالدی برادرلر
وفات پدردن صکره تقاسمت ملک ومال ایچون جنک وجدال ایتدیلر برادر
مهتر وفور زور وقوتده غالب اولوب تمام ممالکه وجمیع ماله مالک اولدی وبرادر
غایب خاسر ومغبون ومنکسر قالدی بیچاره منصب سلطنتدن بی نصیب ومال
موروثدن بی بهره اولیجق دامن توکله تشبث ایدوب درویشلک اختیار ایتدی
زاهد مزبور پدرینک اختلاطنی بیلوردی طوغری اول استانه یه کتدی چون صومعه
زاهده واردی خبر الدیکه وفات ایتمش دست ارادتله اول صاحب کرامتک روحانیته
تشبث قالدی اول صومعه جهت اقامته قبول ایدوب مجاور اولدی قالدی
اول صومعه ده بر چاه کبیر وار ایدی دائما انک صوین استعمال ایدوب توضی واغتسال
ایدردی شهزاده بر کون دلو صویه صالدی دلو ایچنده قالدی چیقارمق ایچون صو
ینوب چاهه کیردی دلو ارارکن بر کوشه سنده بر حفره کوردی نه اولمق کرک دیو

دقتله

دقتله نظر ایدوب بر مقدار یرین اجدی کنج معهود نمایان اولدی مکر کتم واخفاسنده
مبالغه ایدوب اول محله دفن ایتمشلر ایمش شهزاده اول نقود فراوان وجواهر بی
پایانی کوردی سجدهٔ شکره واروب سابق اوزره ستر ایدوب طشره چیقدی **ع** کوره لم
اینهٔ دوران نه صورت کوستررد یوب کما لاول اطاعت وعباده یه مشغول اولدی
اول جانبده ایسه برادر مهتر احوال لشکر کشوردن بی بهره وامید کنج موهومله مغرور
اولوب مقدورین اتلاف ایتدی بو اثناده بر دشمن ظهور ایدوب دفعنه یه محتاج
اولدی پدرینک تعیین ایتدیکی محلی دفن ایتدیکه کنج مدفونی چیقاروب عسکر
تدارک ایده کنج موهومدن برنج محققدن غیری نسنه کورمدی هرچند که جست
جو ایتدی سعی بلیغ ایتدی حصول مقصوده فائز اولمدی چونکه نوید کنجدن نومید اولدی
ناچار قادر اولدیغی قدر عسکر جمع ایدوب جنکه چیقدی اثناء مقابله ومقاتله ده
ایکی طرفکده پادشاهی زخم تیر ایله هلاک اولدی ایکی لشکر تن بی سر کبی قالوب
بالضروره صلح اولدیلر چونکه تخت سلطنت خالی قالدی جمیع ارکان دولت
اتفاقله شهزادهٔ صومعه داری کتوروب اکرام واجلال ایله تخت سلطنته اجلاس
ایلدیلر میامن توکله هم کنج پدر میسر وهم ایالت کشور مقدر اولدی **بو** مثلی
ایراددن مراد بودر که وصول نصیب سعی وکسبه وابسته دکلدر نصیبک مقدر
اولدینی البته کلور ظهور ایدر توکله اتکاجده وجهده التجاده اولی در **بیت**
حقا هر کیمسه که توکل ایدر • حق انک امرینه تکفل ایدر **بند** هر کیمسه که ایراد ومصرفنی
بیلوب مصرف فاحش ایراددن تقلیل ایتمیه عاقبة الامر ورطهٔ احتیاجه دوشوب
کار هلاکه موءدی اولور **حکایت** اولنور که بر دهقان انبارنده بر مقدار غله
پنهان ایدوب وقت احتیاجده اقتضا ایدر دیو دست تصرفی اندن قطع
ایتمشیدی مکر بر موشک اول انبار جوارنده اشیانه سی وار ایدی هر کون دلخواهی
اوزره دندانیله میان انبارده پیدا ایتدیکی سوراخدن حبات کندم اول سوراخدن
ریزان اولوردی موشان محله کیفیت احوالدن خبردار اولوب ملازمت باب

مروت مابنه انتساب ایتدیلر دوستان نواله وحریفان پیاله همواره مجلسنه جمع
اولورلاردی مزاجنه موافق وهواسنه ملایم زهرخند ایدرلردی اولدخی دیوانه وار
زبان لاف ودست اسرافی دراز ایدوب غله انبارنه هرگز نقصان ایرشمز ملاحظه
سیله انجام کاری فکر ایتمیوب بوکونم یارینه قالسون دیمز ایدی تا اول وقته دک
که اول دیاره قحط اصابت ایتدی **نظم** قحط ایتمشیدی اول دیاری خراب •
آتش اولمشدی هواسی ابی سراب • لا ایکن بولمز ایدی حبه بسنی • خواجه‌لر نانه
صاتردی جبه بسنی • چونکه حال بو منوال اوزره کچدی • دهقان ناچار در انباری
اچدی • گوردیکه غله‌یه نقصان فاحش طاری اولمش وافر تأسف چکوب بالضروری
بقیه غله جمع ایدوب موضع آخره نقل ایلدی موش بو قصه‌دن غافل هر گزدوکنمز
امیدیله مأمون الغائله شراب خونابله سرخوش ایدی اما سائر موشلر صدای پابوش
دهقانی گوش ایدوب تحقیق قضیه ایچون بالا ربامه چقوب گوشه روزنه‌دن
انباره باقوب حالی گوردیلر انجام کاره مشاهده ایدیجک ولی نعمتلرین تک تنها
قویوب هر طرفه گتدیلر موش بیهوش بالین آسایشدن باش قالدیروب غفلتدن
بیدار اولدی گوردیکه نه یار وارنه اغیار لیس فی الدار غیره دیار حیدانکه جیب راحته
نظر صالدی یاراندن نام ونشان بولمدی واحبابدن خبر واثر بلمدی ردنت وحشتدن
قلبنه رقت غلبه ایتدی تحقیق احوال ایچون گوشه کاشانه‌دن طشره چقدی
گوردیکه عالمه قحط وغلا طاری اولمش متنبه وآگاه اولوب مفارقت یارانک سببن
بیلدی اضطراب تمام وشتاب تامله تصور ایتدیکی ذخیره‌نک حفظی ایچون خانه‌سنه
گلدی انباره گیردی گوردیکه غله‌دن دانه قالمامش جو بجوالطرافنی آرادی حبه گندم بولمدی
طاقتی طاق اولوب دست اضطرابله گریبان شکیبی چاک ایتدی عاقبت بو دردله
باشن طاشدن طاشه اوروب کندو یه ایتدی **بو** مثلی ایرادن مراد بودرکه کاسبک
خرجی دخلنه مناسب اولوب اسراف وتبذیر ایتمامک گرک و یارانک خوش
آمدینه فریفته اولمیوب واصلا رسش ماله دگمیوب ممکن اولدقجه سود دندن

انتفاع قلمق گرک بو مثل زمانه میراث خورلرینه عجب مانلدر **بیت** دمادم دخل و
خرجکه قیل نظر • چو دخل اولمیه خرجک بست قیل **بند** کیمکه راحت وآسایش طلب قیله
آب رودن زلال یویوب دائم الوقت مقیم زاویه ذلت وحقارت اولمق مقرردر
واول که که الشهره افتخار ستانندن حذر ایتمیه کل مراده واصل وچمن عزتده مسند
نشین سعادت اولمق محققدر رنج ومحنته باعث ترفع وتجملدر **حکایت** اولنورکه
ایکی رفیق وار ایدی بری نه سالم وبرینه غانم دیرلر ایدی بر طریقده گیدرلر ایدی ومراحل قطع
مراحل ومنازل قطع ایدوب ناگاه اثناء راهده بر چشمه‌ساره یتدیلر بر مقدار
آسایش وآرام ایتدیلر اطرافنی سیر ایدرکن جانب ممر آبده بر حوض گوردیلر کنارنده
بر مرمر سفید اوزرنده خط سبز ایله یازلمش ای شول مسافر که بو منزلی شرف نزولله
مشرف قلدک بلمش اولکه نائل مراتب سامیه اولسک گرکدر شول شرطله که بو چشمه
آبه قدم بصه سن هول گرداب وخطر غرقابدن وهم ایتمیوب گندیکی هر نه طریقیله که
قادر اولورسن کناره یتشه‌ورسن واول دامن کوهده طاشدن طراشیده اولمش شیری
بر دوش ایده سن بی تأمل وتعلل بالای کوهه یتشه‌سن چونکه بو شرایط تمام اوله مهمک
انجامک بوله سن غانم مضمون خطه واقف اولیجق سالمه ایتدی رای برادر کل بو ایشه
شروع ایده لم سالم ایتدی مجرد بر خطه که راقمی نامعلوم خطر عظیمه ارتکاب خلاف
مقتضای عقل بر صواب در شایدکه بو خطه خلط وخبط اولمش اوله ویا سخره
واستهزا طریقیله کتب وثبت اولمش اوله ابدن مرور ممکن اولمیه فرضاکه اول بر حمله
ایله شیر سنگینی بالای کوهه چقارمغه امکان اولمیه محضا بو شیر انداختک جمله‌سی حاصل
اوله انجام کاره منجر اولجغی معلوم دگل هله بن بو کاره اسکا باداش اولمم
بیت صواب اولدر گوتورم کار باری • چقوب بو ورطه‌دن دوتم کناری •
پس غانمی وداع ایدوب گتدی غانم جان شیرینندن ال یویوب کناره گلدی متوکل
علی الله صویه یوریدی سلامتله ساحل نجاته یتشوب اول شیر سنگینی بر دوش
ایدوب بر حمله‌ده بالای کوهه چقدی بر شهر عظیم گوردی غانم متحیرانه اول شهره نگاه

ایدردی ناگاه اول شیر سنکینی دن بر صدا ر سهمکین ظاهر اولدر اهالی شهر اول صدار
ایشیدوب باجمعهم طشره چقدیلر غانمی استقبال ایدوب تعظیم و اجلال ایله
شهره کتوروب تخت سلطنته اجلاس ایتدیلر غانم کیفیت حالدن سؤال ایدیجک
بو منوال اوزره جواب ویردیلر که اول چشمه ده کوردیکک طلسمی فیلسوف سالفه
وضع اتمشلردر که هر قچن بو دیارک پادشاهی اخرته انتقال ایده بختی مساعد
برکمسنه اول طلسمی کوره موجبیله عمل ایدوب دلالت رهبر تخت دولتله بو مقامه
کلوب جالس سریر سلطنت اولور نیجه روزکاردر که عادت باری بو دستور اوزره
جاریدر حالیا بو قاعده اوزره پادشاه همزک غانم اگرچه بو قدر مخاطره یه چاتدی اما
عاقبت کامران و کامیاب اولدی بو مثلی ایراددن مراد اولدر که اختیار بلا و
محنت و عناد و مشقت مقتضاسی تقاضای دولتدر بونسز نعمت تیسر زحمت میسر
دکلدر بیت بو در بو دیر الجنده رسم و ایین • که اجیسز بولنمز عیش شیرین • بند
الکابر بیورمشلردر که مهابت صوت و ضخامت جثه یه اعتماد اولنمق کرک هر صورت
معنایه دلالت ایلمز و هر ظاهر نمودار باطن اولمز حکایت اولنور که بر روباه
بر بیشه ده کزرکن کوردیکه بر درخته بر طبل اصمشلر صرصر باد ایله اول درختدن بر
شاخ حرکت ایدوب اول طبله طوقنوردی واندن اواز سهمکین ظاهر اولوردی روباه
ناکاه بر خروس کوردی بر کوشه ده کمین ایدوب انی صیده مترصد اولدی بو اثناده
اواز طبل کوشنه ایردی نکاه ایتدی کوردیکه بر جثه تزیب اندن اواز مهیب کلیور
قوه طامعه روباه حرکت ایدوب خاطرینه بو خلجان ایتدیکه البته بونک کوشتی و
پوستی صوتنه مناسب اولمق کرک فی الحال کمین مرغدن چقوب جانب درخته
متوجه اولدی خروس واقعه دن خبردار اولوب کنار بخاته یتدی روباه هزار محنتله
بالای درخته چقدی دندان طمعله طبلی پاره لیوب ایچنده باد هوا و سنده چوب
خشکدن غیری نسنه کورمدی اتش حسرتله جانی یاقدی و کندو یه زبان ملامتی دراز
ایدوب ایتدی ع دریغ بو صوت بمعنی یه الدانذم • وحیف بر خیال محالله

صید صلام

صید صلام الدن چقاردم بو مثلی ایراددن مراد بودر که مجرد اواز مهیب و هیکل
غریبله ایشن بتمز وجاهت و قیافت کمال ذاته دلالت اتمز بند هر کس کندو اعمالی
سببیله ظهور قضایه استعداد پیدا ایدر غیرک حقنده ایتدیکی سو قصده بیله کندو
کرفتار اولور حکایت اولنور که ملوکدن بری بر زاهده بر خلعت اعطا ایلدی
بر دزد عیار دخی جامه سرقه سوداسیله زاهده مرید اولدی بر تقریب ایله
بر کیجه فرصت بولوب جامه سرقه ایتدی کتدی چون صباح اولدی زاهد خلعت
و مریدی بولمدی جست جو ایچون شهره متوجه اولوب کیدرکن یولده کوردیکه ایکی
نخچیر بر بریله جنک ایدر اعضالرندن قان اقر بر روباه حریص طورمه اول قانی
یالر ناکاه بونلر طوقوشرکن روباه میانه ده راست کلوب هلاک اولدی زاهد بو
صوددن عبرت الوب یولنه کتدی احشامه قریب شهره وارد ابواب شهری
بسته کوروب دبسته قالدی بو اثناده بنجیره دن بر عورت زاهدی کوروب
مرحمة اول کیجه لک مسافرته قبول ایلدی مکر اول عورت ناپاک و بدکردار ایدی
فسق و فجور ایچون جاریه لری وار ایدی بیت ویردر بهر بینه دورلو زینت
کزردر بهر کیجه صحبت و صحبت • اول جواریدن بریک بر جوانه عاشقی وار ایدی
اولدخی اول کیجه عشرت ایچون اول محله کلمشیدی عیش و نوش ایدوب شراب
خونابله مست و خراب اولدقده اول عجوزه بدکار اول جوانی هلاک قصدیله
بر مقدار زهر هلاهل حل ایدوب بر ماسوره یه قویدی و ماسوره نک بر طرفن
منخر جوانه قویوب مراد ایتدیکه نفخ ایده تا اول زهرک بعضیسی جوانک دماغنه
کیده ناکاه جوان عطسه ایتدی زهرک کلیسی عجوزه نک بوغازینه کتدی فی الحال
تاثیر ایدوب هلاک اولدی زاهد بو حالی مشاهده ایتدی هر از رحمتله صباح ایتدی
شهره کتدی بر کفشکر دوستی وار ایدی خانه سنده مسافر اولدی کفشکر تعظیم
و رعایت و مراسم ضیافتی اهل بیتنه وصیت ایدوب کندیلک اخر برده مصا
لحی اولمغله کتدی مکر خاتوننک بر عاشقی وار ایدی مابینلرنده واسطه مواصلت

دلاله بر حجام عورتی وار ایدی در حال عاشقه خبر ایلدی او دخی اشارت دلال
ایله در خانهٔ خاضر اولوب منتظر فتح الباب ایدی ناکاه کفشکر بلای ناکهانی
کبی کلوب واول بیکانه خانه سی اوکنده کوردی اولده عورتنه کمان ایدی ظننی
یقینه مبدل اولوب تهور وغضبله الجروکیر در زن بدبختی محکم طوتوب ستونه
بند ایلدی وکنده وفراشنه کیدوب یاتدی زن حجام بو حالده غافل باعث تاخیر
ندر عاشق سکا منتظر عجله ایله دیو آواز ایلدی زن دخی دلاله یاننه دعوت ایدوب
ماجرای نقل ایلدی اکر لطفک اولورسه بنی بو بنددن خلاص ایله ونقدر زحمت
ایسه دستور ویرسنی ستونه بند ایدیم دفعی واروب دلداریمه اعتذار ایدیم لکم زن
حجام وفور مرحمتی مقتضاسنجه کندویی ستونه بند ایدوب انی نظاره کوندردی زاهد
بو کلماتی استماع ایدوب سبب جنک زن وشوهر نه ایدوکن بیلدی بو اثناده کفشکر
بیدار اولوب عورتنه آواز ایلدی زن حجام ناکاه آواز ندن بیله کیفیت حاله مطلع
اوله دیو خوفندن جواب ویرمدی کفشکر ینه تهور ایدوب فی الحال نشترهسن النه
الوب کلدی زن حجامک بورنن کسوب النه ویردی دستوکه کوندر خوش تحفه در
دیدی زن ترس وهراسدن فریاد ایتمیوب صبر ایتدی چون زن کفشکر کلدی زن حجامی
بو درده کرفتار کوردی بغایت ملول اولوب اغلادی اعتذار بسیاردن صکره
بندین کیده روب وضع سابق اوزره کندین ینه ستونه باغلدی زن حجام بنجه
ایتسون ضروری بورنن النه الوب افتان وخیزان وترسان ولرزان اوینه
کلدی ع که اغلر حیرتندن که کولردی زاهد بو احوالک جملهسن مشاهده قلدی اما
زن کفشکر چون بر ساعت کچدی دست حیله یی قبلهٔ دعایه اچوب ایتدی نظم
الهها قادرا پروردکارا • خدایا پادشاها کردکارا • سکا مخفی دکلدر هیچ بر حال
بیلورسن بنده اولمدی بو افعال • بو حلالم بکا افترا ایدوب فعل حرام ایله
تهمت وجزا وعقوبت ایلدی الهی فضل وعنایتکله مدد قیل بو عضو
مقطوعمه براءتم احسان ایله نظم بنم صدقم یوزین بر نور ایله • دروغ

دشلک نقابن دور ایله • خلاص ایت دامنم تهمت الندن • یاقم قورتار بو یر
محنت الندن • عورت تضرعده ایکن کفشکر بیدار ایدی ایتدی رای نابکار روز
کار بو نه حاجتدر که دیرسک قبول اولورمی ظن ایدرسن زن نعره ایتدیکه ای
ستمکار دلازار کل جناب باریک قدرتنی کور چونکه دامن عصمتم بو تهمتدن
پاک ایدی ایزد سبحانه وتعالی بورنمی درست ایلدی مرد ساده خاطر زن فاجرهدن
بو کلامی ایشیدیجک متحیر ومتعجب اولدی چراغ کتوروب باقدی زنی سلامت
کوردی بورنن برقرار بولدی فی الحال کناهنه اقرار وافتراسنه اعتراف ایدوب
اعتذاره مشغول اولدی بر وجه بنده ایسه زن حجام ستمدیده وبینی بریده
خانه سنه کلوب نه حیله تدارک ایده وبو واقعه یی شوهرنه نه صورتده کوستره
وخویش وبیکانه یه نه طریقله جواب ویره بو اثناده حجام جام خوابنده طوروب
عورتنه صباح قریبدر آلات واثوابمی الیویر که فلانه خواجه خدمتنه کیده رم
دیدی زن توقفله جواب ویردی واثوابنی ویرملده بجز مدت مکث ایتدکده
نفسلم کیسه دن بر استره چقاروب تنها صونی ویردی مرد حجام خشم ایدوب
شب تیره استرهٔ زن جانبنه اتدی ناکاه زن فریاد ایدوب مدد بورنم دیو کندوسن
یردن یره اوردی حجام متحیر قالدی اقربا وهمسایه سی جمع اولوب زنی خون
الوده وبینی بریده کوردیلر حجامه زبان ملامتی دراز ایتدیلر اول بیچاره حیران
اولدی نه انکاره مجال ونه اقراره جکک حالی وار چون صباح اولدی اقربا
زن جمع اولوب حجامی قاضی یه التدیلر اتفاق زاهد دخی خانه کفشکر دن جیقوب
مرید عیار احوالنی استفسار ایچون محکمیه وارشیدی خصما حجام قضیه قاضی یه
تقریر ایتدیلر قاضی دخی الجروح قصاص نص قاطعی موجبنجه قصاصه امر
ایلدی زاهد چونکه بو حالی کوردی قاضی حضورینه کلوب ایتدی ایها القاضی
بو امرده فکر وافی ودیدهٔ فرستله نظر کافی بیورلمق کرک قاضی دخی زاهده
توجه ایدوب کیفیتنی سؤال ایتدی زاهد سرکذشتن من اوله الی اخره حکایت

ایدوب ایتدیلر اگر بنده مزید جمع ایتمک سوداسیله اولمسه دزد بکا اسباب و جامه
سرقه ایتمزدی روباه حرص ایله زخم نخجیر ایله هلاک اولمزدی اگر زن بدکار جهان
غافلی زهر ایله اهلاک مراد ایتمسه کندوسی تلف ایتمزدی اگر زن حجام اول فعل حرامه
مددکار اولمسه کفشگر انکی بورنن کسمزدی بو مثلی ایراددن مراد بودر که هر کمسه که
اسائت ایده احسان توقع ایتمیه ع هر که کند بخود کند گر همه نیک و بد کند بند
هر کمسه که بصر بصیرت و عین عبرتله نظر ایدوب بو عالمی عالم مکافات ایده و کنه
عالم اوله شک دکلدر که دست و زبانک آزار و ایذار خلقدن محافظه ایدوب جانب
خیر و مرحمته میل ایده حکایت اولنور که زمان قدیمده بر پادشاه ظالم وار ایدی
مرتبه جور و ظلمی حددن تجاوز ایتمشیدی اکثر اوقاتی شکاره کیدردی برکون شکاردن
کلوب مسند سلطنته جلوس ایتدکده منادیلره ندا ایتدردیکه عامه رعایا و کافه برایا
آگاه اولسونلر که ظلمه تائب اولدم بعد الیوم عدل ایده رم فی الحقیقه اول مرتبه عدالت
ایلدیکه بین الانام شاه عادل نامیله شهرت بولدی برکون خواص حرم سلطنتدن
بری فرصت بولوب کیفیت حالدن سؤال ایتدی شاه ایتدی اول کونکه صید و شکار
ایله مرغزاره چقمشیدم فضاء شکارگاهده تک بوری ایدوب هر جانبه نظاره ایدرکن
کوردمکه بر روباه سکردوب کیدر و بر سک عقبنه دوشوب دندانیله سکرلرین چکوب
دیدر بیچاره روباه پای لنکله بر سوراخه کیروب قورتلدی سک دونوب کیدرکن بر پیاده
طاش آتوب اتفاق کلبک آیاغنه راست کلوب خرد ایلدی بر ساعت کچمدین پیاده نک
آیاغن بر آت دپوب کلبک انتقامن آلدی بر مقدار کتمدین آتک آیاغی بر سوراخه
کچوب قریلدی چون آنلردن بو کیفیتی مشاهده ایدوب عبرت آلدم ایتدیکم ظلمه نادم و منهج
عدالته عازم اولدم بو مثلی ایراددن مراد بودر که هر عمله مکافات اولور و احسان
و اسائت هرکسنه ایتدوکنی بولور بند بناء امور و فور قوة و زور و کثرت اعوان
و انصاره مبتنی دکلدر رأی راست و تدبیر درست بو جمله دن مقدمدر الرأی قبل
الشجعان اولاسنه که رأی و روییتله اولور غالب بودر که زور و قوتله اندن عاجز

قالور

قالور حکایت اولنور که بر زاغ بر کوه کمرنده آشیانه طوتمشیدی اول سوراخ
جوارنده بر مار دخی توطن ایتمشیدی هر کاه زاغک بچه لرین شکار ایدردی چون
مار ستمکارک ایذا و آزاری حددن کچوردی زاغ بیچاره ضروری مارک هلاک
قیدنه دوشدی چونکه کندوده مار ایله مقاومته قدرتی یوغیدی بر بر شغالک
پند و ارشاد و تدبیریله اخذ انتقام ایچون پرواز ایدوب بر شهر مقابله سنه
کلوب بر بام اوزرینه قوندی ناکاه کوردیکه بر خاتون بر آلتون هیکلی کوشه
بامه قومش اغتساله مشغول فی الحال اول هیکلی چنکالنه آلوب بر وجهله
پرواز ایتدیکه عیونلردن غائب اولدی بعض کمسه لر اول پیرایه یی کتورمک داعیه
سیله عقبنه دوشدیلر زاغ دخی مقابله ماره کلیجک هیکلی چنکالندن براقدی
عقبنجه کلنلر هیکلی اخذ و ماری هلاک ایتدیلر زاغ بو تدبیر دلپذیر ایله مارک
شر و ضررندن خلاص اولدی بو مثلی ایراددن مراد بودر که اولاسنه که
رأی و روییتله میسر در زور و قوت ایله متصور دکلدر بند هر تیر و غدر و
تدبیر که کمان غفلت و کمین صداقتدن کشاده بوله زیاده جایگیر اولور
حکایت اولنور که بغداد نواحیسنده بر مرغزار فرحفزاده وحوش بسیار
و سباع بیشمار توطن ایتمشلر ایدی اول حوالیده بر شیر خونخوار وار ایدی هر کون
بونلردن برین شکار ایدیجک جمله سی جاننددن بیزار ایدردی عاقبت بونلر
اتفاق ایله حضور شیره کلوب عرض عبودیت و انقیاد ایدوب ایتدیلر که
حالا بر فکر ایلدک هم سزه سبب حضور و فراغت هم بزه باعث امن و راحت
اوله شویله که بزه هر کار متعرض اولمیوب هر دم وقتمز پریشان ایتمیه سن
هرکون علی السحر مطبخه بر شکار وظیفه کوندره لم بو خدمتک اداسنده
تقصیر و تهاون روا کورمیه لم شیر بو قضایه رضا ویردی پس بو عهد مقرر
بیلوب هرکون قرعه لر آتارلردی وحوشدن کیمک نامنه کلسه بر سبیل وظیفه
انی مطبخ شیره ارسال ایدرلردی بو حال اوزره بر نچه مدت کچدی اتفاق برکون

قریه بر خرکوش نامنه راست کلدی خرکوش بر بهوش ایتدی بنی ارسالده
بر مقدار توقفه رخصت ویرسکوز راز وتدبیر ایله جمله کزی اول غدارک
شکنجه قهرندن خلاص ایده یم وحوش منتلر ایلدیلر خرکوش شول قدر
توقف ایلدیکه وقت معین کچدی شیره غضب مستولی اولدی بعده نرم
نرم شیر قتنه واروب ایتدی وحوش عهد سابق اوزره بن بنده ایله مطبخ
عامره بر خرکوش ارسال ایتمشلردی اتفاق فلان بیشه ده بر شیر شریر
قارشو کلوب انی المدن الدی هر چند فریاد ایلدم اصلا التفات ایلمدی و سوزه
اطاله دن ایدوب هرزه وهذیان سویلدی عاقبت الندن قاچوب علی التعجیل
صورت احوالی اعلامه کلدم شیر چونکه خرکوشدن بو خبری کوش ایتدی غضبه
کلوب ایتدیکه تیز انی کوستر که حقندن کلم پس خرکوش اوکنه دوشدی و
شیر عقبنجه روان اولدی خرکوش شیری بر جاه عمیق کنارینه کتوردیکه ای غایت
صفادن صورتمی بن کوستردی ایتدی خصم نابکار اشته بو بلکارده در بن و
بهم ایده رم بنی یانوکه الورسن خصمی سکا کوستره یم شیر خرکوشی دوشنه الوب
جاهه نظر ایتدیکنده ونک وخرکوشک صورتن کوروب خیال ایتدیکه اول
شیر بدفعال واول خرکوشدر که کندویه ارسال اولنمشدر فی الحال خرکوشی
یره قویوب کندوسن اول جاهه اتدی بر ایکی غوطه ایله جانن زبانی جهنمه تسلیم
ایتدی خرکوش سلامتله دونوب وحوشی کیفیت حالدن خبردار ایتدی جمله سی
شکر ایدوب فراغ بالله اول مرغزارده روزکار کچوردیلر بو مثلی ایراددن
مراد بودر که خصم نقدر قوی وزوراور اولورسه کین غفلتده اکا ظفر میسر
اولور ودشمنک معینی نقدر کثیر ایسه تیر تدبیرک تاثیری مقرردر بند که مزاجدن
مرکز استقامتدن کلمز وبدطینت وزشت سیرت ستوده خوی وپاکیزه خصلت
اولمز کلّ اناء یترشح بما فیه حکایت بر کشف بر کژدم ایله همدم اولوب دائم
دعوار وداد واتحاد ایدرلردی اتفاق بر وقته بحسب الضروره جلای وطن

املک لازم

املک لازم کلوب بر مرافقت وموافقتله بر مأمن اخره متوجه اولدیلر قضا ناکهانی انلرک
راهی بر نهر عظیمه راست کلوب چون عقرب اول نهردن عبور املک متعذر ایدی کشف
کمال محبتدن عقربی پشته الوب سفینه سینه سن صویه صالوب روان اولدیلر میان
ابده کیدرکن ناکاه کوشنه بر ناساز اواز ایرشدی وحرکت عقربدن پشتنده خراش
احساس ایدوب ای برادر بو نه صورتدر که بن استماع ایده رم نه عملدر که سن اشتغال
ایدرسن عقرب جواب ویروب دیدیکه سنان نیشمی جوشن وجودیکه ازمایش ایدرم
کشف بر غضب اولوب ایتدی ای بی مروت بن سنی چونکه بو کرداب بلایی ارتکاب
ایتدم چونکه التزام منت ایتمیوب حق صحبت قدیمه اعتبار ایتمزسک باری بو نیشی
اورمغه سبب ندر عقرب ایتدی معاذ الله که بو مقوله معنا خاطرمه کلمش اوله اما
بو قدر وار که بو حرکت مقتضای طبیعتم ونیش زنلک لوازم جبلیتمدر بو بابده
بلا خاره وخار اوپشت دوست وسینه دشمن علی السواد کشف انک خبث باطنی
جبلی ایدوکن عین الیقین مشاهده ایدوب غرقاب ملاک ایلدی بو مثلی
ایراددن مراد بودر که نفس خبیث وشخص خسیسه مروت بهمان دامنده خار و
کریباننده مار تربیت املکدر اولکه که اصلنده نصیب اولمیه اندن خیر وبرکت
نصیب اولمیه نطفه خبیثه دنیادن کتمیه تا ولی نعمتنه کفران واسائت ایتمیه بند
فکر وتدبیر اول وقت تاثیر ایدر که قضا انک حکمنه امضا اورمش اوله اما فرمان
قضا مضی وحکمی قدر نفاذ بولدقدن صکره نه چاره نفع پذیر ونه حیله دستگیر
اولور اذا جاء القضا عمی البصر حکایت اولنور که بر باغبانک بوستاننده
کوشه چمنده بر کلبن نازنینی وار ایدی هر کون باغبان کلوب اول کلبنک
کللرین تماشا ایدوب ذوقلنوردی بر کون ینه کل وکلبن سیرینه کلوب کوردیکه
بر بلبل کلمش منقاریله اوراق کلی پریشان ایدوب برک خزان کبی روی زمینه
دوکر باغبان اوراق کلی بویله پریشان وخاکلره یکسان کوریجک عظیم مضطرب
ومتألم اولدی ایکنجی کون دخی کلزاره واردی احوال کل وبلبلی بو منوال اوزره

کوردر ع دل دهقانه اوردی داغ بر داغ • اوچنجی دفعه ده کوردیکه بلبل زار ینه
منقاریله اوراق کلی تار و مار اتمش ع دکلمش برکن و باری خاری قالمش • باغبانک
عنانه اختیاری الدن کیدوب اخذ انتقام ایچون بلبلی دام فریب و دانه حیله ایله شکار
و محبس قفسه کرفتار ایتدی بلبل زار دخی طوطی وار دهانن کفتاره اچوب ایتدی ای
باغبان بنی نه سببله حبس ایتدک و نه جرم مقابله سنده بو عقوبتی روا کوردک اکر
بندن بر کناه صادر اولدیسه لطف ایدوب الا ایله باغبان ایتدی ای بلبل سن اوراق
کلی تار و مار اتمکله بکا نه قانلر یوتدردک طریق مکافاتده بنده سنی دار و دیار و تما
شا کلزاردن مهجور ایتدم بلبل ایتدی ای باغبان بو سوزدن فارغ اول که بنکه
بر کل پریشان اتمکله مستحق حبس اولدم سنکه کوکل پریشان ایدرسن حالک نیجه اولور
بو سوز باغبانه تأثیر ایدوب بلبلی ازاد ایتدی بلبل دخی دلشادان و زبانه روا ایله
ایتدی ای باغبان چون بو احسانی بکا ارزانی بیوردک البته هل جزاء الاحسان الا
الاحسان مکافاته سعی واجبدر امدی مژده اولسونکه بو بستانکده فلان درخت دبنده
بر افتابه مدفوندر که درونی زر صافی ایله مشحوندر باغبان بو بشارتله شادمان اولوب
تعیین ایتدوکی محلی حفر ایدوب التونی بولوب الدی و ایتدی ای بلبل عجبدر که قعر
خاکده افتابه کورسن زیر خاشاکده دامی کورمزسن بلبل ایتدی بلمزمیسین
اذا نزل القضا ضاق الفضا چون قضاء ربانی نازل اولور نه دیدهٔ بصیرتده
نور قالور و نه تدبیر خرد نفع و فائده ویرر بو مثلی ایراددن مراد بودرکه وضیع
و شریف و قوی و ضعیف حریف پنجهٔ قضا و قدر دکلدر فرمان تقدیره تسلیمدن
غیری تدبیر یوقدر بند هر قچن اهل نفاق و ارباب شقاقک بر مظلومک هلاکنه
ساق سعی تشمیر و نطاق اتفاقی درمیان ایدوب ال بیرلکیله البته الما ظفر
بولورلر حکایت اولنور که بر زاغ بدکار و بر کرک خونخوار و بر شغال مکار
بر شیر شکاری خدمتنه بل بغلمشلر ایدی و بونلر رهکذر انامه قریب بر بیشه ده مقام
قیلمشلر ایدی اتفاق کلوب کیدن قافله دن بر تاجرک راحله سی بیطاقت اولوب

اول حوالیده قالدی بر مدت نصکره قوت بولوب طلب علف ایچون هر طرفه بکت
ویوری ایدرکن اول بیشه یه راست کلوب خدمت شیر ایله مشرف اولدی شیر دخی
امان ویروب سایهٔ دولتنده خلیع العذار و کسسته مهار کشت و کذار ایدوب
غایت فربه اولدی بر کون شیر شکاره کیدوب اتفاق بر فیل مسته راست کلوب
میانلرنده جنک عظیم و محاربهٔ قوی واقع اولدی شیرک بعض جوارحی مجروح
اولوب افتان و خیزان مقامنه کلدی بیمار اولوب بر کوشه ده دوشدی یاتدی
زاغ و کرک و شغال که شیرک مهرنه اقربه سی و کاسه لیسی ایدیلر بی برک
و نوا قالدیلر بالضروره مکر و حیله یه اغاز ایدوب اتفاقله بویله مشاوره
ایلدیلر که شتر بو بیشه ده اجنبیدر بزه اندن نه منفعت متصور مناسب بودرکه
بر تدبیر ایله هلاک ایدوب بر قاچ کون تعیش ایده لم تدبیر هلاک شتر بو اولدیکه
اتفاقله شیرک یانینه کیتدیلر شتر ساده دل دخی انلرک تسویلنه الدانوب مرافقت
ایتدی چون حضور شیره کلدیلر تقدیم ستایش و دعادنصکره زاغ حیله باز تکلمه
اغاز ایدوب ایتدی بیت شها بزم طربده شادمان اول • سریر سلطنتده
کامران اول • بز بنده لرین راحتی ملکک صحت ذاتنه وابسته در حالا دفع
ضرورت ایچون جانمی باشمی خاکپای ملکه فدا ایده رم بو جسم نحیف ملکک
حوصلهٔ شریفنه سدرمق اولمق رجا ایده رم یاران ایتدیلر سنی الکلدن نه غدار
صالح حاصل اولور قرغه نیجاک اتک یوق زاغ چون بونی اشتدی سکوت
ایتدی بعده شغال کلامه اغاز ایدوب ایتدی بنده دخی دیلرمکه ملک بنی طعمه ایدوب
رحمت مجاعتدن خلاص اوله سائرلری دیدیلر که دیدیکک فرط هوادندر
اما سنک اتک بوبناک و زیانکاردر مبادا که تناولی ازدیاد وجعه باعث اوله
کرک دخی دهان تذویری اچوب ایتدی دیلرمکه ملک بار بنی طعمه ایلیه یاران
ایتدیلر بو سوز محض اخلاصدر اما سنک لحمک مورث خناقدر مزاج ملکه مضردر
بس شتر کردن فراز کل طویل احمق مهارتی دراز و زبان نیاز ایله کلامه اغاز ایدوب

ایدر بنده خی بو استانه بنده سیم شویلکه مطبخ ملکه لایق و مزاج شریفه موافق اولام محل
توقف دکلدر سائرلر متفق الکلمه ایتدیلر بو سوز افراط محبتدن ناشیدر فی الواقع
دم ولحمك غایت نافعدر و مزاج ملکه موافقدر رحمت سکا و احسنت همتکه و لی
نعمتکدن تن و جانکی دریغ اتمدك و بو معامله ایله عالمده ذکر جمیل یادکار قویدك
کتدك پس جمله سی شتره حمله ایلدیلر اول مسکین برنده ساکن اولدن اعضا و اجزاسی
بر برندن جدا ایتدیلر و زاغ و کرك و شغال ده دهسی اولمشی عربده دونوب بجه زمان
انی غدا ایتدیلر **بو** مثلی ایراددن مراد بودر که ارباب نفاقك تیر مکرندن و خدنك
تزویرندن خصاله کمان نفاقدنك دبوله تأثیر ایتمك مقرردر **بند** هر کمکه خیر
خواهلرك سوزنیه اویمیه و ناصحلرك کلامنی قولاغنه قویمیه بر بلایه کرفتار اوله
مرکز نجات بولمیه **حکایت** اولنور که بر ابکیرده ایکی بط بر غوك ساکن اولوب
اتحاد و الفت اتمشلر ایدی ناکاه بطلره جلای وطن اقتضا ایدوب غوکه وداعه
کلدیلر غوکك سخن وداع و کلام هجرانی ایشتدی فریاده باشلدی بنی دخی بیله کوتورك
دیو اغلیوب نیاز ایلدی بطلر ایتدیلر بزده سندن مفارقته راضی دکلوز مرافقته نوعا
امکان وار اما سنده خفت علامتی کوررز شاید بزم فکریمز ایله عمل قلمیه سن و اقرار
اید و کلدك عهد اوزره طورمیه سن فکریمز بودر که چون بزسنی بر تدبیر ایله هوایه
کتوره وز اصلا النی ایاغنی دبرتمیه سن و مطلقا فتح کلام ایدوب بر متکلم بر سوز
سویلمیه سن هر چند که حرف اندازلق ایده لر تحمل ایلیه سن اکر بو شروطه رعایت ایده
بیلورسن مرافقت ممکندر غوکك بو قوله راضی اولوب سکوته وعد و عدم مخالفته
یمین و عهد ایلدی پس بطلر بر چوب کتوردیلر و میانن غوکك دهاننه ویردیلر و
کندولر ایکی جانبه یاپشوب کتوردیلر چون اوچوب اوچه جقدیلر کیده رك بر قریه
مقابلسنه کلدیلر اهالی قریه جمع اولوب تماشالر چون طشره چقدیلر تعجب کنان
هر طرفدن فریاد ایتدیلر که کورك بطلر غوکی نجه کتوررلر غوك بر مقدار تحمل ایدوب
سکوت ایتدی کوردیکه کیده رك غریو و غوغا زیاده اولدی بالاخره صبر ایده میوب

خلقك سوزینه ایتدی بلی ع رقیبك کور بلکه کور کوزینه • همان دلکه جواب ایچون
اغز اچدی اوج هوادن او چه جق روی زمینه دوشدی قازلر اواز ایله سرزنشه
اغاز ایدوب ایتدیلر ای خفیف الادراك و سخیف الدماغ دوستلر نصیحتینی
دکلمیوب موجبیله عمل اتمیه نك حالی بودر **بو** مثلی ایراددن مراد بودر که کیمکه
احبابك کلامن سمع قبول ایله استماع اتمیه کندو ملاکنه سعی اتمش اولور **بیت**
الحادیر عاقل اولنلر خردمندر • که کوش هوش اصغا ایده بند **بند** هر کمکه که
تبعات مکردن اندیشه اتمیوب حیله و غدر کندو بیته ایلیه عاقبتی و خاتمه
و حاتمتی شناعته بتشور و اخر الامر کرداب ملامته دوشوب غرقات ندامت اولور
حکایت اولنور که ایکی شریك وار ایدی بری عاقل و بری غافل فرط ذکاده بی
معادل اولمغین تیز هوش دیرلر ایدی غافل سود زیانی تمیزدن عاجز و حمق
و بلاهتده کامل اولمغین حازم دیرلر ایدی بونلر ارزوی تجارت ایله رفاقت اوزره
سفره متوجه اولدیلر یولده کیدرکن بر بدره التون بولدیلر تیز هوش حازمه دیدی
بو ندن منفعتلو سفر اولمز اولی بودر که شمدیلك ایچنده دفع ضرورت ایده جك
مرتبه خرجلق الوب قصورین بر درخت دبنه دفن ایده لم احتیاج اولدقجه کلوب
تدریج ایله الوم هم خرجمز وفا ایدوب و قتیله مدار اوله و هم افتدن بعید و
سلامته قریب اوله حازم دردمند تیزکك حیله دن غافل بو افسونه فریفته اولوب
افسانه خس قبول اله تلقی قیلدی وجه مذکور اوزره بر مقدارین اخراج و باقیسن
بر درخت دبنه دفن ایلدیلر و دونوب شهره کلدیلر بر قاچ کوندنصکره تیز هوش
تنها واروب اول درخت دبندن التونی بالتمام الوب در بغل ایلدی شریك
غافل بیخبر اللذه اولان نقدك خرجنه مشغول اولوب کیدر اخر خرجلغینی دوکتدی
تیز هوشه واروب ایتدی کل برادر اول دفینه دن خرج ایچون حصه اخراج ایده لم
تیز هوش تجاهل ایدوب بك معقول کل کیده لم دیدی پس معا موضع معهوده
واردیلر اول قدر تفحص ایتدیلر دفینه دن اثر بولمدیلر تیز هوش خروش ایدوب

گریبان حازمی محکم طوتدیکه بو زری سن الدیکك سندن غیری بر فرد بوکه مطلع دکلدر
بیچاره هر چند ایمان غلاظ وشداد ایلدی مفید اولمدی القصه مجادله مرافعه یی مقتضی
اولدی شریکك عاقل غافلی محکمه یه کتوردی ومضمون قصه تقریر ایلدی حازم معاذ
الله دیو انکار ایدیجك قاضی شاهد طلب ایلدی تیزهوش ایتدی بنم اول درختدن
غیری شاهدم یوقدر امید وارمکه اول قادر بیکمال اول درخته نطق کمال مقال
قوتی ویره بو خاین بی انصافك خیانتنه شهادت ایده قاضی بو سوزدن متعجب
اولدی قیل وقال بسیاردن صکره بوکا اوزرینه قرار قلدیلر که علی الصباح
قاضی یار درخته حاضر اولوب درختدن اقامت شهادته ناظر اوله اگر شهادتی
مدعا تیزهوشه موافق واقع اولورسه موجبنجه حکم ایدوب قضیه فیصل بوله
پس تیزهوش خانه سنه کلوب قضیه یی پدرینه عرض ایلدی وایتدی ای پدر بن سکا
اعتماد ایله خیال شهادت درخت ایتدم اول درخت مجوفدر وتجویف درونی
بر مثابه ده درکه میاننده ایکی شخص پنهان اولمق میسردر رجا ایدرمکه بو کیجه
واروب اول درختك درووننه گیره سن یارینکه قاضی کله درختدن شهادت
طلب قیله رسم شهادتی یرینه کتوره سن پیر بیتدبیر حرص مال وحب عیال دامنه
گرفتار اولوب اوغلنك تمولنه مساعده ایدوب اول شب مظلمه ده واروب
درختك جوفنه گیردی علی الصباح قاضی واهالی شهر پای درخته واروب
استعلام حال ایلدیلر دروننده درختدن بر آواز کلدیکه مالی حازم الدی واول
ظالم تیزهوشه ظلم صریح ایلدی قاضی جزم ایتدیکه میان درختده بر شخص پنهان
واردر انی اخراج تدبیر صاحبنه محتاجدر پس فرمان ایتدی تا هیمه فراوان درخت دیبلری
واطرافنه آتش سوزان اوردیلر پیر ضعیف بر زمان غیرت ایلدی کوردیکه آتش
ایشدن کچدی امان طلب ایلدی بنیم سوخته چوب واقعه کماهی عرض ایلدی
حازمك صدق وامانتی نمایان وتیزهوشك غدر وخیانتی ظاهر وعیان اولدی
حازمه حصه سن حکم وتیزهوشك جزاسنی شد عقوبت ایلدیلر بو مثلی ایراددن

مراد بودر که

مراد بودر که عاقبت مکر ناپسندیده وخاتمت غدر شوم ونکوهیده در بند هر کسکه
یار نااهل ایله مصاحبت اختیار ایدوب یاران نادانه مستظهر اوله عاقبتی
ندامت وهلاکه مؤدی اولور حکایت اولنور که بر دهقانی باغبانك بر
بوستانی وار ایدی رشویلکه نظیر ایدی شهرده قرایه بعید اولمغین باغبان تنهالق
وحشتندن احیانا تفریح خاطر ایچون اطراف باغی طواف ایدوب ازهار و
اشجارك تماشا ایدردی اتفاق برگون ینه گزرکن بر خرس زشت سیرت
وقبیح صورته مصادف ایلدی طرفیندن رابطهٔ جنسیت واسطهٔ سلسلهٔ
محبت حرکته کلدی اول روستایی مصاحبت خرسه مائل اولوب باغه کتوردی
خرس دخی انس والفت ایلیوب اختیار اقامت ایلدی وفاق واتفاقلری
بر مرتبه یه واردیکه هرگاهکه باغبان خوابه وارسه خرس باشی اوجنده مکس
رانلغه مشغول اولوردی هرچندکه طرد ذباب ایدردی در حال ینه معاودت
قیلورلاردی آخر الامر خرس آشفته اولوب بر سنگك سنگینی قتل ذباب
قصدینه قالدیروب باغبان مسکینك باشنه اوردی نهیب سنگدن مگسره
آسیب وضرر ایرشمدی اما سر باغبان پریشان اولوب خاکله یکسان اولدی
بو مثلی ایراددن مراد بودر که نادان مصاحبت ومصادقته شایان
دکلدر بو اجلدن دیمشلر درکه مصرع دشمن دانا به از نادان دوست •
بند اخلاق ستیزه نك اقبح واشنعی خیانتدر وخاینك انجامی ندامت وفضیحتدر
تجربه اولنمدین بر کسنه نك امانتنه اعتماد جائز دکلدر حکایت اولنور که
بر بازرگان اندکمایه تجارت ایچون سفره توجه ایدوب اوراندیشلك یوزندن
بر دوستنه یوز من آهن ودیعت قودی کیتدی اتمام مرامدن صکره کلوب آهنی
طلب ایلدی مکر که مرد امین آهنی صاتمش وثمنن لوازمنه صرف ایتمش ایدی حیله
سالك اولوب ایتدی ای خواجه بن اول آهنی صیانت ایچون مخزنه قومشیدم
بوندن صکره غافل ایدمکه اول کوشه ده بر موش آشیانه طوتمش ایمش بن وقف

اولنجه فرصتی غنیمت بیلوب اهندر تمام دیشدن الحورمش بازرکان تجاهل
ایدوب ایتدی راست سویلرسن موش الکل اهندن قتی حظ ایدر اول لقمه
صابونی حلوا کبی یودر مرد امین بازرکاندن بو سوزی اشیدیجک شاد
اولوب حریفی دروغ ایله فریب ایله فریفته ایلدم اولی بودر که صدق واما
نتمی تأیید ایچون ترتیب ضیافت ایلیم تا بو واسطه ایله برات ذمتم مبین اوله
دیو بر کیجه لك مهمانمز اولك دیدی بازرکان ایتدی بو کون مهم مصلحتم وار
اولمزا اما ان شاء الله یارین علی السحر کلورم چون مهمان منزل نیر باندن طشره
جقدی قابوسی اوکنده پسرلرندن برین اوینار کوردی فی الحال زیر دامننه
الوب خانه‌سنه التدی علی السحر کلدی کوردیکه مرد امین پریشان و حزین
سبب تفرقهٔ خاطرین صوردی اولدخی جواب ویردیکه دونکی کون بنده
زاده لریکوزدن برسی غایب اولدی نجه نوبت شهرك کوشه لرین کوشه بکوشه
ارادم بوله مدم بازرکان ایتدی دونکی بن بوندن کیتدم وصف ایتدیکك
صفت اوزره بر کودکی کوردم بر موش کیر هوایه کتوروب کیدردی مرد امین
آواز حزین ایله ایتدی نچون نامعقول سویلرسن اختیار کذب ایلرسن بر موش
کیر بو جثهٔ ضعیف ایله اون بطمندن زیاده بر کودکی نجه کتوروب هواده
اوچر بازرکان تبسم ایدوب ایتدی بو نه محل تعجبدر اول یرده که موش یوز
بطمن اهن یه موش کیر اون بطمن جثه‌یی نچون هواده کتورمیه مرد امین
بلدیکه حال ندر ایتدی غم یمه که موشی اهن یمشدر بازرکان جواب ویردیکه
دلتنك اولمه که پس کی موش کیر کتورمشدر اهنی کتور کودکی کوتور بو مثلی
ایراددن مراد بودر که هر کس دعوای امانت و دیانت ایتمکله قبل التجربه حکم جائز
دکلدر بلکه صدیق صدوقنه غدر و خیانتی روا کوره غیره نه حیز اندیشه
ایدر کندویه ایتدوکی خیانت مقابله‌سنده رسوا اولدوغی قالور بند هر که
ناخن نفاقله رخسارهٔ عهد میثاقی خراش ایدوب لازم الکتمان اولان اسراری

فاش ایدر

فاش ایدر عاقبت دست روزکار سرلی دولتن تیغ خونبارش بوار ایله قلم وار
تراش ایدر حکایت اولنور که بر پادشاه وار ایدی بر برادرینه بدکمان ایدی دائما
هلاکنه بهانه و طریق ارر کز ایدی الحق بو سره کمسنه محرم ایده مزدی خواص خدمندن
بر رکابدار وار ایدی تقربی جملدن زیاده ایدی بر کون مخفی مافی الضمیرین
اعلام ایدوب طریق هلاکنی مشورت ایلدی و ستر و کتمانی بابنده مبالغه یمین
ویردی اولدخی ع سر ویرملك اولور سری عیان ایلمك اولمز • دیدی رکن
لتم و اخفاسنه متعهد اولوب ایمان غلاظ و شداد ایله پادشاهی اینا
ندردی در عقب نقض عهد و پیمان ایدوب فرصت محلنده ماجرای برادر
شاهه علی ما جری انها ایلدی اولدخی عظیم ممنون اولوب مواعید بسیار ایله
رکابداری ممنون ایلیوب حزم و احتیاط اوزره حرکت ایدردی تا اول وقته
دك نوبت سلطنت کندویه دکدی جالس سریر شهریاری اولدیغی کون ابتدا فرمانی
رکابدار حقنده صادر اولدی رکابدار فریاد ایدوب ایتدی یا جرمم ندر که مقابلهٔ
احسانده ترتیب جزایه شایان کوررسز پادشاه بیوردیکه ای رکابدار عظیم جرایم
خدمتکاران افشای اسرار در برادریمك پرورده نعمتی ایکن سرینی فاش ایتمکی روا
کوردك من بعد بکا اعتماد اولنور میسن بر موجب فرمان عالی اشد عقوبتله
قتل ایتدیلر بو مثلی ایراددن مراد بودر که افشای اسرار موجب ضرر بیشماردر
بند هر کیمسه که شراب غرور ایله مست و لا یعقل اولوب بصر بصیرتی پردهٔ غفلتله
بسته اوله بر وقت افاقت بولوب بیدار اوله که حقیقت حاله مطلع اولوب
ایتدیکی افعاله پشیمان اوله اما پشیمانلق فائده ویرمیه حکایت اولنور که بر کور
و بر بینا مرافقتله سفره نیت ایدوب بر طرفه کیتدیلر اتفاق اثناء راهده اعمانك
الندن تازیانه‌سی دوشدی چونکه سوار اولدوغی مرکبی تحریکده اکا احتیاجی وار
ایدی بابنده تفحصده مبالغه قلدی قضاء الهی مکر بر مار برودت هوادن اوشومش
و اثر سرمادن منجمد اولوب انده دوشمش ایدی الله راست کلدی تازیانه‌سن تصور

ايدوب الدر كوردىكه كندو تازيانه سندن نرم و مستحكم شادمان و خرم اولدر
رفيق بينا فرياد ايتديكه اى اعمى اول تازيانه تصور ايتديكك افعيدر زهر
دهاننده ضرر كورمدين الندن كيدر يوخسه اتشك بتر اعمى لطيفه يه ايله سويدر
ديوب ايتدى بيت طمع دستن كرم قيل ايله كوتا • سكا داخى يكتين
ويره الله • هرچند باب بلاغنده تقصير امكتوب مدعاسن ايمان فراوان ايله
تأكيد ايلدى فائده ويرمدى كيده رك هوا كرم و مار دخى افسرده لكدن كيدوب
تمام نرم اولدر اثناى حركتده دندان زهرناكيله اعمانك بى ادراك الينه بر زخم
اوروب فى الحال هلاك ايلدى بو مثلى ايراددن مراد بودركه هر كيمسه كه دولت
دنيا ايله مغرور اوله ديده بصيرتى بى نور اولور انجام كارى هلاكه مؤدى اولور
بند اولياء اللهدن جوق كيمسه بر مقتضاى خدمة الملوك نصف السلوك
خدمت سلاطينه بل باغلمشلر در روانى سبب صلاح خاتمت و وسيله فلاح عاقبت
الملشلر در حكايت اولنوركه شهر فارسده بر پير روشن ضمير دارلر بر شيخ صاحب
كرامت وار ايدى طنطنه كشف و كراماتى عالمه منتشر اولمشيدى اتفاق ماوراء النهردن
بر درويش ارزوى شرف خدمتيله نواحى سمرقنددن دار الملك فارسه طلوب لب ادبله
خاك استانه شيخى تقبيل و دست طلبله حلقه باب كرامت مآبى تحريك ايتدى خادم خانقاه
جقوب كوردىكه بر درويش غريبدر ايتدى بر مقدار تحمل ايله كه حضرت شيخ ملازمت
سلطانه كتدى قدومى وقتى قريبدر درويش جون ملازمت سلطانى اشتدى ايتدى
بيت دريغا بونجه راه دور و دشوار • دريغا بونجه رنج ذرد بسيار • بر شيخ اهل
دنيا مسلكنه سلوك ايدوب خدمت استانه پادشاهه كيده بلكه انده نه فتح الباب
ميسر اوله كركدر پس ملاقاتندن اباء و اعراض ايدوب خانقاهدن جقوب بازاره
وارد اسواق شهرى كزركن شحنه شهره راست كلدى قضاره كوركه انك شكلنده
بر دزد اول كيجه زندانى اجوب قاچمشدر بولنوب سياست اولنمق اوزره فرمان عالى
صادر اولمشيدى درويشى كوريجك دزد كريخته خيال ايدوب فى الحال سياستكاهه

كتوردر

كتوردر درويش دلرينش جندانكه دعواى صدق و استقامت ايدوب فرياد
ايلدى مفيد اولمدى قطع يددن غيرى صورت ال ويرمدى جلاد بى امان كار و
ابدارى دست درويشه قودى بى محابا قطع ايده جك محلده ينتشوب بو درويش
بزم اشنالريمزدندر بو تهمتدن مبرادر ديوب درويشى دست جلاد بى اماندن
خلاص ايلدى بيچاره جونكه قيد بنددن خلاص اولدى خاكپاى شيخه جبين سار اولوب
ركابنه دوشوب كتدى شيخ كرامت پيشه دست مباركن دوش درويشه قيوب
ايتدى اى درويش درويشلره اعتراض و سوء انديشه مناسب دكلدر اكر مشايخ
ملازمت سلطانى مرتكب اولميه لر در سنك مظلوملر ظالملر الندن خلاص اولمغه لردر
بو مثلى ايراددن مراد بودركه كبار مشايخ سلاطين عظام و وزراء ذوى الاحترام
ملازمتلرينه دخل و تعرض اولنمامق كركدر سلف صالحين اكابر دين و ائمه
مهتدين ايكن ملازمت سلاطيندن اعراض ايلمشلر در پند اقبح خصائل ذميمه حسددر
عياذا بالله تعالى حسد براتشدركه سراى دين و ديانتى ياقر و بر سيلدركه بنياد
فكر صبرى ييقر بلكه انك سببى ايله كشى ايماندن جقر غايت حسد بونى اقتضا
ايدركه كندويه اولان احساندن بيله فاجر حكايت اولنوركه اوچ رفيق بر طريقده
كيدرلر ايدر اثناى راهده بربرينك سبب مهاجرتندن سؤال ايلديلر برى ايتدى ارتكاب
مشقت و اختيار هجرته باعث اولدركه ساكن اولدوغم شهرده بعض اوضاع
حادث اولوركه بن الماحد ايده رم و صرصر حسد خرمن صبرمى بر باد ايدر بنى
اتشده ياقر بالضروره ترك ديار و جلاى وطن اختيار ايلدم ثانى و ثالث دخى بو
درديله اختيار غربت و ارتكاب مشقت ايتدكلرين بيان ايدوب فمرحبا بالوفاق
على احسن الاتفاق ديو جملهلر جنسيت خوشحال اولوب ملاطفت و مصاحبت
ايله كتديلر اتفاق بركون ميان رهكذارده بر بدره زر خالص تمام عيار بولديلر بو
نعمتى غنيمت بيلوب مهمان اول مكانده نزول ايتديلر جونكه اول زرى تقسيم
مراد ايتديلر كمال حسددن هر برسى راضى اولمديكه كندودن غيره اول بدره دن

بهره واصل اوله بس متحیر و فرومانده قالدیلر نه قویوب کیده بیلدیلر و نه علی السویه
قسمت ایده بیلدیلر هر کون بر کیجه بو تردد اوزره اوج و صوسز میان بیانده قالدیلر
حکمت الهی مکر اول نواحینک پادشاهی قصد شکار ایچون صحرایه چقمشیدی اول
محله کلدی انلری کوروب کیفیت حاللرین صوردی انلر دخی صورت واقعه‌یی علی ما هو
الواقع عرض ایلدیلر پادشاه ایتدی رای مرتبه حسدلرکز بیلوب الا کوره حکم ایلیه‌یم
حسود اول ایتدی بنده اول صفت بد اول حده درکه استمزکه بر شخصه بندن زره دکلو
احسان صادر اوله ایکنجی ایتدی بنم حسدم اول مرتبه ده درکه راضی دکلم بر کشی بر کشی‌یه
درلو اکرام ایلیه اوچنجیسی که ارباب حسدک غلاتندن ایدی ایتدی بن اول مرتبه ده
حسودمکه غیری بابنده دکل بنم حقمده دخی براحدن کرم صدورنه راضی دکلم ملک چون
انلرک حالن کوردی زری مستحقینه تقسیم و حسود اولکی نفی بلد و ثانی و ثالثی اشد
عقوبت ایله قتل ایلدی بو مثلی ایراددن مراد بودر که بر مقتضای الحسود لا یسود
ارباب حسد دنیاده و عقباده ملوم و مذموم و نعمت راحتدن محروم ایدوکن بیلوب
اول مقوله لر ایله اختلاطدن احتراز ایده لر پند بر کیمسه که لا عن اصل بر تهمته جرأت
و بلمدوکی قضیه‌یه شهادت ایلیه انجام کار فضیحته مؤدی اولور حکایت
اولنور که کرم صفات و شرف ذاتله معروف بر مرزبانک صالحاتدن بر عفیفه زن
پاک اعتقاد رو بلخی نژاد بر غلام بدنهادی وار ایدی غلام مزبور مرزبانک بازدارلکی خد
متیله مأمور ایدی اول حرامزاده مرزبانک خاتوننه تعشق ایدوب طلبکار وصالی
اولدی هر بار که افسانه و افسونله صیدی قصدینه دوشدی میسر اولمدی عاقبت نومید
اولوب اول خاتونک فضیحتی بابنده مکر و حیله‌یه شروع ایدوب بر صیاددن
ایکی طوطی الدی هر برینه زبان بلخی ایله بو الفاظی تعلیم ایتدی که بن که بانویی دربانله
همپهلو کوردم بریسنه دخی اوکرتدی که بنده کوردم غیر عددمه هلاک اولدم تمام بو الفاظی
بر خوش تعلیم ایتدیکدنصکره بر کون مرزبانه هدیه رسمنده کتوروب تسلیم ایلدی مرزبان
زبان بلخی بلمزدی انجق طوطیلرک لطافت آواز و تناسب الفاظیله استلذاذ ایدردی

کمال محبتندن حرمنه کتوروب خاتوننه ویردی بیچاره خاتون دخی زبان بلخی بلمزدی
بونلرک پرورشنه مشغول اولدی بر زماندنصکره بلخیلردن بر طائفه خانهٔ مرزبانه اولدی
مرزبان دخی طوطیلرک مزایای مقالاتن اکلمق ایچون مجلسنه احضار ایتدی چونکه بلخیلر
طوطیلردن بو کلماتی استدیلر شرمنده اولوب سر فرو ایلدیلر مرزبان شبهه‌یه دوشوب
البته مضمون مقالاتی اعلام ایتملوسز دیو ابرام ایلدی انلر دخی بالضروری قضیه‌یی
تقریر ایلدیلر مرزبانک عقلی باشندن چیقوب درحال خاتونک قتلنه عزیمت ایلدی
بو گفتگو اثناسنده غلام بازدار دخی آواز بلند ایله ایتدی ای خواجهٔ بزرکوار بو
خبرک حقیقتنه بن دخی مطلع اولدم کافر نعمتلرک حقنده طوطیلرک مضمون کلاملری
واقعه مطابقدر خاتون اتیدر امر کبیره ع بندن غرضک جان ایسه جانانه تکلف
انجق تعجیل و شتاب ایلمه بو امرک تحقیقنده تدقیق ایده کور اکر طوطیلرک بو ایکی کلمه‌دن
غیری کلامه قادر ایسه فرمان سنکدر و اکر مآل کلاملری بو الفاظه منحصر ایسه خیانت بازدار
لدر وصالمدن مأیوس اولوب بو اهانته جرأت ایلدی واقعا بلخیلر بر هفته الیقویوب
تفحص احوالده شرط حزم و احتیاطی مرتبهٔ کماله یتوردی مدت مزبوره ده چندان
سعی ایتدیلر طوطیلرک زبانندن بو ایکی کلمه‌دن غیری بر حرف استماع ایتمدیلر چونکه
عصمتی مقرر اولدی بازداری احضار ایلدی بازدار النده دلنده نیازه کلوب ایتدی
بن خاتونک دربانله معامله‌سن کندی کوزمله کوردم هنوز کلامن تمام ایتدیکن النده
اولان باز فی الحال صچرایوب منقاریله کوزین چقاردی بازدارک غدر و خیانتی
مرزبانک عین الیقین معلومی اولوب اشد عقوبتله بردار و عبرت نمای روزکار
ایلدی بو مثلی ایراددن مراد بودر که بر کیمسه بلمدوکی شیء ایله تهمتدن جرأت
و کورمدیکی نسنه‌دن علی العمیا شهادت ایتمک موجب خجالت دنیا و فضاحت
آخرتدر پند حکما بیورمشلردر که دشمنک قول زوریله مسرور و دعوای محبتیله مغرور
اولمامق کرک هر بار که اظهار صداقتده مبالغه قیله الا یاور قلنمق کرک هر که
عهد دشمنه اعتماد و پیمان ایمانه اعتقاد ایلیه عاقبت کرفتار مصائب و بلیات

اولور حکایت اولنور که برشخص سوار اثناء سفرده بر موضعه یتشدیکه انده کاروانلر
نزول اتمشلر ایدی زیرا که دیمشلردر ع قونب کوجدیکی منزلده قومزمی کاروان آتش
آتش یقوب قویوب کیتمشلر ایدی انلر رخت اقامتی کتوردیکچه آتش اطرافنده
اولان خار وخاشاکه اصابت ایلیوب اول نواحیده اولان درختان بالکلیه
طوتشوب اول صحرانک هر کوشه سنده بر لاله زار پدیدار اولور میان بیاباندہ
مکر بر مار عظیم واقعی جسیم مقیم ایدی آتش اطرافنی احاطه ایدیجک عاجز و
فرومانده قالوب هیچ بر جانبه یول بوله مدی ازقالدیکه تاب آتش ایله تابه ده
ماهی کبی قاورله چونکه اول سواری کوردی تضرع وزاری ایله خلاصنی نیاز
ایلدی سوار غایت مشفق وکریم ایدی مارین استغاثه سن ایشیدیجک مرحمت
ایلیوب یاننده اولان توربه سن اللده اولان نیزه سنک اوجنه باغلیوب مار طرفنه
اوزاتدی مار توربه کبی حصار حصین واستوار کوریجک بی اختیار کندوسن
ایچنه اتدی سوار نیت خیر ایله اول مظهر شری ضرر شرر ناردن خلاص ایتدی بعده
طوربه چقاروب بعض مؤثر کلماتله نصیحته باشلدی بعد اتمام النصایح مار
ایتدی ای سوار بو سوزدن فارغ اول که بن سنی زخم نیشمله هلاک ایتمه ینجه
اولاز حجمی سکامی اورایم یوقسه شتر کبی ابتدا قلایم سوار ایتدی بو نه سوزدر
بن سنی آتشدن خلاص ایدوب مرحمت وشفقتده قصور ایلمدم احسان وکرم
مقابله سنده اساءت ایلمک روا میدر مار ایتدی بلی انسانیتده قصور قومدک
اما محلنده واقع اولمدی لطف احساندن دریغ ایلمدک لکن مستحقنه وصول
بولمدی سوار ایتدی قهرمان ستمکار انصاف ایله احسان مقابله سنده اولان
اساءت قنغی شریعتده رخصت ویرمشلردر بیت بنا اولی بو دیر پر
آفت • بیه احساندر احسانه مکافات • نثر مار ایتدی ای سوار سن بوکا نه
انکار ایدرسنکه بو عادت انسانلرک مذاهبلرنده خیر وشر برابردر اساءت
واحسان یکساندر بیت کور احسان ایدر عصیان عجبدر • عجبدر عادت
انسان

انسان عجبدر • القصه سوار هر بار حصار انکاره تحصن ایتدی مفید اولمیوب
آخر کار بو عهد اوزره قرار ایتدیلر که مار شهود عدول ایله دعواسنی اثبات وسواری
اسکات وهلاکیله مکافات ایلیه بو اثناده بر کاومیشه راست کلوب دعوالرین
تقریر ایتدیلر کاومیش ایتدی آدمیلر مذهبنجه جزاء احسان اساءتدر بو دعوانک
صدقنه دلالتده بو کفایت ایتمزمی که بن نیجه دفعه بوندن بر بنیه خدمت ایتدم
هر ییل بر کوساله کتوروب خانه خداوندیمی شیر وروغن ایله مالامال ایدردم
چونکه پیر اولدم نتایج بچه دن قالدم حقوق ماضیه فراموش ایدوب بنی بو صحرانک
ایچنه یکا تنها صالیویردیلر چونکه علفزارده بر مقدار اوتلیوب کزدم بدنمده فی
الجمله سمن ظاهر اولدی دیدکلری کون طوتوب بنی بر قصابه بیع ایلدیلر یارین سلخانه یه
کتوروب ذبح اته کرکدر انسان طائفه سنده احسانک مکافاتی بودر که بیان
ایتدم مار ایتدی راست حکایت حال مکافاتی اشتدک سوار ایتدی بر شاهد دخی
محتاجدر اتفاق بر درخت کوردیلر معتمل واروب مکافات احسانی سؤال
ایتدیلر اول دخی ایتدی مذهب انسانده جزاء احسان اساءتدر بو برهانه که بن بو
بیابانده بر درخت سایه دارم بنی آدمدن هر آینده وروندہ تاب آفتابدن بی تاب
اولوب درمانده وفرومانده سایه دولتمده آسوده اولورلر چونکه شدائد راهدن
فراغت ونکایت هوادن افاقت بولورلر کوزلرین آچوب زیر بالامه باقوب
ایدرلرکه بونک هرشاخندن بو قدر دسته چوب وبو قدر تبر صابی واوزدکندن
بو مقدار تخته واندن بو قدر مالی چقار یانلرنده بالتر بولنور یاکسر فی الحال حنجوب
ش جلرین بر قاچن کسر بونک برله بوندن صفا بولور جفا قلورلر باوجود که
بندن راحت کورلر زحمت ویررلر مار ایتدی ای سوار شاهد امری دخی بر طرف
اولدی شمدی مفصل نه بهانک وار سویله سوار تعلل ایدوب ایتدی تعدیل وتزکیه لازمدر
مکر بر روباه اول حوالیده کزوب بونلرک مناظره لرینه قولاق اوردی چون
مارانی کوردی ایتدی ای سوار کل بو قصه ی روباهدن دخی سؤال ایده لوم اولده

نه جواب ویرر کوره لم پس روباهک یاننه واروب ماجرایی سویلدیلر روباه
ایتدی اگرچه مذهب ادمیده مکافات احسان اساندر اما مدعالرده کوره
اعتماد اولنماز مار ایتدی بلی سوار راست سویلر اشته اول طوربه که بنی انکله
ورطهٔ اتشدن خلاص ایتدی روباه تعجب صورتن گوستروب ایتدی بو کلامه
اعتماد نجه متصور درکه سن بو قدر جثه ایله بویله بر توربه یه صیغمق میسر اوله
مار ایتدی اعتماد اتمزسن اشته خبر اشته نردبان روباه ایتدی بو قضیه عین
الیقین مشاهده اتمدکجه دعوالرز فیصل ویره مم پس تحقیق دعوی و تصدیق
مدعا ایچون سوار طوربه نک اغزین اچدی مار روباهک سوزینه مغرور اولوب
ایچنه گیردی روباه ایتدی ای سوار اشته دشمنک زندانده گوردک فرصتی
غنیمت بیل مجال ویرمه امرینی تدارک قیل **بیت** دشمنه فرصت ال ویره
بهانه • قیدینی گوربنفس ویرمه امان • سوار طوربه نک اغزین محکم طوتوب
سنگ خارایه شویله اوردیکه درحال هلاک اولدی **بو** مثلی ایراددن مراد اولدرکه
خردمنده لازمدرکه طریق خرمی نامرمی قومیه وخصم فتنه انگیزک رای فریب
امیزنه مغرور اولمیه و هیچ وجهله عهدنه اعتماد و قولنه یاورلقمیه تا انک دام
بلاسندن درمانده قالمیه **قطعه** اولکه قول خصمله مغرور اوله • شمع عقلی
تیره و بی نور اوله • دوست اولمق دشمن اول وقتی اولوره • کیم قرالوق شب
یوزندن دور اولوره • **پند** هرکسک صورت وکسوتنه وزهد وصلاح ایله شهرتنه
فریفته اولمامق گرک **حکایت** اولنورکه برکبک ایله بر بیهو میاننده اشیانه نزاعی
دوشدی مدت مجادله متمادی اولوب محاوره لری مرافعه مقتضی اولدی کبک ایتدی بو
حوالیده بر گربه روزه دار واردر محکمه دهره اندن اعدل بر قاضی گلمیشدر صواب
بودرکه اکا مراجعت ایدهلم دعوامزه فیصل ویرسون پس ایکیسیده انک قضاسنه
رضا ویروب بعد التراضی خانهٔ قاضی جانبنه روانه اولدیلر همانکه اول گربهٔ صائم
الدهرک چشمی انلره راست گلدی ایاغ اوزره کلوب محرابه متوجه اولدی ویدن رفع

وتکبیر

وتکبیر بلند ایدوب دور و دراز نمازه شروع ایلدی چون نمازدن فارغ اولدی
بونلر حضورینه واروب دعوالرین تقریر ایلدیلر گربه ایتدی ای جوانلر پیرلک
زمانی یتمش و قوه سامعه یه خلل گلمشدر نقدر زحمت ایسه دخی یقین گلوب
دعوالرز صورت بلند ایله تکلم ایدوگز تا بن دخی مدعالرز گوش هوشله
استماع ایدوب حق عدل اوزره قضیه گرز فیصله قادر اولم چونکه بونلر اول
نماز ونیاز و عبادت و طاعت و ورع و تقوایی گورمشلر ایدی مطمئن الخاطر
بی تکلف و بی توقف یاننه گلدیلر گربهٔ روزه دار چون اول ایکی شکاری
دام حیله یه گرفتار ایدوب ایکی نگار کبی کنارینه چکدی همانکه بی اختیار ایکی حمله
ایله ایکیسن دخی طوتوب صوم صد ساله سن انلرک شربت خون ابدار و نعمت
گوشت خوشگوار ایله افطار ایتدی مقدمات روزه و نماز و صلاح و پرهیز
واحتراز نفس خست طبع خسیسی مقتضاسی اوزره بو نتیجه منتج اولدی **بو**
مثلی ایراددن مراد بودرکه هر غدار بدسیرتک حسن صورت وشکل صلاحیتنه
اعتماد و رفق تقریر و صدق ضمیرنه اعتقاد جائز دگلدر **نظم** ای بچه ادمی
وار اهل نماز • صورتا صوفی طیلسانی دراز • ظاهر طاعته موافقدر •
لیک باطنده کی منافقدر • فرقی اوستنده تاجی قبه قدر • یتمز ایمان دلنده
حبه قدر • طیلسانی و لسانی کذب دروغ • یوق دروننده ذره دگلو فروغ •
الینه عاصیلق عصا اولمش • بوینی اوزره ریا دا اولمش • خلق ایچنده صلاحی
ادایلر • فرصت ال ویرسه چوق ف دایلر • **پند** چوق کمسه لر حبل حیله یه تمسکله
مرادلرینه واصل اولمشلردر و اول امور عظامه که مکابره ایله انامه اتمام میسر
اولمیه مکر و فریبله چاره بولمشلردر **حکایت** ولایت کرکانده بر زاهد قربان
ایچون بر قیون الوب بوینه بر رسن طاقوب صومعه سنه گیدرکن یولده طرارلردن
بر نچه عیار اول گوسفندی گوروب حیله ایله دست زاهددن المق سوداسنده دو
شدیلر هر بری واحدا بعد واحد زاهد یولنه گلوب باشنده اوشدیلر بر یسی

ایتدی ای شیخ بو سکی نیدرسن بر دخی ایتدی ای زاهد پاکدامن صقن دامنکی
تلویث ایدرسن و نجسی ایتدی بو سکی یدرسك بلزکه شکاره کیدرسك بری دخی
ای اوستاد بو طلبی قنده بولدك بر ایدر ای صیاد بو تازینی کیمدن الدك بری
ایدر بو طلب ایله بو شیخ بلزکه شهرك پاسبانیدر بری ایدر پادشاهك سکبانیدر
القصه عیارلرك جمله سی متفق الکلمه هر طرفدن بر حرف اتوب زاهد بیچاره طعنه
طاشنه نشانه ایلدیلر بو نمط اوزره هر بری بر افسون اوقیوب بو نسق اوزره
افسانه سویلدیلر صوفی صافی ضمیر چون بو جمع کثیرك اشبو کلمه ده اتفاقن
مشاهده ایتدی خاطرنده اول کوسفندك سك اولمسنده شك ظاهر اولوب کندی
کندویه ایتدی مبادا که بونی صاتن کمسنه ساحر اولوب سحریله کوزم باغلیوب
بکا کوسفند صورتنده کوسترمش اوله اولی بودر که بوندن واز کلم بایعك
پاینه دوشوب نقد ایتدیکم ثمنی کیرو الم بولی دیدی و غایت بلاهتندن الندە اولان
کوسفندی صالیویردی و بایعك طلبی ایچون یوله کیردی طرارلر چون زاهدك کتدیکن
کوردیلر قوردلر کبی قوینی کتوردیلر بو مثلی ایراددن مراد بودر که حیله و تدبیر
ایله اعدایه غلبه و کمر بکره تشبث ایله مطلوبه ظفر ممکندر بند اختلاف کلمه ٔ
اعدا موجب ائتلاف دل و انتظام حال اولیادر حکایت اولنور که بر زاهد
دیندار و پرهیزکارك مردم معاشی چون بر کاومیشی وار ایدی بر دزد سرقه ایتمك
سوداسیله بر کیجه صومعه ٔ زاهده متوجه اولوب بر دیو کمراه دخی شیخی هلاك
سوداسیله صورت انسانه متشکل اولوب اول جانبه کیتمشلر اثناء راهده دزد
و دیو بربریله ملاقی اولوب کیفیت عزیمتلرندن سؤال ایلدیلر معلوم اولدیکه مقصود
واحد و مقصد معبد زاهد ایمش مرحبا بالوفاق علی احسن الاتفاق دیوب یوله کیردیلر
و شبانکاه صومعه ٔ زاهده واردیلر زاهد وظائف عبادتدن فارغ اولوب خوابه
وارمشیدی دزدك خاطرینه بو خطور ایتدیکه چون غول بونی قتله مشغول اوله
محتملدر فریاد ایدوب جوارنده اولان خلایق متنبه اولهلر بو تقدیرجه کاوه

داو دیمك

داو دیمك اولمز غول دخی بو فکره دوشدیکه ازدکاو الیجق البته قپویی اچه
لرك تا ایدکه صبر ایده بو زاهد بیدار اولوب غزایه مشغول بو فرض اوزره الکا
ظفر بولنمز پس دزد ایتدیکه کرم ایله برزمان توقف ایله بن کاو الیم بعده امرینی
تمام ایله غول ایتدی لطف ایله سن برار ارام ایله بن زاهدی قتل ایدیم صکره سن کاو
ال بو خلاف میانلرنده قائم اولدی و عاقبت مکالمه مجادله یه منتهی اولدی دزد
زیاده مضطرب اولوب فریاد ایتدیکه الله اولیا بو دیو سنی هلاك ایتمك استر بو دخی
نعره اوردیکه بیدار اول بو دزد کاو الوب کیتمك استر زاهد انلرك اشوب و عربده
لرندن اویانوب خروش ایتدی اطرافنده اولان اصحاب و احباب آگاه اولوب
صومعه ٔ زاهده شتاب ایتدیلر دزد دیو هر بری بر طرفه قاچوب کیتدیلر زاهدك
نفس و مالی اول ایکی ظالمك خلاف جدالی سببیله صحیح و سالم قالدی بو مثلی ایراد
دن مراد اولدر که هر چند که اعدا اختلاف اوزره اوله سلامت جمعیت خاطر میسردر
قچن که ائتلاف اوزره اوله سلامت بر نسق مقرر در ممکن اولدقجه جمعیت اعدایی پریشان
ایدوب میانلرینه القای مخالفت و شقاقه سعی اهتمام اولنه بند طائفه ٔ ثانیه
اعتماد و مکر و فریبلرینه فریفته اولمق جائز دکلدر حکایت اولنور که شهر سرند
یبده بر نجار وار ایدی بلاهتده منبقه ٔ زمان ایدی عورتی سوء حاله متهم اولمغین
نجار دخی بدکمان ایدی استطلاع حال ایچون تدبیر ایدوب بر کون عورتنه ایتدی
بن فلان قریه یه کیتسم کرك بر قاچ کوندن کلمم زنهار قپویی اچوق قومیوب محکم
بند ایده سن بیت کیجه مهرم ایله مهر اوره سن • حق کوزنکره ارکبی طوره سن •
زن دخی بند شوهری قبول ایدوب سوکند ایله مؤکد قیلدی همان لحظه که ار کیتدی
عاشقی اولان جوانی دعوت ایتدی ترتیب بزم عشرت ایدوب عیش و نوشه مشغول
اولدیلر نجار نابکار ایه کیدوب احشامدك بر یرده توقف ایلدی بیکاه بر مختفی
زاهد خانه سنه کلدی اتفاق اول وقت که مهر ایله ماه قران اتمشیدی و اول ایکی
یار علی رغم الاغیار جامه ٔ خوابه کیرمشیدی بودخی آهسته آهسته یوندك یاننه بر کو

شه متواری اولوب یاتدی تا مصاحبلرین ایشیدوب حقیقت حالی کندو کوزیله
کوروب بو اثناده ناکاه زنك کوزی اریده راست کلدی وکیمسی بو حالی تحقیق ایچون
ایلمش بیلدی فی الحال دیك ملری اتش فکریله فیناده دوب عاشقه سره ایله اتیدر جدیله
بندن صورکه بنمی زیاده سورسن بو خسته شوهرمکیمی جواب دخی رفع صوتیله سئوال
ایلدی زن اتیدی سوزك طرفه لیسی بودرکه عورتلر اکثریا سهو و غفلت ولهو شهوت
جهتندن بو مقوله حرکت ایدرلر چون حاجت نفسلری روا اوله بیکانه احکمن ویرق
نظر اعتباردن دور ایدرلر اما شوهر بر جان درجه سنده درتنده وروح مرتبه
سنده در بدنده نهال عمر جوانیدن برخوردار اولسون که اول عورتکه شوهرینی
نفس نفیس سندن عزیز کوره شراب زندکانی حرام اولسون اول زنه حلالینی
جان شیریندن لذیذ بیلمیه چون نجار بو افسون و افسانه ایشیدی کوکلنده رأفت
ومرحمت اثاری ظهور ایتدی وعرق شفقت ومروت حرکت ایدوب کندی کندویه
ایتدی ازقالمشیدی بو عورت حقنده بندن بر مضرت صادر اولوب خدا
پروردکار حضورنده کنهکاه و شرمسار اولیدم بو دردمند حقنده نجب سوء
ظن ایتمشم بو مسکین بکا عاشق زار ایمش و بنم محبتمدن روز و شب بیقرار ایمش
بو قدر تعلق و تعشقی وار ایکن لایق بودر که خطاسنی یوزینه اورمیم پس جهاد
اول کوشه ده خاموش اولوب اوتوردی تا اول وقته دکن که انلر مصلحتلرین بتوردیلر
صباح اولدی مرد بیکانه طوروب خانه سنه کیتدی و زن جام خوابده کندوسن
اویخویه اوردی نجار اهسته اهسته یرندن طوروب رفق ولطف ایله قلوب عورتی
یاننده اوتوردی زن پر فریب کوزین اچوب ارین کوریجك صچرایوب توقیر و
احترام ایدوب سعادت و سلامت ایله قچن کلدیکز دیو سئوال ایلدی نجار ایتدی
اول وقت کلدم که سن اول بیکانه ایله هم اغوش وصال ایدك اما بلمدکه سکا البته
بر ضرورت حادث اولمشدرکه بو مقوله فعله باعث اولمشدر شرائط لطف و
مروتی رعایت ایلیوب حضوریکزه مانع اولدم علی الخصوص بو واسطه ایله بیکانه

مرتبه مهر

مرتبه مهر و محبتك وار ایکن بلدم و بکا میل و تعلقکه مطلع اولدم لله الحمد والمنه
بنم مظنه موافق و خلقك مساویسنه مطابق چقدك زن دخی زبانه سحر امیز ایله
کلمات مکر الکیزی درمیان ایدوب موجب وحشتی بالکلیه فراموش و دست مصالحه
و مصافحه ایله دوش ملاطفت و موافقتی در اغوش ایتدیلر بو مثللی ایرادن
مراد بودرکه کید و مکر نسواندن صون صمدانیه التجا ایلمك کرکدر مکر و فسونلر رجالی
بو قیافته قورلر نظم جو بلدك اصلنی بو داستانك • صقین اوله امین مکرندن
الك • که کیدر محکم و مکر متیندر • بولردن دور اوله حق یقیندر بند طینت
شوم و سیرت مذموم قرار اصلیدن متغیر اولمق محالدر و خبث نیت ولوث
عقیدت سیول انهار و میاه بحار ایله طاهر اولمق وهم محض و خیال محالدر
کل شئ یرجع الی اصله بو نکته یه دالدر حکایت اولنورکه بر زاهد مستجاب
الدعوه بر جویبار کنارنده تقاعد اختیار اتمشیدی اتفاق برکوزه بر زغن
پرواز ایدرکن اول مقام مقابله سنه یتشدی مکر بر موش بچه شکار اتمشیدی
حکمت الهی منقارندن خلاص اولوب زاهدك اوکنه دوشدی زاهد انی کوریجك
شفقت ایدوب خرقه سنه صاردی بو نیت ایله که خانه سنه کوتوروب فرزندی
کبی تربیت ایلیه ناکاه خاطرینه بو خطور ایتدیکه بو بر زیانکاردر اهل خانه
بوندن متضرر اولمق مقدردر پس دعا ایتدیکه ایزد تعالی بونی بر دختر ایده
تیر دعای زاهد هدف اجابته قرین اولوب مشاطه تقدیر انی بر دختر صورتنده
تصویر ایتدیکه بیت خلق اوللدن نکارخانه خاك • کلمدی نقشی کبی صورت
پاك • زاهد مسرور اولوب تعهد حالنده سعی بلیغ ایتدی کیده رك دختر حد
بلوغه یتدی زاهد ایتدی ای جان عزیز شمدی نصلحت سنی بر کمسه یه ترویج ایتمك لازمدر
بو امر سنك رضاکه تفویض ایتدم بو بابده سن نه درسن افراد ادمی و ذوات علوی
و کائنات سفلیه دن کمی اختیار ایدرسن دختر ایتدی بن بر شوهر دیلرم که قدرت
قاهره و قوه ظاهره سی اوله و علو و عظمتده درجه بلند و مرتبه ارجمند

ایله اختصاص بوله زاهد ایتدی بو اوصافله موصوف کیمسه بور اما مرادک غالبا آفتابدر
دختر ایتدی بلی واقعا اول بنم زوجم اولمغه سزادر بنی اکا عقد ایلیک روادر زاهد
صورت حالی آفتابه عرض ایتدی آفتاب چون قضیه‌یی استماع ایتدی جواب ویردیکه ای
زاهد سکا بندن توانا خبر ویره‌یم که اول سحابدر کوشهٔ سایبان رفعتی بهرکاه آسمانه
برابردر ذیل ظلی ایله چهرهٔ انواریمی مستور ایدر واهل عالمی تماشای دیداریمدن محجوب
ومهجور ایدر زاهد ابره متوجه اولوب فصل سابق الذکری تقریر ایتدی ابر ایتدی اکر
بنی اختیاره باعث قوت غالبیت ایسه باد بندن بو معنایه الیقدر که هرچند بن غالب
مطلقم غنائم اتک العزه دیر هر نه جانبه دیرسه چکر کیدر زاهد بو نکته‌یی استماع طوتوب
جانب باده متوجه اولدی جمال دختری وقصهٔ شوهری تفصیل سابق اوزره باده
یاد ایلدی باد ایتدی قوت علی الاطلاق کوهه صادقدر که بار تمکینی دامن وقاره چکوب
اورتمشدر بنم قوتم انده اولقدر تأثیر ایدر که کوشش صدمهٔ صار صور وصفیر
سماده ضرب باد بو امور زاهد بو احوالی کوهه عرض ایتدی کوه صدای بلند ایله ای زاهد
وقعه بوشدر قدرت قوتده موش بندن زیاده‌در که اطرافمی دندان خوار اشکافیله قازر
ودرونمده دورلو دورلو خانه واشیانه دوزر چون دختر کوهدن بو کلامی ایشیتدی
عرق جبلیسی حرکته کلوب ایتدی صدقت وبالحق نطقت راست سویلرسن که
موش جمله‌یه غالب مطلقدر وبنمله ازدواج وامتزاجه اولی والیقدر زاهد دخی
قبول ایدوب بر موشه عرض ایلدی موش رغبت کوستروب ایتدی اکرچه بو دختری
استرم اما واجبدر که جفتم کندی جنسمدن اوله دختر ایتدی بو امر آساندر زاهد دعا
قلسون بن موش اولیم وسنی دست عشرتله در آغوش قیلیم زاهد کوردیکه طرفیندن رغبت
کامل ومهر برافروخته جان دلدن مائل اولدیروب دعا ایتدی فی الحال دعا اجابته قرین
اولوب کل شی یرجع الی اصله حکمی ظهوره کلدی دختردن صفت صورت انسانیت
منخلع اولوب موش صورتنه که صورت اصلیسی ایدی جلوه‌کر قیلدی وزاهد انی اول
موشه ویروب فارغ اولدی بو مثلی ایراددن مراد بودر که مقتضای طینت ولوازم

جبلت

جبلیت هرچند که بعض عوارض سببیله اولکی حالدن تحویل ایتمک میسردر اما عاقبة
العاقبه همان حالت اصلیسنه معاودت محقق ومقرردر بیت مرد عاقل کرکدر که
اساس اموری خیال محاله مبتنی قیلمیه واوهام که وسوسهٔ شیطانیه‌در قلبنه یول
ویرمیه بو درده اطبا مالخولیا دیرلر مالی رنج صداع وجنونه مؤدی اولور حکایت
اولنور که بر بقالک بر پارسا همسایه‌سی وار ایدی هر زمان روغن وعسلدن
او پارسایه حصه ویررایدی اولدخی بعضیسنی حوائجنه صرف وبعض آخرین
ذخیره قیلوردی مرور زمانله بونلردن بر سبو طولدی پارسا بو بضاعتدن سود
سوداسن ایدر اولدی هرکون سبویه نظر صالوب اندیشه بحرینه طالوب طورر کن
خاطرینه بو خطور ایتدیکه آیا بو سبوده نقدر من روغن وعسل جمع اولمشدر واخر
انی تقدیر وتخمین ایله اون من تعیین ایتدی اولی بودر که بو ذخیره‌یی اون التونه
صاتوب بهاسنه اون قیون المق ظاهر بودر که بونلرک هر بریسی التی ایده بر ایکیشر
طوغرسه کرک بر ییلده قرق الی عدد اولوب اون ییلده بونلرک نتایجندن رمه‌لر
پیدا اوله کرک بعضیسن صاتوب استظهار کلی حاصل قیلم وبر خانه‌داندن بر دختر
نازنین الم اولدخی طقوزایده بندن بر پسر ملک منظر وجوده کتوره الا علم والادب
اوکردم اما چون ضعف طفولیتی قوت شبابه مبدل اوله یمکن که بنم فرمانمده اولمیوب
سرکشلک آغاز ایلیه بو تقدیرجه انی تأدیب ایلمک لازمدر بو الده اولان عصا ایله
انی تأدیب ایده‌یم دیدی وعصایی قالدردی بحر خیاله شویله مستغرق ایدیکه پسر
لرذنکش بی ادبی حضورنده متصور ایدوب عصایی سبویه چالم اوردی مکر سبو
بالا طاقده طورردی وکندو زیر طاقده اکا متوجه اولوب طورردی عصا سبونک
خلق وسطنه راست کلدی فی الحال شکسته اولوب یاغ وبال ایله پارسانک صاچی
وصقالی مالامال اولدی بو تمنای محال الدیوز پرس وخیالک بوجه بختلرتحس اولدی
بو مثلی ایراددن مراد اولدر که هرنقدر فکر تابوته قلبده خالص اولمیه قاله کتورمک

کرك و الرملر و بعل و عسی ایله مجاله وجود ویرمك دیمشلردر که اکر و ملکر تزویج
ایلمك اندردن متولد اولان بر کلاشکی نام اولیسر در **بند** هر که بنگ کر جمال حالی
بیرایه خال و فادن خالی اوله مآل احوالی هلاکه مؤدی اولور **حکایت** اولنور که
بر دهقانك بر جمیله عورتی وار ایدی رنجه زمانه ثرور و سرور ایله روزکار کچور
مشلر ایدی انقلابات زمانه دهقانه فقر و ضرورت ال ویروب احتیاج و
مضایقه دن ترك دیار و جلای وطن اختیار ایلیوب جانب بغداده روبراه
عزیمت اولدیلر اثناء مسافرتده بر کون شدائد راهدن بیطاقت اولوب بر درخت
سایه سنده یاتدیلر رفع ملال و دفع کلال ایچون مقتضای حاله مناسب قیل و قاله
اشتغال ایدیلر کیده رك الکلام یجر الکلام مقالاتلری بو مقامه یتشدیکه دهقان ایتدی
ای یار کرامی محنت و غربت اختیار ایدوب عنان عزمی بر دیاره توجیه ایلدك انده
بزی فرد بلمز بز دخی انده بر احد بلمزز محتملدر که اول دیارك خلقی مسلط اولوب
و جبار و یا اهل حیله و مکار اوله سنده که بو حال بال و بال و حسن و جمال وار در مبادا
افسون افسانه ایله و یا تعلل و بهانه ایله سکا طمع ایده لر سن دخی غرور جوانی و امید
کامرانی ایله انلره مائل اولوب بو بیر بیچاره صحبتندن اعراض ایده سن و بیرلك
وقتنده بو فقیر حرقت و فرقت و کربت و غربتده قیوب کیده سن اکر عیاذا بالله
بو منوال اوزره اوله من بعد بکا احتمال حیوة مقوله محالاتدن اولور زن چون
بو کلماتی استماع ایتدی کمال انفعال اظهار ایدوب ایتدی بو نه کلام شورانکیزدر که
سویلرسن و نه خیال وحشت آمیز اولور که ایدرسن **بیت** تن و جانم سنك قربانی
اولسون • قولم یصسق یوزم یورغانك اولسون • اسیرك اولایم تا جان و رنجه
بو جسم ناتوان قبره کیر رنجه • اکر بنده نوع خیانت اوله وطن مألوفمدن انتقال
و سنکله مشقت مسافرت اختیار ایتمزدم امیدوارمکه لیله زفافده ایتدیکم عهدی
لحده یتشدرم حالیا دخی تجدید عهد ایدرمکه مادامکه جانم تنده در سندن بر آن مفارقت

ایلیم

ایلیم بیر کهن سال بو کلماتدن استماع ایله خوشحال اولدی زن دخی وجه
مذکور اوزره پیمان عهدی ایمان غلاظ و شداد ایله مؤبد مؤید ایلدی **نظم**
اولور کذاب اولانك کاری سوکنده • چو بر سوز سویلیه بیك کز ایچر اند • چراغ
کذبی چو روشن قیله زن • ویرر کوزی یاشندن الکاره روغن • بیر فقیر فراغ دل
و صفك ضمیر ایله باشن زانوی زن دلجو اوزره قیوب خوابه وار در بو حاله مقارن
اول مقامه بر جوان اسب سوار کلدی زنك حسن و جمالك کوروب میل ایتدی زن دخی
جوانه تعلق ایدوب فی الحال مابینلرنده معاشقه پیدا اولدی زن پیمانه پیمانی
سنك غدر ایله صیوب عقد ایتدیکی ایمانی بالکلیه فراموش ایتدی آهسته بیرك
باشنی دیزندن اینیدروب یره قودی و چست و چالاك عقب جوانه سوار اولوب
دست اعتماد له میانن در آغوش ایتدی بو اثناده بیر دهقان بیدار اولدی کوردیکه
جانانی بر جوانك عقبنه سوار اولمش کیدر فریاد ایدوب ایتدی ای بیوفا قانی عهد
و پیمانك قنی شرط ایمانك قنی حقوق صحبت قنی دعوای عفت خوش بولشکه
ایدرسن اما عاقبت پیمان شکنلك مکافاتنه کرفتار اولورسن **بیت** صقین
اهمدن ای نکار صقن • کینه جودر بو روزکار صقن • زن اصلا انك جانبنه
التفات ایمیوب جوانه ایتدی نه طورورسن کیده لم ناچار بادیه فراقدن قورتیلوب
سر منزل اصفار وصاله ایره لم جوان دخی زیر رانده اولان اسبه ارخاء عنان
ایدوب آن واحده دیده دهقاندن غائب اولدی بیر بیچاره چون بو حالی
مشاهده ایتدی فریاد و فغان ایله افتان و خیزان عقبلرینه دوشوب کیتدی
زن جوان هر زمان کیتدیلر خیلی مسافه قطع ایتدیلر بر چشمه ساره یتدیلر بر مقدار استراحت
ایچون اینوب یاتدیلر اول اثناده زن دهقان تجدید طهارت لازم کلدی
حرمت ادبه رعایت ایلیوب اول موضعدن خیلی مسافه کیتدی بر بیشه قربنده بر
چشمه کوردی هنوز کنار چشمیه وارمدین بر شیر راست کلوب فی الحال قلاب چنکال
ایله قابوب اول بیشه یه ایلتدی جوان صفیر شیری کوش و زنی در کنار ایتدیکمی

تماشا ایدیجك بیم جانله همان اول ان كندوسن اتارقوسنه براغوب راه بیابانی
طوتوب كتدی القصه جوان مهول جاندن ازاردینه باقیوب قاجدی وجانان
جنكال شیر غرانه گرفتار اولوب مزرعه جهانده نه اكوب بیچدی بیر دهقان
عقبلرنجه گریان گریان كلوب اول چشمه كنارینه كلدی گوردیكه شیر جانانه‌سن
شكمن چاك اتمش بر مقدار ...وب باقیسن انده قیوب كتمش بیر فرتوت اول
حالی مشاهده ایدوب سراسیمه ومبهوت اولدی بلدیكه اول بیوفا ایدوكی غدر و
نقض عهدك جزا وباداشنی بولمش وخیانت جیانته مكافات اولمش بو
مثلی ایراددن مراد بودركه هركه كه چهره عهد ووفایی ناخن غدر وجفا ایله
خراشیده ایده كاتب دهرك كلك قهری ایله رقم وجودین صفحه دفتر روزكاردن
تراشیده ایدر بند هركه كه خلاف جنسیله مصاحب اولور عاقبت گرفتار بلیات
ومصائب اولور حكایت اولنور كه بر غوك ایله بر موش میاننده مواخات
وخلت وكمال انس والفت اولمشیدی هر زمان بر بریله گوروشوب صحبت وعشرت
ایدرلر وساز وطربله روزگار گچورورلر ایدی بر گون موش ایتدی ای برادر سنك
مقرك قعر اب وبنم مقامم سوراخ درخت هر وقت ملاقات متعسر گاه بن كنار چشمه یه
كلورم فریاد ایدرم سن صدامی ایشتمزسن وگاه سن سوراخم قپوسنه كلورسن
بن بیابانده بولنورم انتظار چكرسن صواب بودركه بر رشته دراز پیدا ایدوب
بر طرفن سنك بایغكه بند وبر طرفن بنم پایمه پیوند ایدهلم تا كه اول رشته تحریك اتمكله
هر بریمزك قدومندن خبردار اولوب بی تعب وانتظار گوروشه‌یوز چونكه طرفیندن
عقد عهده بو رشته اوزره انتظام وعقد صحبته بو وجهله استحكام ویردیلر همواره
بو شرطی رعایت قیلدیلر وهر بر اخوك حالندن بو طریقله خبردار اولدیلر بر گون
موش لب ابه كلدیكه غوكی طلب ایدوب صحبت ایلیه ناگاه بر زاغ فضاء هواده اوچر
كن كنار چشمه ده موشی گوردی فی الحال اینوب قصاب وار قناره منقارینه واروب
پروازه كلدی اول رشته سببیله كه بر طرفی پای غوكه وبر طرفی پای موشه بند اولمشیدی

غوك درون

غوك درونندن طشره كلوب روی هواده معلق وسرنگون اولدی خلایق زاغ
وغوكی بو حال اوزره گوروب تماشایه چقدیلر وتعجب كنان زاغ خلاف عادت
بر غوك شكار اتمش هیچ گورلمشدر دیو طعن وطنز ایله های وهوی وفریاده باشلدیلر
غوك فریاد ایتدیكه حالیا غوك شكار زاغ اولماشدر لكن شامت مصاحبت
موشدن بو بلایه گرفتار اولمشدر هزار هزار بو مقوله بلایه سزاواردر اول كیمسه كه خلاف
جنسیله مصاحبت قیله بو مثلی ایراددن مراد بودركه صاحب رای صائب هرگز
خلاف جنسیله صحبته طالب اولمز بند حكیمندر هركیمسه ستمكارلق ساغرندن جرعه نوش
ایده خمار بلایه مبتلا اولیه یا زمین حال وبوستان اعمالنده بیداد نهالن دیكه اندن ثمره
ندامت ونكال سیاست حاصل قیلمیه حكایت اولنور كه شهر رقه ده محاسن
اوصاف ایله موصوف ومكارم اخلاقله معروف بر درویش صاحب كرامت
وار ایدی دانادل دیرلر ایدی واول شهرك اهالیسی الكا جان ودلدن محبت ایدرلردی
بر گون زیارت بیت الله الحرامه احرام بند عزیمت اولوب انی همدم ورفیق بادیه
طریقن طوتدی گیدر یولده بر قاچ خونی حرامیلر انده مال احتمالك ویروب
قتله قصد ایتدیلر بیچاره هرچند كه نیاز ایلدی مفید اولمدی متحیر اولوب هر طرفه
نظر ایلدی حیوانات متنفسه دن بر فرد نظرینه راست كلمدی مگر كلنك جنسندن
بر قوج سمت راستنده اوج هواده پرواز ایدرلردی دانادل اواز جانگدازلرین
ایشیدوب فریاد ایتدیكه ای مرغان همایون بن بو هامونده بو ستمكارلرك پنجه
قهر ودست هلاكنده زبونم حضرت عالم الاسراردن غیری دیار جالمدن بر احد
خبردار دكلدر شاه مرغانك خاتمنده اولان اسم اعظم حقیچون وخلیل الرحمنك
معمور ایتدیكی حرم معظم حرمتیچون بنم حقمی بو ستمكارلردن قومیوب قانمی هدر ایتمیه‌سز
ونابنم انتقامم بو خونخوارلردن المینجه اشیانه جهانده كتمیه‌سز حرامیلر بونك كلامنه
استهزا ایدوب گولشدیلر وخامت خاتمتنی فكر ایتمیوب بیر فقیری شهید ایتدیلر وقلیل
وكثیرنسنی وار ایسه الوب گتدیلر چونكه انك خبر قتلی اهالی شهره یتشدی محزون اولوب

قاتللرین بولمغه دفتر ایتدیلر عاقبت عهد بعید مدت مدیده دنصکره یوم عیدده
اهالی شهرک اکثری مصلاده جمع اولمشلر ایدی دانادیلک قاتللریده اول مجمعه حاضر
اولوب بر کوشه‌ده اوتورمشلر ایدی بو اثناده کلنکلردن بر فوج عظیم اوج هواده
بو حرامیلر محاذاتنده پرواز ایدوب شویله موثر آوازه آغاز ایتدیلر که خلق انلرک
صفیر شور انکیز و فغانندن درامیز بندن نماز و نیاز و اوراد و اذکارلرین اونتدیلر حرا
میلرک بریسی بو حالی تعجب ایدوب تبسم ایتدی دستهزا طریقیله کندو همراهلرینه ایتدی
بونلر مکر دانادلک قاتلن طلب ایدرلر قضاء الهی انلرک جوارنده اولان شهر
قومندن بریسی بو سوزی ایشتدی همان اول ساعت صورت حالی حاکمه اعلام
ایتدی فی الحال مجال ویرمیوب حرامیلرک جملهسن طوتدیلر انلر دخی شورابه عذابدن
چاشنی طوتمدین واقع حالی بربر تقریر ایتدیلر اول خون ناحقک مکافاتی یتشوب
قصاص صعبله اختصاص بولدیلر **بو** مثلی ایراددن مراد بودر که طینت طبیعت
مکافاتیله سررشته اولمشدر و مزاج روزکار خاصیت مجازاتله پرورش بولمشدر
مجرم بهر حال ایتدیکن بولورلر اکر عقاب عاجلده مهلت اولورسه عذاب آجلده
مساحت میسر دکلدر عاقبت یا کندو یا اولادلری شربت محنت و شورابه عقوبتدن
چاشنی طاتمق میسردر **بند** ارباب حسددن بعض بی خرد آخره ایصال ضرر قصدیله
کندو هلاکن اختیار ایدرلر **حکایت** اولنور که شهر بغدادده بر خواجه وار ایدی
غلات حسادندن ایدی اوروع زهاددن بر همسایه‌سی وار ایدی اهالی بغدادانی ازدل
و جان سورلر و آستانه‌سنه کلورلر کیدرلر ایدی و عبودیت ایدوب درم و دینار
نثار ایدرلر ایدی بو جهتدن حسود مذکور آتش حسد ایله پر دود ایدی عاقبت تحمل
ایدهمیوب غلامنه ایتدی بو کیجه بنی زاهد همسایه‌نک بامی اوستنده ذبح ایده‌سن
و همان اول مکانده خاک و خون ایچنده غلطان قویوب کیده‌سن چونکه صباح بنی
انده کشته کوره‌لر هر آینه انی طوته‌لر کرک و عرض و مالنی پامال و خانمانک
ویران اتسلر کرک اکر حقنده خلقک اعتقادی بوزیلوب بر دخی زهد و تقوی

دعواسن

دعواسن ایده‌مه کرک غلام هر چند که بو نه کلام بد و حابدر دیو منع و دفعنه
سعی ایتدی مفید اولمیوب ایتدی بنم دود حسددن طاقتم طاق اولمشدر اکر حق خدمتی
بیلورسن بی توقف فرمانمه اطاعت قیل و بی تکلف بو امره شروع ایلیوب بو خدمتی
جانمه منت بیل اشته عتق نامه‌ک حاضردر سکا ویره‌یم و بر بدره زر که بقیة العمر
معیشتکه کفایت ایدر تسلیم ایده‌یم تا بو شهرده طورمیوب کیده‌سن بر ولایتده
دخی اقامت قیله‌سن غلام دخی خانه‌ء زاهدا وزره خواجه‌نک باشن کسوب چندین
که مجمع حقد و حسد ایدی انده قودی کندی و عتق نامه و بدره‌ء دیناری الوب دار الامان
اصفهانه رو براه عزیمت اولدی یارنده‌سی خواجه‌ء بد طینتی زاهدنک سیرلک
بامی اوستنده مقتول بولوب زاهدی طوتدیلر شرعا قتلی موجب جنایت ثابت
اولمیوب اکثر اعیان بغداد عفت و صلاحنه شهادت ایتمکین حبس اکتفا ایله
مدت متمادی محبوس قالدی نچه زماندنصکره کبار تجاردن بریسی اصفهانده غلامی
کوردی غلام خواجه و زاهدک احوالنی صوردی تاجر دخی خواجه‌نک قتلندن
و زاهدک حبسندن خبر ویردی غلام ایتدی زاهد بیکناهه عجب ظلم اولمش بو
ایش فرمان خواجه ایله بندن صادر اولدی زاهده افترادر اول مرد پارسا بو
ماجرادن بیخبر دیو تهمتدن مبرادر تاجر دخی تجار بغداددن جمع کثیری مضمون
قضیه‌یه اشهاد ایتدی شهر بغداده کلدکده صورت واقعه‌یی حکامه اعلام ایتدیلر
زاهدک استقامتی برکاتیله اول ورطه‌دن نجات بولدی حاسد شقاوتی نشانامتیله
ث نه‌ء تیر لعنت و رسوای دنیا و آخرت اولدی **بو** مثلی ایراددن مراد اولدر که
اهل کینه و ارباب حسددن نه فساد ظاهر اولورسه عبرت بین اوله‌لر بونلر
کندیلری پابنده بویله ایلمکه مقرر اولیجق آخره نه مرتبه ایصال ضرر ایتسه‌لر
کرکدر ملاحظه اولنه **بند** تهمت حقیره عقوبت عظیمه روا کورمیه‌لر کرکدر که
جرایم کثیره دخی مشرف عفو اولمیه **حکایت** یمن پادشاهی بر کون
حاجبنه متغیر اولوب درکاهندن رد ایلدی بیچاره حاجب ناچار کوشه

کاشانه سنده تقاعد اختیار ایدوب ذل فقر وفاقه یه تحمل ایتدی سول هنگامه دک که
بادشاهک ضیافت عظمی واقع اولدی حاجب لباس مستعار بیدا ایدوب درکاه شاهه
مطلوب مقام خدمتده طورمغه جرأت ایلدی کلمسی جائزکه فرمان شهریاری ابلداولمشدر
دیویکمه منع ایلدی بادشاه اگرچه حاجبی کوروب تهور ایتدی اما آتش غضبن اب
حلمله تسکین ایدوب بر سوز سویلمدی چونکه حاجبک فقر وفاقه جاننه کچدی اثناء
خدمتده فرصت بولوب فی الحال بر طبق زرینی که وزنی بیک مثقال ایدی زیر دامننه
الدی شاه اندن بو حرکتی کوروب بلدیکه بو جرأته باعث فقر وفاقه وضیق معاشی
وعدم طاقه در دامن حلمله عیبنی ستر ایلدی واول جریمه یه قلم عفو چکدی مجلس اخرنده
جاشنکیر طبقی تفحص ایتدکده بادشاه ایتدی بیهوده اراما که اول کیمسه که طبق زرینی
الدی ویرمک محال واول کیمسه که الانی بیلور سویلمک نه احتمالدر حاجب بارکاه
شاهدن طشره چقوب منزلنه کتدی وبر ییل تمام اول طبقک بهاسیله تعیش ایتدی
عام مستقبلده ینه بر حیله ایله بارکاهه دخول ایچون ظفر بولدی ومقام معهودینده
طوروب سائر خدام کبی خدمته مشغول اولدی شاه چون انی کوردی حضورینه
دعوت ایدوب باهسته ایتدی یلکزرکه طبق زر دستکده اولان تمام اولمشدر کیسک
بها طبق زریندن خالی قالمشدر حاجب دخی تضرع ایله زمینه قیوب جرمنه اعتراف
ایلدی وباعث کستاخی فقر وضرورت ایدیکن بر بر سویلدی ملکشاه ایتدی راست
سویلدک کیفیت حال وصدق مقالک معلومم اولدی پس انی ینه نواخت ایدوب
منصب سابق مرتبه اولی سن ارزانی بیوردی بو مثلی ایراددن مراد بودر که
عفو وصفح احسن اخلاق حمیده ایدیکن بیلوب ستر عیوب وعفو ذنوبه سعی واهتمام
اولنه پند هر کیمسه که حرفتندن فراغت ایدوب کندویه ملایم اولمیان صنعته
اشتغال ایده عاقبت دام بلایه کرفتار اولور حکایت اولنور که بر اعرابی دجله
کنارنده کازرلکله مشغول ایدی واول حوالیده بر کلنک وار ایدی کنار جویبارده
بولدیغی حشراتی شکار ایدوب صباحدن اخشامه دک انکله قناعت ایدر اخشام

ماوسنه

ماوسنه کیدردی بر کون بر باشه اول حوالیده بر فربه کبوتر شکار ایتدی کوشت
نرمندن اشتهایی کرمله بر زیوب بافیس انده قودی کتدی کلنک باشه نک
بو پیشه سن کوروب کندو کندویه ایتدیکه بو جانه ور بو جثه حقیر ایله کبوتر
شکار ایده بن بو یال بال ایله ومنقار وچنکالله بو محقر جانور ایله اکتفا
ایلمک دنائتدر صلاح بودر که من بعد بو محقراته تنزل ایتمیوب باز بلند
پروازه کوز اچدرمیم پس شکار حشراتی ترک ایدوب صید کبوتره
مترصد اولدی طوردی قضا رکورکه اول فضاده بر کبوتر ظاهر اولدی کلنک
کبوتر صیده قصد ایدوب پروازه کلدی کبوتر ابه متوجه اولوب ساحل جانبنه
کتدی کلنک کمراه عقبنجه کیدرکن ناکاه کنار جویباره دوشدی اتفاق کنار
جویبار کل ایدی بیچاره نک ایاغی کله باتدی هر چند طبطاب اضطراب
ایتدی دخی ایچرو کتدی بو حاله اول کازر دیده عبرت ایله ناظر وعاقبت کاره
منتظر ایدی فی الحال انی طوتدی سرور موفور ایله خانه سنه کیدرکن بر اشناسی
کوروب صوردیکه اشی هذا یا سیدی اعرابی جواب ویردیکه تکلف للصید
ووقع بالقید یعنی بر کلنکدرکه باشه پیشه سنه هوس قیلدی کندو دخی قید
صیده کرفتار اولدی بو مثلی ایراددن مراد بودر که هر کیشی کندو صنعتنه
مشغول اولوب طریق قدیمندن طشره کتمیه پند مقرردر که طلب معرفتده
هر محنت عاقبت منحته مبدل اولور وعلمایه خدمت ایدن البته نعمت وثروت
بولور حکایت اولنور که بر درویش وار ایدی صیاد وصنعت صید مرغ
وماهیده اوستاد اتفاق بر کون بر مرغ زاره دامن قوردی وکندو سینمکاهه
کیردی اوتوردی هزار زحمت وانتظار ایله حوالیسنه اوچ قوش کتوردی
بیچاره لرک خلقنی خلقه دامه چکدی اول محلده ناکاه بر عجیب امر صدا ایتدی
مبادا صیدلر بو صدا سببیله رمیده اوله لر دیو کمینکاهدن چقدی کوردیکه
ایکی طالب علم بحث ایدرلر صیادانلره واروب تضرع ایتدیکه بر زمان ارام

ایدک تا بو صیدلری میده اولمیه انلر دیدیلر که اگر بزی بو صیده تشریک ایدرسن
سکوت ایده لم والا ایحال صیاد هر چند که نیاز ایلدی مفید اولمدی ناچار راضی
اولدی طالبلر سکوت ایلدیلر اول مرغک اوچن دخی شکار ایلدی شرط معهودی
تقدیم ایدوب صید مزبوری کندی ایله ایکی طالب بیننده علی السویه تقسیم ایلدی
بعده انلره معلومکزدر که سزه خدمتم نجه در رجا ایده رمکه اول لفظی که انکله بحث
ایدردیکز بکا تعلیم ایلک تا که بنده دخی سزک مائده فائده کزدن بی بهره قالمیم دیدی
دانشمندلر تبسم ایتدیلر و ایدیلر بر ماهیت خنثی دن بحث ایدردک صیاد صوردی
دیکه خنثی ندر دیدیلر که خنثی اولدر که نه مذکر اوله نه مؤنث صیاد اول لفظی
حفظ ایدوب کتدی و اول کیجه اول قوت لایموت ایله قناعت ایتدی چون صباح
اولدی صید ماهی آرزوسنه دوشوب توکل تام ایله دامی دریایه صالدی حکمت
الهی بر ماهی صید ایتدی که مدة العمر نظیرین کورمامشدی کندو کندویه ایتدی صواب
بودر که بو نادیده صیدی تحفه طریقیله پادشاهه کتوروب مظهر احسان اولم بر خدمتدر
ایلیم بالق بلمزسه خالق بیلور دیس ظرفه قویوب پادشاهه عرض ایلدی پادشاه
انی غایت بکنوب بیک دینار احسان ایلدی اخسان ندمادن بری بو احسانی استکثار
ایدوب بو بر تحفه حقیره بو مرتبه عطیه کثیره محض اسراف و تبذیردر دیو پادشاهی
پشیمان ایتدی پادشاه ایتدی اگرچه سوزک وارددر اما بعد الوقوع استرداد خلف
وعد لازم کلور نه کیفیتله متصوردر ندیم ایتدی بو بابده بر تدبیر ممکندر هم خلف وعد
لازم کلمز و هم زر بسیار دخی ضایع اولمز طریق بودر که سؤال اولنه بو ماهی مذکر
میدر یا مؤنثمیدر هر قنقی شقی اختیار قیله بیوریله که وار بونک اشنی کتور و معدود
معهودی کوتور ضرور بر جواب ویره میوب شی قلیل ایله متسلی اولور پس پادشاه
صیاده متوجه اولوب بو ماهی مذکرمیدر مؤنثمیدر دیو سؤال ایلدی صیاد
اول لفظی که علمادن یادکار اشیدی فی الحال درخاطر ایدوب بو ماهی خنثی دردیو
جواب ویردی شاهه صیادک جوابی غایت خوش کلوب دینار معهودک اوزرینه

هزار دینار

هزار دینار دخی زیاده قیلوب صیادی احیا ایلدی **بو** مثلی ایراددن مراد
اولدر که علمانک فوائدی چوق و خدمت علمانک زیانی یوقدر کرکدر که
هر بار علما ایله صحبت و مجلس شریفلرندن اکتساب منفعت ایده لر **بند**
دولتداریتی جامع اولان خصلت غیظی کظم و خشمی هضم و هنکام
غلبه غضبده میل جانب حلمدر **حکایت** اولنور که بر پادشاه وار
ایدی غایت متهور و غضوب ایدی کبار مشایخدن بریله ملاقات
و انفاس متبرکه سیله مستفید و مستفیض اولوب ازاله حدت طبعه
دوا روحانی طلب ایلدی شیخ ایتدی بن اوچ قطعه رقعه یه بعض
نسنه یازایم انی خواصندن برینه سپارش ایله چون ناصیه حالکده
اماره تغیر مزاج مشاهده قیله اندرین بر بیرین نظریکه عرض ایلیه ممکن
که فائده سی ظاهر اوله نفسکه تسکین و تسلی حاصل اوله اگر اول موعظه
ایله دفع غضب ممکن اولمزسه ایکنجی رقعه کوستره اگر او دخی مفید
اولمزسه اوچنجی رقعه عرض ایلیه امیدوارمکه بو وسیله ایله طبع ملکدن
عنف و خشونت کیده چون ظلمت خشم بر طرف اوله پرتو لمعه حلم خیر
الخلف اولور ملک بو کلماتدن خوش وقت اولدی و شیخ اوچ قطعه رقعه
یازوب خواص شاهدن برینه ویردی مضمون رقعه اولی بو ایدیکه
محل اقتدارده عنان اختیاری بد فرمای نفسه ویرمکه سنی ورطه هلاکه
القا ایدر فحوای مکتوب ثانی بو ایدیکه هنکام خشمده زیردستلره رحیم اول
تا وقت جزاده زبردستلر سکا مهربان اوله لر محصل کتاب ثالث بو
ایدیکه اجرای فرمانده حد شرعدن تجاوز ایتمیه و هیچ بر زمانده دائره انصافدن
طشره کتمیه همیشه هنکام غضبده بو رقعه لری اکا عرض ایدرلر ایدی و بو
مناسبتله ملک الرقاع دیرلر ایدی بو پادشاهک بر محبوبه جاریه سی وار ایدی

شاهک شمائلنه شویله مائل ایدیکه مصاحبت حرم خاصدن استنکاف وسائر
جواری ایله استیناسدن استکراه ایدردی کدبانوی شاه غایت رشکدن حسدندن
مرتبهٔ هلاکه واروب دفعی بابنده زمین دله همیشه مکر وحیله تخمی اکردی القصه
غصه‌سنی هضم ایده میوب مشاطهٔ حرم سرایه حالنی اعلام ایلدی واندن
شاهی قتل وکنیزکی رد بابنده امداد واعانت طلب ایلدی مشاطه ایتدی همتکله
شاهی تباه ایتمک بکا ایتمک یمکله یکساندر **بیت** صونایم حیله ایله الکا بر جام •
که عمری جامنی طولدرسون ایام • مصلحت بودرکه بکا بر مقدار زهر هلاهل ویره‌سن
تا نیل ایله حل ایدوب کنیزکک ذقن وغبغبنه حاللر ایلییم هر قچنکه ملک کیفیت
حالنده لبنی الکا دکیره مهمان اول عقاده عمری تمام اولوب امری سرانجام ملکیه
دخی بو شکردن فرج وبو مضیقدن مخرج میسر اوله ملکه بو فکر ایله دلشاد
اولوب دیدوکی داروی مهیا قلدی ومشاطهٔ منوال مزبور اوزره اخلاطه حیله
دن بر ترکیب ایتدی وحقه‌ده ویره قیوب کنیزکک وناقه‌ده کتدی جاه زقنی کنارینه
بر شامه رسم ایتدی پادشاهک بر غلامی وار ایدیکه حرم سرایه محرم ایدی حکمت الهی
وراء حجابدن خاتون ومشاطه‌نک مکالمه‌سن ایشتدی وکیفیتی علی وقوعه عین
الیقین مشاهده ایتدی بو احوالی شاه وکنیزه که افاده ایتمکه بر طریق ایله فرصت
بوله مدی آخر پادشاه عادت معهودی اوزره کنیزکک خوابکاهنه کیروب کیفیت
شرابدن خوابه واردی غلام حق شناسلق طریقیله آهسته آهسته بالینی اوزرینه
کلوب کوشهٔ استینی ایله حوالی ذقندن کدرنلی کیدردی بو حالده شاه بیدار
اولوب ناکاه کنیزکک ذقن اننده غلامک دست درازلغن کوردی تند باد حمیت
آتش خشمن تیز ایدوب تیغ انتقامله قصد غلام ایتدی غلام خلوت سرادن طشره
قاجدی ملک غنچه خنجر خونابه الندهٔ قپویه چقدی اول معتمد خاص انده طوروب
رقعه‌لری الندهٔ طوتردی چونکه ملکی متغیر کوردی رقعه‌نک برسن صونی ویردی

دربار خشمنده

دربار خشمنده موجب مانع اولمدی برسن دخی عرض ایلدی آتش غضبنی انکله دخی
سکون بولمدی اوچنجی رقعه عرصهٔ عرض ییتشدیریجک خشمی بر مقدار ساکن
اولوب غیظ غضبین کظم وهضم ایتدی وتلطف طریقیله غلامی یانینه دعوت
ایدوب ایتدی ای غلام راست سویله که بو جرائته باعث نه ایدی غلام ماجرای
اعلام ایلدی ملک خاتونی کتوردوب بو امرک تحقیقنده تدقیقی مبالغه یه
یتوردی ومشاطهٔ حقه سیله احضار ایتدیلر زهرک بقیه سی هنوز حقه ده
موجود ایدی اول نیلدن الکا بر ازجاشنی ویردیلر همانکه دهانینه کیردی
نقد جانی خزینهٔ داراجله ویردی چونکه حقیقت حال ملکه منکشف اولدی
زنک حقندن کلوب غلامی آزاد ورتبهٔ وزارت ایله دلشاد ایلدی اول پادشاه
کظم غیظ وحلمی پیشه ایتمکله بو نجلین رازنهان الکا عیان واعدا واحبابنک
حالی نمایان اولدی **بو** مثلی ایراددن مراد بودرکه تعجیل وشتابدن احتراز
واجب ایدوکن وهر امرده تأمل ایدوب غیظ وغضب وخشمی ترک ورفق
وحلم وعفوی پیشه ایدینمک مناسبدر **بند** هرکیمکه احتیاط ایتمیوب اوباش
واخلاط ایله اختلاط ایده عاقبت ورطهٔ مذلته کرفتار اولور **حکایت**
اولنورکه فارس پادشاهلرک بر پسری وجوده کلدی **بیت** نجابت برتور
یوزنده ظاهر • سعادت لمعه سی النده باهر • اما کفنده کف دست
مقداری خال سیاهی وار ایدی پادشاه الکا نکاه ایدوب پریشان اولدی
وحکمای زماندن اول نه علامتدر دیو صوردی جمله‌سی متفق الکلم دیدیلر
هرکیمده که بو مقوله نشان اوله اول عمرنده چوق بلیاته مبتلا اوله اما
عاقبت رها بولوب کامران اوله **بیت** غم دکل عمرک اولنده بلا • مشکل
اولدر که آخرنده اولا • ملک بو خبر ایله خوشحال اولدی وتربیت وتقویتنه
صرف همت ایلدی چونکه شهزاده بش یاشنه کیردی مقتضای طفولیت لعب
ولهوه مائل اولدی پادشاه دخی کمال محبتندن هنوز طفل نارسیده در دیو

هواسنه مماشات ایدوب رخصت ویردی سرای همایونی جوارنده بر کفشکر
وار ایدی اکثر اوقات شهزاده نك کوکلنجه بازیچه لر بیا ایدوب اکلندررایدی
شهزاده بو کفشکر ایله بر مرتبه انسیت والفت ایتدیکه بران یانندن ایرمزدی
بادشاه دخی پسرینك خاطری چون کفشکره حدندن زیاده انعام واحسان ایدردی
اولدخی خدمت شهزاده جاننه منت بیلوب بی تکلف هرکاه بارکاه شاهیه
الوب خانه سنه کوتوررددی وبعض لیالیده حجره سنده یاتوررددی وبادشاه
کفشکرك شهزاده یه هوادار لغندن اظهار فرح ایلردی اتفاق بادشاهه
سفر واقع اولدی کفشکری طلب ایدوب مجددا شهزاده یی سپارش ایتدی
ودشت باغ وراغ وسیر کلزار ومرغزاره اجازت ویردی واتدی **بیت**
بهار ایامی کلدی ای کفشکر • زمینی زین ایدوبدر ماه آزر • بو طفل نازنینه
اول هوادار • که ایده کشت صحرا کاه کلزار • کفشکر غاشیه خدمت وعبو
دیتی بر دوش ایدوب تعهد احوال شهزاده یه بر وجهله اشتغال ایلدیکه
کندی مهماتن بالکلیه فراموش ایتدی مکر بادشاهك حوالی شهرده بر باغی
وار ایدیکه **بیت** زمینی روضه رضوانه بکزر • درختی سدره طوبی یه بکزر
چونکه شاه سفر دوردسته کیتدی شهزاده عادت معهودی اوزره تماشای باغ
مزبوره میل ایتدی خدامندن برقاچ غلامله جانب باغه خرام ایلدی کفشکر کوردیکه
شهزاده نك افسر زرسر بنده وجامه پر کهر برنده وجواهر کران قیمت کمرنده
طینت خسیس وسرشت خبیثی مقتضاسی اوزره مکر وخیانتی ظهوره کلوب
اندیشه ایتدیکه بو تاج زر وجامه پر کهر وکمر مجوهر نیجه بازرکانه سرمایه دکان
بلکه رأس المال هزار بازرکاندر حالیا پدری دار الملکدن دور ومادری جمیع اهل
حرمله قبضه تصرفده مغلوب ومقهوردر صواب بودرکه بر حیله فکر ایدیم
تا بو پسری دیار ماوراء النهره الوب کیدیم پیرایه ولباس جالم وکندوسن
بهاء کرانه صاتوب باقی عمریمی جهان فانیده نهایت فراغت وتمام رفاهیتله
بلجورم

بلجورم **چون** جهان باقی دکل اولماز زمانه برقرار • فرصتی فوت ایلمیه ال
ویرمشیکن روزکار • عاقبت اول خاك راب روی امانتی زمین خیانته
نثار ایتدی وکندو ومنه قصد ایدوب خدامك هر برین بر نوع دام وایله لایعقل
وشهزاده نك عقلن زائل ایتدی اول درة صدف سلطنتی زر ویور ایله کوهر
کبی بر صندوق ایچنه یاتوردی کیجه نك بر وقتنده اول صندوقی براسب
باد بیمایه تحمیل وکندو دخی بر رخش صبا سیره سوار اولوب ایلکات دخی
یدوب یوردکیردی صباح اولنجه مسافه دور ودراز قطع ایدوب ایلکی کونده
سرحد ممالك شاهیه دن کچوب بر ولایته دخی ایردی بو جانبده خدمتکارلر
نصف النهاره دك کیفیت داورودن کوچ ایله افاقت بولوبلر شهزاده
وکفشکردن اثر بولمدیلر اطراف واکنافی جستجو ایلدیلر نام ونشانلرندن
خبر بلمدیلر ضرورری کیفیت واقعه دن ملکه یی آگاه ایتدیلر اولدخی تفحصنده
فوق الغایه مبالغه ایلدی اثر وآثار ظهور ایلمدی آخر فراق فرزند دلپذیر
ایله فریاد وفغان ایده رك تسلیم جان ایلدی بعد زمان بادشاه کلدی اولدخی
احواله واقف اولوب جزع وفزع ایتدی عاقبت حبل متین اصطباره
تشبث ایدوب ناچار سکوت ایلدی بو جانبده کفشکر اول ماه سپهر سلطنتی
شهردن شهره کزدیروب ولایت ماوراء النهره ایلتدی جواهره دست
تصرفی دراز ایتدیکدنصکره انی دخی بر تاجره بیع ایلدی شهزاده اون ییل مقداری
اول بازرکانه خدمت ایلیوب صباحت وملاحت ویال وبال جمالی بر غایه
ایردیکه یوسف مصرینك رواجنی فاسد وبازارجسنی کاسد ایلدی چون بازرکان
اهل تمیز وصاحب کفایت ایدی شهزاده نك بو حالن مشاهده ایدوب کندو
کندویه ایتدی من بعد بو غلامله مصاحبت بکا مصلحت دکلدر صواب بودرکه
بو غلامی تحفه رسمنده بادشاه فارسه کتورم مقرردرکه اضعاف قیمتن انعام ایلیه
پس بازرکان انی دیار فارسه کتوروب هدیه طریقیله شاهه عرض ایلدی چونکه

شهزاده نك پدرندن ایام مفارقتی اون سنه یه تجاوز اتمشیدر شکل و رسمی
بالکلیه خاطرندن کتمشیدر ملك فرزندی حالندن غافل بازرکانه فوق الحد انعام
واحسان ایلدر و غلام مزبوره تشریف قبول ارزانی بیوروب خدام خاص
سلکنده انتظام واختصاص ویردر واز زمانده اقرانی میاننده امتیاز
بولدر قضا ایله بر کون خلاف رضای پادشاهی بر ایشده بولنوب مواخذه
اولنور قده تقریر حجتدن عاجز اولدر نائرهٔ غضب شاهی مشتعل اولوب قتلنه
فرمان اتیدر جلاد دهماندم غلامك ارقه سندن جامه سن چیقاردر اول خال سیاهکه
پادشاهك کیفیتندن آگاه ایدی کتفنده نمایان اولدر پادشاه کندو جگر گوشه
سی فرزند دلبندی ایدوکن بیلدر کوزلرین اوپوب در اغوش ایلدر وانیدر ای
نور دیدهم صحبت کفشگر زراقسنی بو کرداب فراقه اتدی و شهزاده امتداد
کنانه خاکپای ملکه یوزلر سوردر حال ماضیدن عبرت الوب من بعد صحبت بد اصل
وناکسدن احتراز اوزره اولدیلر بو مثلی ایراددن مراد بودر که ناکس خسیس
النفس ایله الفت و مصاحبت شاهی بنده و بنده سرافکنده ایلر بند مانع
ومعطی جناب حق و فیاض مطلقدر بر شئ که مقدر ایدر البته حاصل واقع
اولور چونکه ارادت علیه انك حصولنه مانع اوله مقدمات جد وجهد وسعی وکد
باطل و ضایع اولور هر حالده قضای رب العباده اطاعت وانقیاد ایدوب
سر تسلیمی خط تقدیره قومقدن غیری چاره یوقدر حکایت اولنور که شهر
اندلسده بر دهقان وار ایدی صنعت دهقنتده سر امد اقران اولمغین بر
وقتده دخلی خرجندن افزون اولوب اوچیوز عدد دینار کامل العیار النه
کیرمشدر دهقان اول مقدار دینار ایله کامران اولوب کمال تعلقندن اندن
وجه نفقاسنه بر حبه صرف اتمیوب جان کبی زندان سینه سنده نهان ولکاه گاه
بر بر صایوب و جملهسن بر یره یایوب تماشا و سیران ایدردی بر کون عادت
معهودی اوزره نقود موجودی شمار ایدوب در کیسه قیلدر هنوز بر مخفی

محلده

محلده پنهان اتمك صددنده ایکن احبابندن بری زیارته کلوب دق باب ایتدر
ناکاه اول اجنبی التونی کوره دیو خوف ایدوب غایت شتابندن بر سبوی
ابه اتدر بعده کلن مهمان ایله بر مهم ضروری ایچون بر جانبه کیتمك لازم کلدر
معدود معهودی سبوده اونودوب کیتدی بو اثناده خاتوننه صو اقتضا
ایتدر سبوی ابدن تهی بولوب قیو اوکنه کتوروب بر اشناجه دیو طوردر
بر روستایی قصاب بر کاو الماق ایچون شهره کلمش ایدی اول محله کلدی
زن دهقان حریفی کوردی میانلرنده نوعا اشنالق وار ایدی لطف ایله
شو سبویی الوب چشمه دن بر صو کتوردیو التماس ایلدی قصاب على الرأس والعین
دیوب سبویی الوب جانب چشمه یه روانه اولدی اثناء راهده سبو ایچنده بر حرکت
احساس ایلدی بقدی کوردی صره زر درنشاط تاملده استین تمکه چکدی و کمال
سرورندن اب وسبویی اونندی کیتدی و کندو دخی اول سرمایه ایله بر کاو فربه
صاتون الوب خانه سنه رجوع ایتدی یولده کیدرکن خاطرینه بو خطور ایتدیکه
مبادا که بو صره یه بر افت ایرشه صواب بودر که محافظه ایچون کاوك
خلقنه قیوب بر صیلا ایله تمام بوتدرم اولدقده ذبح ایلیم سلامت ایله چقا
روب جار اخره دفن ایلیم پس اول کاو بیچاره یه التونلری تمام یوتدردی
ومأواسی جانبنه روبراه عزیمت اولوب کیتدی اتفاق یولده پسرینه راست
کلدی پسر پدرینه مهمانلردن بعض تداریکی واجب قضیه عرض ایتدی قصاب
بالضروره شهره معاونت ایدوب کاوی پسرینه سپارش ایتدی بو زمانده
مکر دهقان دخی مهمانلر وارد قلری بردن دونمش ایدی پسر قصابه راست
کلدیلر مدت مدیده ایدیکه دهقان بر کاو فربه قربان اتمکه نذر اتمشیدی چون
اول کاوی کوردی الکاخریدار اولدی و قصاب زاده توقع ایتدیکه بهادن
زیاده فائده یه بیع ایدوب خانه سنه ایلتدی بو محلده قضیه زر خاطرینه کلوب
سبو طوردیغی محله واردی کوردیکه سبو یوق بجه اولدی دیو خاتوننه صوردی

اولدخی صورت حالی حکایت ایلدی دهقان اگرچه آتش اضطرابله یاندی یا
قیلدی اما نتیجه اتسوز عاقبت قضایه رضا و تقدیر رب العباده انقیاددن غیری
چاره بولمیوب ایتدی بیت بو که جوخ رائی ایلمز تدبیر • گوره لم کیم نه گوسترر
تقدیر • پس بویوردی کاوی ذبح ایتدیلر چونکه کارشنی معاینه ایتدی دهقانک
گوزی صره زره رسته کلدی مسرور اولوب صرهٔ لوث روثدن پاک ایلدی
ایچنده اولان زری بر بر صایوب یوزینه و گوزینه سوروب ینه کیسه یه قیوب
میاننده بند ایلدی بوندنصکره مرد دهقان بر لحظه و بران اول صره گنددن
ایرمزدی برگون اتفاق چشمه ده غسل ایدردی صرهٔ چوزوب کنار چشمه ده
قومشیدی لوازم اغتسالدن فارغ اولدی جامه سن گیوب صرهٔ زری اونو
دوب گتدی اتفاق انک عقبنجه بر شبان گوسفندلرین صوارمغیچون چشمه یه
کلدی چشمی اول صره یه دوش اولوب مسرور وموفور ایله دربغل ایدوب
ماواسنه گتدی بو جانبده دهقانک صره خاطرینه کلوب هر چند تفحص وتفقد
ایدوب جست وجوده قصور ایلمدی اثنه و آثاری بلنمدی آخر الامر مأیوس اولوب
مغبون وملول ومحزون منزلنه گتدی حبل متین توکله توسل وجمیع معاصیه
یه توبه ومن بعد ادخار قصد ایتمیوب قلیل وکثیر مقدورینی ارباب استحقاقه
انفاق ایتمک اوزره عهد ایلدی وسر اعتمادی خط تسلیم وانقیاده قیوب قضا رب
العباده رضا ویردی اول جانبده ایسه شبان صرهٔ زری درکمر ایدوب رنج گوسفند
ایله گوه سجاده تفرج کنان گزردی برگون اتفاق برجاده صوچلک کن ایراقدن
برقچ نفر سوار پدیدار اولدی شبان مبادا زرلری همیانه الالر دیو خوفندن صره
اول چاهه اتدی چونکه وقت غروب قریب ایدی گوسفندلرین مأوالرینه سوروب
گتدی بر زماندنصکره دهقان بر طرفه گیدردی اتفاق راهی اول چاهه راست کلوب
آب ایچون اول جانبه شتاب ایتدی ناگاه بر باد سخت پیدا اولوب کلاهن باشندن
کوتوروب اول چاهه اتدی دهقان ترسان وهراسان قعر چاهه اینوب کلاهن

ارادر صره

ارادر صرهٔ زر الننه گیردی وظائف شکر الهی یه قیام ایدوب مسرور وموفور
ایله دونوب خانه سنه کلدی وقصهٔ زر و همیانی عیالنه درمیان ایدوب ایتدی
بیت مژده کیم طوغدی طالعم ایی • چیقدی کلدی سعادتم بایی • چون
شمار ایتدیلر همیان اوچیوز عدد دینار تمام عیار بولدیلر دهقان ایتدی جناب
واهب الامانه حسن اعتقادم برکاتیله تلافی مافات ایتدی پس ایتدیکی نذر وعهده
وفا ایتدی تا اول مقداردن ثلثانی گیدوب ثلثی قالدی اما شبان مهم اغنامدن فارغ
اولوب سرچاهه کلدی صرهٔ تفحصده مبالغه ایتدی بولامیوب باشن دومانله دونوب
گتدی بعد زمان بر مصلحتیه شهره کلوب اتفاق بو دهقانک خانه سنه مهمان اولدی
بعد الطعام اثناء مکالمه ده مناسبتیله شبان قصهٔ زری درمیان ایدوب آه وفغان
ایتمکله دهقان شباندن بو کلامی استماع ایدیجک آشفته حال اولوب کندو کندویه
ایتدی اول مالی که بر رزق حلال تصور ایدردک مگر بو مهمانک حق صریحی
ایمش بز غفلت سبیله گرداب وبالده دوشمشز حالیا صواب بودر که بقیه
دیناری علی طریق الهدیه اکا تسلیم ایده یوز پس دهقان علی طریق الهدیه
شبانه تسلیم ایلدی شبان دخی مقتضی الامال دعا وثنا ایده رک چیقدی گتدی
بو دفعه محافظه سی بابنده مبالغه ایدوب الندهٔ اولان عصانک تجویفی
وزرلری تعبیه ایتدی برگون بر نهر جاری کنارینده طورر کن غفلت طاری
اولوب الندهٔ اولان عصا صویه دوشدی هر چند اکه عقبنجه آب کبی روان ودوان
اولوب حصول وصوله میسر اولمدی مگر اول نهر جانب شهره گذر ایدردی
اتفاق اول گون زن دهقان نشست وسوی ایچون لب جویه گلمشیدی گوردیکه
لب آبده بر عصا گلندی جانبنه کلور الوب خانه سنه التدی مگر مطبخده هیزم قلمشدی
دهقان اتمام حوایج طبخی ایچون عصایی پاره لیوب گوردیکه دامن واستینی زر
اتشین ایله پر اولدی صایوب تمام یوز دینار بولوب سجده شکر ایلدی اوچ گون
اوچ گیجه ییوب ایچوب دوکوب صاچدی بر زماندنصکره ینه شبان خانه سنه

ملوب دهقانك مهمانی اولدرسه اسمه و حیرانه حالی اولکیدن پریشانه بنه قصه
عیانه و غصه ونیاری درمیانه ایلدی دهقانه تأمل فراوانه نصکره ابتدی راست
سویله اول دینارك قعر چاهده قومش کتمشیدك نه طریقیله کسب ایتمشیدك
شبان کیفیت حالی وقوعی اوزره بیان ایلدی دهقانه تبسم ایدوب بند
الحمد والمنه حق صاحبن بولدی بلمش اوله که اول صره چشمه‌ده بن فراموش
ایتمشیدم و اول چاهه که اتمشیدك بن بولوب المشیدم و اول یوز دینار که انك نیمه‌سی
ایدی سکا ویرمشیدم حالیا صاحبنه الیه کیردی بو خبردر که کورسن اول یوز دینار
ایله درحق تعالی بنه احسان ایلدی شبان بو احواله حیران اولوب چونکه حق البته
صاحبن بولورمش عین الیقین مشاهده ایتدی ارشاد اولوب چقوب مأواسی
جانبنه کتدی بو مثلی ایراددن مراد بودر که کیمه‌نك نصیبی بیز تقدیر ازلی
تغییر پذیر اولمز اولی بودر که فضیلت قناعت قدرین بیلوب دائره توکلدن
قدم بیرون قیلمیه‌لر و کردونك احوال لوناکوننه غافل اولمیوب هنر و کمال
وزیور عقل و جماله مفتون اولمیه‌لر که چهره حقایق امور حجاب قضا و قدرله
مستوردر و مآل حال و سر انجام استقباله اطلاع و شعور دائره ادراك انسا
نیدن بغایت دوردر و عاقل و کامل اولدر که جمع ماله مائل اولمیه و وصول نواله
فیض حقه حواله قیلوب دیده توکله پرده طمعی حائل قیلمیه که هیچ برزره انك خوان
احسان و سفره انعامندن بی بهره اولمق میسر دکلدر و اول انسنه که علم ازلی و قلم
یزلیده مقدر اولمشدر زیاده و نقصان پذیر اولمق متصور دکلدر پس
هر حالده قضایه رضا و حصن حصین توکله اتکا ایلیه‌لر بیت تقدیره ربط قلب
ایدن ازاح خاطری • عزت نه شادکام و نه ذلت ملول ایدر • بو اثر مختصر مجرد
تنزه خاطر ایچون جمع و ترتیب اولنمایوب هر قصه‌دن بر حصه اراه اولنمغین لازمه
دین و دنیا اولان نجه نصایح و وصایا صورت داستان و افسانه‌ده بو مرتبه افاده
اولنمشدر و من الله التوفیق والاعانه بیت من انچه شرط نصیحت بود بجا آرم •

اگر قبول کنی ورنه تو هم میدانی خاتمه چونکه اقتصار مراد وسیله اکتساب
سعادت دارین اولان نصایحی بو وثیقه‌ده ثبت و ایراد ایدی بعض کلمات
حکمت سمات حکمای فضیلت آیات مسکی الختام قلندری الاکابر فضائل شیم
صفحات دفاترده قلم کرم برله رقم بیورمشلر که عباد خدا ایکی قسمدر بری
سلاطین عظامدر که انلره ایالت ممالك و فرمان فرمالك مقرر اولمشدر
بری دخی رعیتدر که انلره خلعت امن و فراغت و کسوت حضور و استراحت
مقدر اولمشدر بو ایکی حال بر محلده اجتماع پذیر اولمق محالدر یا راحت
اختیار ایلیوب عنان دولتی الدن قومق کرك یا همان عزت دولتله
قناعت ایدوب لذت فراغتدن ال یومق کرك حکما بیورمشلردر که
تا دامن عشرت سلاطین کرفتار خار مشقت اولمیه ضعفای رعیت
ایچون کلستان فراغتده کل مراد اچلمز سلاطین عظام و خواقین ذوو
الاحترام اولا کرکدر که قواعد سیاست و دقایق عدالته عارف اولهلر
بیت سلطنت عدلیله اولور پایدار • کار عالم عدلله بولور قرار •
هر پادشاه آگاهه اخرتده حضور و رفاهیت و راحت دلیه واجبدر که دنیاده
آسایش رعیته کوشش ایلیه ظل الله فی الارضین اول پادشاه عدل
ایندر که مظلوملره پناه اولوب ظالملری تباه ایده و افتاده‌لره دستکیر
و داد خواهلره ظهیر اوله زیرا انتظام حال سکان خطه زمان سلاطین
عدل آیینك وجود پر جودنه منوطدر و اطناب آسمان اوتاد داد و
احسان ولاة جهان و ملوك زمانه مقید و مربوطدر و احکام حکامیان
دل و جان آدمیانده نافذ و جاریدر و فرمان سلطان قضا نازل کبی
مجاری نفوس عالمیانده سائر و ساریدر لاجرم پادشاه روزکار اولنه
واجبدر که وفادار و عدالت شعار اوله و آیینه سینه‌سن زنکار کینه‌دن
مصفی و لوح خاطرین لوث مهر و لطفله مجلی قیله حکما بیورمشلردر که

ملوکڭ کامیاب مغطّمات اموره چشم حقارتله منظور قلمیه و سوانح مصالح
جمهوره بصر بصیرتی پردهٔ غفلتله مستور اولمیه که ثبات سلطنت بو
دورت نسنه نڭ وجودینه مربوط منوطدر بر خرم کاملدر که جهتِ حال
مآل ایینهٔ استقبالده معاینه اولنور بر رغم شاملدر که حصول امهات
مهمّاته وصول انکله میسّر اولور و بر رای صایبدر که حقّی باطلدن و صوابی
خطادن فرق ایدر و بر شمشیر تیزدر که برق جهانسوز کبی کشتیٔ عمر مخالفی
سیلاب اتشه غرق ایدر **حکما** بیورمشلردر که پادشاه اگرچه عادل و کم آزار
اوله وزیر بدنیت انڭ منافع عدل و رافتن رعایادن منقطع قیلور
و انڭ خوفندن مظلوملرڭ قصّهٔ پرغصّه سی عرضهٔ عرصهٔ سلطانه یتشمز
اولورنته که چشمهٔ پاك و اب تابناکده صورت نهنڭ معاینه اولنه هیچ بر
شناور تشنه فرضا که اتش عطشی خاشاك وجودنه یتشه الّا اول ال
اوزتمز و اقدام اقدامی دراز اتمز پس گرکدر که زمام مهام اناملی بر وزیره
کافی و بر ناصح کاملڭ کف کفایتنه تفویض ایلیه که هرگز دست نوایب
انڭ دامن اقبالنه ایرمیه و سلاطین عدل ایین ایچون واجبدر که کفایت
امور جمهور ایچون انصار مصلحت گذار و اعوان معرفتشعار اختیار ایده لر
و مناصبی مناسبه توجیه ایدوب بر فرده جبر و اکراه اتمیه لر و مصاحبتی مردم
دانا و ستوده معاش و راست گفتار و نیك خوی ایله ایدوب همدم کذّاب و خاین
و فاسق و فاجردن اجتناب ایده لر **حکما** بیورمشلردر که موش با وجود که
اندرونخانه ده رادیت و مضرّتی سببیله قتلی واجب گورلرو باز که
غریب و بیگانه در اندن منفعت احتمالی ویروب ال اوزره گوتورلر
پس پادشاه عالمپناه حضرتلرینه گرکدر که بو اشنا و بو بیگانه دردیمیه اهل فضل
فرزانه طلب ایلیه و تدبیر اموردن غافل و زیور هنردن عاطل اولنلر خردمند
فاضل و هنرمند کاملدن ترجیح ایلمیه که خردمندلره منصبی بیخرده ویرمك

همانه حلیهٔ سرّی پایه بند و پیرایهٔ پای سره بیوندا اتمك کبی ع التّاج للرأس
والخلخال للقدم **حکما** بیورمشلردر که ملوك کرام طقوز طائفهٔ محرم اسرار
اتمیه لر اول هرکسه که درگاه پادشاهده بیجرم و جنایت جرعهٔ ملامت نوش
اتمش اوله و بی استحقاق عتاب جاشنی عقاب طاتمش اوله ایکنجی اولدر که
مال و موسمی ملازمت پادشاهده هبا اولمش اوله و معیشت زندگانه سی
تنگ اولوب بی برگ و نوا قالمش اوله اوچنجی اولکسه که منصبندن عزل
اولوب نظر عاطفت شاهانه دن بعید و نوید عملدن بالکلّیه نا امید اوله
دردنجی شر و فتنه جور و مفسد عیب گورا اوله بشنجی مجرمکه یارانی شراب
عفو ایچمش اوله اول خمار عقوبت چکمش اوله التنجی شول گنهکار که
ابنار جنسی گوشمال بوله الا اندن زیاده واقع اوله یدنجی شول خدمتکار که
کمال استقامتله خدمت قیله عواطف خسروانه دن محروم قاله سکزنجی شول
شوم بخت که پادشاهه نصرت ترهکند ویره منفعت تصوّر ایده طقوزنجی
اولکسه که درگاه شاهده قبول شرف بولمیوب اعداء دولتی قتنده کندوسی
مقبول بیله ملوکه لازمدر که طوایف مزبوره یه افشای راز اتمیه و اصل بودر که
هرکسه نڭ دین و دیانت و صدق صیانتن ازماینش اتمینجه محرم اسرار
اتمیه **حکما** بیورمشلردر که بر عوضی بر نفسه و بر نفسی بر اهل بیته و بر اهل
بیتی بر قبیله یه و بر قبیلهٔ بر شهره و بر شهری ذات فرخ پادشاهه که موقع
خطرده واقع اوله فدا ایلمك واجبدر که سلامت سلطان نجهٔ اقلیمه فائده
رساندر **حکما** بیورمشلردر که افت ملك و خطر مملکت بو التی علّتدندر
اول حرمانه یعنی دولتخواهلر کندودن مهجور اتمك و ارباب رای و تجربه یی
خوار و حقیر طوتمق ایکنجی مرا یعنی بی جهت جنگ و جدال و اوضاع مخالفت
و ناهموار احوال اوچنجی هوا یعنی شفقت مصاحبت غوانی و غبت کثرت
شکار و ادمان شراب و میل لهو و استماع اغانی دوردنجی خلایق روزگار یعنی

اول وقایع که واقع اولور مثلا وبا و قحط و حرق وخسف و زلزله و غرق بشنجی
تندخولق یعنی خشم وغضبده افراط و فرمان سیاستده تهور و عدم احتیاط
التنجی جهل یعنی مقام صلحده جنك و محل جنکده صلح و وقت ملاطفتده مخالفت
و زمان عنفده لطف **حکما** بیورمشلردر که بادشاهك رسولی ترجمانی بلکه زبانیدر
اکرانده بر هنر و فضیلت ظاهر اولسه و افعال پسندیده و اطوار ستوده صدور
و ظهور بولسه بادشاهك کمال مردشناسلغنه و حسن اختیارینه دلالت ایدر
خلافی ظهور ایدرسه بادشاهه سبب سوء ظن و باعث دخل و طعن اولور و اهم
اداب رسالت و اتم اسباب سفارت اولدر که تیغ زبان شمشیر ابدار کبی تند و تیز
و بران اوله اما بو حیله ایله لمعهٔ رفق و ملایمتدن خالی اولمیوب جواهر لطف و ملایمت
صفحات حالنده لایح و نمایان اوله حاصل کلام لازمدر که کلام رسول الله قاعدهٔ عنف
و لطف و خشم و حلم و قهر و مهر و عناد و انقیاد اوزره مبنی اوله و بسط و قبض
و ابرام و وعد و وعید و بیم امید و اخذ و اعطا و اضحاك و ابکا و ترغیب و ترهیب
و ترمیم و تخریب معانی‌لرین مشعر و مبنی اوله تا جهانداراق ناموسی و شهریارلق
شکوهی مرعی قلنه بهم اعدانك ما فی الضمیر و حال مآل تدبیر و تذویرلر استعلام
اولنه **حکما** بیورمشلردر که اجود اخلاق تاجداران روی زمین و احسن اوصاف
سلاطین عدل آیین حلم و رفق و حسن خلقدر کلام میامن انجام سلطان سریر
رسالت و قهرمان ممالك جلالت علیه افضل الصلوات و اکمل السلام دخی
بونی اشعار و اعلام ایدر که سعادت دنیویه و مرادات اخرویه حلم و رفق
و حسن خلقه مبتنیدر من سعادة المرء حسن خلقه و کاد الحلیم ان یکون نبیاً
اول صفات ممدوحه که بادشاهاندن جهان بعضنك بعض اوزرینه رجحاننده
اشتباه اتمشلردر ارباب تخت و تاج اوجنه دخی محتاجدر لکن شجاعت همیشه
لازم دکلدر اما حلم و سخاوته احتیاجی دائمدر پس حلم و سخاوت و شجاعتدن
مهمدر چوق فوائد جود بعض خواصه واصلدر منافع حلم شامل خاص و عامه

شاملدر

شاملدر فلاجرم وصف حلم اول ایکی خصلتدن ملوکه اهمدر بر حلیمدن التماس اولنمد
یکه متفرقات حسن خلقی بر کلمه‌ده جمع ایلیه که ضبطی انسانه آسان اوله بیوردیکه
ترك غضب مستجمع جمیع محاسن اخلاق و احاسن خصالدر و خشم و غضب مستلزم
جمیع قبایح اعمال و فضایح افعالدر **حکما** بیورمشلردر که لطف بروجهله
لرکدرکه سمت ضعفدن مبرا اوله و عنف دخی شویله کرکدر که وصمت
ظلمدن معرا اوله تا چهرهٔ سلطنت حیلهٔ جمال و زیور جلال ایله حالی اوله
و مدار ارکان دولت و مقربان حضرت اشارت خوف و بشارت رجا
اوزره دائر اولوب سلطنت و مملکتك نظام حالی تطرق اختلال
و شنعت انحلالدن خالی اوله نه مخلصلر عنایت و کرانه‌دن بعید و نا امید
اولهلر و نه مفسدلر بیم سیاستدن ارتکاب جرائته قدم قیوب جنایت خیانته
ارتکاب قیلهلر **حکما** بیورمشلردر که ملوك مملوکلرین تربیتده طبیب
حاذق مسلکنه سلوك ایتمك کرکدر اول بیمار حالن و سبب انفعالك و کمیت
و کیفیت علتن بلمینجه و اسباب علامات نبض و قاروره‌یه وقوف کامل
و شعور شامل حاصل قلمینجه معالجه‌یه شروع ایلمز کذلك بادشاه عالم پناه
حضرتلرینه دخی لازمدر که خدمتکارلرك جزئی و کلی حاللرین تفرس ایلیه
و هر برینك اندازهٔ کردار و مقدار کفتار و روش و رفتارین بیلوب استعدا
دینه کوره معامله بیوره **حکما** بیورمشلردر که هر کمسه که درکاه ملوکه
ملازمدر بو ایشن فائدهٔ رعایت الکالازمدر اول بودر که شعلهٔ آتش خشمی آب
حلمله تسکین ایده الکنجی اغواء شیاطین هوادن حذر ایلیه اوچنجی حرص
فریبنده و طمع فتنه انکیزه عقل رهنمایه مستولی قلمیه دوردنجی سوانح امور
و مصالح جمهورده عنان صدق و استقامتی الدن قومیه بشنجی حوادث و وقایع
واقع اولدقجه رفق و مدارا ایله تلقی ایلیه هر ذاتکه بلکه صفاتله متصف
اوله هر انده روز عروس امالنی ایننه دورانده احسن اطوار اوزره معاینه

قبله ومقرب ملوك اولانلرکسنه یه بو بش خصلت لازمدر اوّل اخلاص تامله
خدمته ملازم اوله ایکنجی جلّ همتنی متابعته مقصور قیله اوچنجی افعال
واحوالن صورت استحسانده کوستره دوردنجی برامره حوص ایده که حقه
قریب اوله وصلاح ملك ملکی انده ملاحظه قیله بشنجی پادشاه بر عاقبتی
وخیم امره شروع ایلسه کلام شیرین واداو رنکین ایله مضرتن اعلام
ایلیه **حکما** بیورمشلر که اداب مناصحت ملوك طریق رفق ومدارایه
سلوکدر وجانب خشونت وعنفدن جناب ملایمت ولطفه مائل اولمقدر
ومخدومنك تبجیل وتعظیمی بابنده رعایتی تقدیم ایدوب بی هنکام الحاح
وابرامه جرئت واقدام ایتمکدر اکر اقوال وافعاللرنده نوع خلل مشاهده
قیلسه تصریح ایتمیوب تعریضات وحکایات وامثال دلفریب ایله تلمیح
ایتمکدر شویله که البته تصریحه احتیاج واقع اوله طرز کلامی مقتضای مقام
اوزره طرح ایدوب عبارات شیرین واستعارات رنکین ایله ادا ایلمکدر
حکما بیورمشلردر که اوچ امره شروع ایلمك ممتنعدر الا علو همتله
عمل سلطان سفر دریا مغالبت اعدا **حکما** بیورمشلردر که هر کیمسه که
پادشاهدن حقی ستر وطبیبدن مرضی کتم واخفا ایلیه کندو کندویه خیانت
ایتمش اولور **حکما** بیورمشلردر که هر کیمسه که سعادت هر سروراولمق
دیلیه طلب معالیده جهد ایتمك کرکدر که کشور سیادتده تاجور اولمق
قصد ایلیه کم اجتهادا میان جانه بند ایتمك کرکدر همت عالی اعمال خسیسه دن راضی
اولمز طالب معالی منازل ادانی واراذل ایله قناعت قلمز ارتکاب محنت ودردله
مردان مرد وبیشه شیران بیشه نبرددر **حکما** بیورمشلردر که اجد وسیله
یعنی جادهٔ جهد جدّ جهد طالبی سر منزل مقصوده یتورر وبیابان جفایی قدم
وفا ایله قطع ایتمك جمال شاهد مطلوبی نظاره یه کتورر حصول امانی و
امال رکوب احواله منوط ونیل مطالب ومقاصد تحمّل متاعب وشدایده مربوطدر

حکما

حکما بیورمشلردر که ثمرهٔ مشاوره عقولك برامر اوزره اجتماعیدر
هر امرده که عقلا جمع اولوب شروع ایده لر مداخل ومخارجی احسن وجوهله
مضبوط اولوب عاقبتی فوز ونجاح وخاتمه سی خیر وصلاحه موصل اوله
حکما بیورمشلردر که اوچ طائفه نك حالی اوچ وقتده معلوم اولور اهل
شجاعتك اقدامی هنکام مقابله ده وارباب امانتك درایتی اوقات معامله ده
واحبابك عهد وحقیقتی زمان محنت واوان نکبتده در **حکما** بیورمشلردر که
التی نسنه دن بقا وثبات توقع ایتمك جائز دکلدر اوّل سایهٔ ابر که بر لحظه ده
زائل اولور ایکنجی محبت اهل غرض که ادنی بهانه ایله شعلهٔ برق ناچیز کبی مضمحل
اولور اوچنجی عشوهٔ زنان که جزئی سبب ایله سکون بولور دوردنجی سرمایهٔ
جمال که نقد کمال بولور اقر کان لم یکن اولور بشنجی ستایش دروغ که ایلك
فروغی اولمز التنجی مال دنیا که عروس بیوفادر مرد خردمند لایقدر که نه کثرت
مال ایله شاد وفرحناك ونه قلّت حال ایله غمکین واندوهناك اوله **حکما**
بیورمشلردر که اوچ نسنه بر قرار ده اوچ نسنه واقع اولمدین اما بعد الوقوع
قرار قبیل ممتنعاتدندر اوّل اب چشمه اول زمانه شیرین ولذیذ اولور که بحره
واصل اولمیه چون دریایه اتصال بوله بر دخی اندن لذت وعذوبت امیدی
محال اوله ایکنجی حال متعلقات وخویش جنداندن صلاح بذیر اولورکه شریر
وبد اندیش انلرك میاننده تغییر وتشویش ویره مدیه اما چونکه ارباب شقاق
میانلرنده نفاقه رخصت بوله من بعد انلردن امید وفاق واتفاق منقطع
اولوب بربرندن متنفر اولدلر اوچنجی مشرب مصاحبت ومصادقت اول
وقته دك صافی اولور که مردم سخن چین وفتنه انکیزك کلامی [illegible]
استماع قیله لر چونکه مردم دوردر ودوزبانه ایلك صدیق صادق میاننده لسان
مجال بوله بعده انلرك دعوا محبته اعتماد وادعاء صداقته اعتقاد جائز
دکلدر **حکما** بیورمشلردر که اهل عالم قول وفعلده دورت قسم منقسمدر

اول شول طائفه درکه ایلمه سویلیه بو شیمه منافقانه وصفت بخیلاندر ایکنجی
اولدرکه سویلیه ده ایلیه بو عادت جوانمردان وخصلت ارباب مروت واحساندر
اوچنجی اولدرکه سویلیه ایلیه بو سیرت اهل معاش وسمت اواسط ناسدر دردنجی
اولدرکه نه سویلیه نه ایلیه بو خصلت دوناب وسیرت خسیس همایاندر حکما
بیورمشلردرکه خردمند دشمن قتلنه قصد ایدیجک قادر اولدیغی قدر مقاومت
اتیمه قاتنه سعی ایدوب جاننه قصد اتمش اولور اگر مقدورنی صرف ایدوب
حال بو ایکیدن خالی دکلدر اگر مظفر ومنصور اولورسه سکهٔ مردی قزر
ومردانه نامن صحیفهٔ روزکاره یازار اگر مغلوب ومقهور اولورسه باری معذور
اولوب عدم غیرت وحمیت ایله مطعون ومشهور اولماز حکما بیورمشلردرکه
برکیمه یه که عفو واحسان ایده احتمال خطر جانه اوله خطادر وخصم بداندیش
محبوس کوزم محبوس قیلمق کار عقلادر انکشتکه زینت دست والت قبض
وبسط دهر بارکه الم برافت طاری اوله بقاء جثه باقی ایچون قطع ایدرلر
دندان که زیب وزیور دهان وارایش صورت انساندر هرکاهکه برعارضه
جانکاه راه بوله زحمت جراحتن عین راحت بیلوب قطع ایدرلر حکما
بیورمشلردرکه مصاحبت جاهل وفاسقدن اجتناب واجبدر وخدمت
عاقل وصالحه التزام لازمدر مخالطت اهل فسق وفجور تربیت ماره
بلزرکه هرچند مارکیر انک تعهدنده زحمت چکه لعاب دهان وزخم دندانندن
چاشنی طاقت کرک وملازمت اهل علم وصلاح طبلهٔ عطاره مشابه درکه
متاعیله تمتع اولنمازسه باری روایح وفوایح مشام جانی معطر اتسه کرک
حکما بیورمشلردرکه نسنه ده فائده میسر دکلدر قول بی عمل ومال بی
خرد وعلم بی صلاح وصدقه بی نیت وزندکانی بی صحبت حکما بیور
مشلردرکه علامت حمق نسنه در غیرک مضرتندن کندویه منفعت تصور
قیلمق وبی ریاضت عبادت وثواب اخرت جا قلمق وخصومت وخشونتله

معانقت

معانقت نسایه مباشرت اتمک وراحت وحضور ایله دقایق علومه وقوف وشعور
قصد اتمک ونقض حقوق وعقوقله ناسدن صداقت توقع اتمک حکما بیورمشلر
درکه هر فعل که سوزن خفیفدن صادر اولور نیزهٔ جوشن کذار انک تحصیلنده قاصردر
وبر امرکه قلم تراش ضعیفدن ظاهر اولور شمشیر ابدارک اتمامنده مقصردر هرچند که برخذ
متکار بیغور وبی اعتبار اوله جلب منفعت ودفع مضرتدن خالی دکلدر اول
چوب پارهٔ خوار که طرف رهکذارده پایمال وخاک ریاتور تحملدرکه برکون بر مصلحته
ویا بر منفعته یاره یه هیچ اولمزسه اندن برحال ایله برخلال ایدرلر معقر صماخی ایده لر
حکما بیورمشلردرکه لئیملر مصاحبتندن فرار وکریملر مجالستن اختیار ایده لر
کریم بر ساعت مصاحبتده انواع شفقت وملاطفت بیورر ورعونت
وخشونتدن احتراز ایدوب بیکانه لکی بیکانه لکه مبدل قیلور اما لئیم حق
صحبت قدیمدن اغماض وادنی بهانه ایله یوزیللق دوستندن اعراض ایدر
بو اجلدندرکه آزاده لرک صداقتی تیز وعداوتی دیر واقع اولور کوزهٔ
زرین کبی کچ شکست وتیز صلاح بولور ولئیم طبع وسفله مزاجلرک
بنای صداقتی سریع الانهدام اولور وعندن غیری اصلا اصلاح پذیر اولماز
کوزهٔ سفالین کبی تیز شکست اولور وهیچ وجهله صلاح بولمز حکما
بیورمشلردرکه هرکیمه که دورت نسنه یه که مرتکب اوله لازمدرکه دورت
نسنه یه مترقب اوله هرکیمه که ظالم اوله عنقریب هلاکنه جازم اوله وکیمک
صحبت زنانه حریص اوله فضیحتی مقرر بیله واول کیمه که اکل طعام شره
تمامی اوله بر مرض هایله مبتلا اوله وهر پادشاه که وزرا رکیک رای
وبیتجربه اعتقاد ایده ملکندن قطع طمع ایلیه زبر رسائل وکتب فلاسفه ده
مسطوردرکه التی کیمه دن قطع امید لازمدر وانک حصولندن مأیوس
اولمق واجبدر اول پادشاه ستمکیر ثبات سلطنتدن ایکنجی متکبر ومتهور
ستایشی ومدحتدن اوچنجی حلق خلق خلق کثرت اخباردن دوردنجی

کستاخ بی ادب مرتبهٔ عظمتدن شیخی بخیل بیمروت احساندن النیدن الینجی
ویص وخسیس صیانت ودیانتدن حکما بیورمشلردرکه عالمده صداقتدن
دم اورانلر ادم اوج قسمدر بعضی غدا مشابه سنده درکه انلرسز زندکانی
میسر اولماز وبرطائفه دخی دوا منزله سنده درکه احیاناً الا احتیاج واقع
اولور وبعض اغرمرض مقوله سیدرکه ضرردن غیری اندن نفع متصور
اولماز بوندمرایلر ومنافقلردرکه ظاهرده سکا صدیق صادق کبیلر اما
باطنده مخالفلره موافقت ایدرلر حکما بیورمشلردرکه التی کیمه که بو التی
خصلتله اراسته اوله انلرک صداقتنده شائبهٔ قصور ومخالفتنده رایحهٔ فتور
اولمیه اول بودرکه بردوستک عیبنه مطلع اولسه اظهارینی جائز کورمیه ایکنجی
اکر هنرین کورسه بین اودن کوستره اوچنجی اکر احسان اتسه مقابله سنده
امتنان اتمیه دوردنجی اکر احسان کورسه انی نسیانی روا کورمیه بشنجی اکر خطا
وذلت مشاهده اتسه ذیل عفو ایله ستر ایلیه التنجی اکر دوستی جرمندن اعتراف
واعتذار ایلیه شرف حسن وقبول ارزانی کوستره هر کیمه که اوصاف مزبوره
ایله موسوم اولمیه مطلقاً صداقته لیاقتدن محروم اولور حکما بیورمشلردرکه
موافقت وصداقتی اوج طائفه ایله اتمک کرک اول ارباب علم وعمل ایله
انلرک مصاحبتیله سعادت دنیا واخرت میسر اولور ایکنجی اصحاب مکارم
اخلاق که دوستک خطاسنی دامن اغماضله ستر ایدوب باب مناصحتده سعی
بلیغ اتمیه لر اوچنجی اول طائفه که بیغرض وکم طمع اوله لر واساس محبتی
قواعد صدق واخلاص اوزره اوره لر اوج طائفه ایله دخی مصاحبتیدن
احتراز اتمک کرک اول ارباب فسق وفجوردرکه انلرک مبلغ همتی مشتهیات
نفس مقصوردر انلره میل ومحبت نه سبب راحت دنیا ونه موجب اخرت
ایکنجی اهل کذب وارباب خیانتدرکه انلر ایله مصاحبت عذاب الیم ومعاشرت
بلاء عظیمدر سبب انلره ... ندن ظلام فتنه انکیز نقل وسائردن سکا اخبار وخشت

ایمز القایلرلر دروغ بیفروغی صورت راستده کوستروب حق صحیحی
باطل صریح الکلدرلر اوچنجی اصحاب حمق وبلاهتدرکه نه جر منفعته اقوا
للرینه اعتقاد جائز ونه دفع مضرته افعاللرینه اعتماد ممکندر زیرا اکثر
عین خیر تصور ایتدکلری محض شر ومفید اعتقاد ایتدکلری ضار ومضر
ملاحظه ایتدکلری نافع اولور حکما بیورمشلردرکه دورت طائفه دن دورت
نسنه دریغ اتمک جائز دکلدر اول پادشاهلرک که بر نسنه مراد ایده لر دریغ
اتممک کرک ایکنجی فقراکه ابتغاء خیرات وادخار حسنات ایچون حق اسدن
جزئی نسنه دلیه بذل ایلمک کرک اوچنجی شاکردان قابله باب تعلیمده شرط
مبالغه تقدیم اتمک کرک دوردنجی احباب صداقت انتسابک هر نسنه که سبب
فراغ خاطرلری اوله اکر دسترس میسر اولیجق ایثار اتمک کرک حکما بیورمشلردرکه
اوچ طائفه روش حکمتدن دور ومنهاج دانش ومعرفتدن مهجوردر اول
شول کیمه که کندو قوت وقدرتنه اعتماد ایدوب بی باک اوله بو مقوله کیمه
نفس مهالکه القا ایدر تهور الکا سبب هلاک اولور ایکنجی اول کیمه که اندازه
غداسنی تمیز اتمیوب طعام وشراب بنیهٔ حیاتنی خراب ایلیه اوچنجی اول
شخص که ملایمتله خصمله مسرور اولوب عدونک عذب بیانیله مغرور
وسحر بیانیله مسحور اولور بی شبهه انجام کار خسارته مفضی وعاقبت
احوالی ندامتی مقتضی اولور حکما بیورمشلردرکه سکز نسنه سکز نسنه یه
موقوفدر حرمت زن شوهره وعزت فرزند پدره ودانش شاکرد استاده
وقوت شه لشکره وکرامت زاهد صلاحه وامن وراحت رعیت پادشاهه
ونظام کار ملوک سلوک طریق عدله واجرا عدل اعمال جزم وعقله حکما
بیورمشلردرکه هر کیمه که بر امره شروع قیله کرکدرکه مدخلن بیلدوکی کبی مخرجن
دخی بیله ومهمنک اغازندن انجامنه نظر ایدوب مقدار ضرر ونفعنی
معیار فکر واعتبارله تمیز قیله تاکه رنج بیهوده چکمامش اوله حکما بیورمشلر

درکه سکز طائفه دن مجانبت واجبدر و سکز کروه ایله مناسبت مناسبدر اول
سکز نفر شخص که دست موافقتی اندرک دامن مرافقتندن چکمک کرک اول
شول کسنه لردرکه منعملرین حق نعمتن بلمیه و کفران و عصیاندن احتراز قلمیه
ایکنجی اول کیمسه درکه بی سبب غضب ایلیه و خشمی حلم اوزرینه غالب اوله اوچنجی
اولکه مغرور عمر دراز و رعایت حقوق خلایقدن بی نیاز اوله دوردنجی
اولکه اندیشه غدر و مکر کنده و یه بش قیله بشنجی اول کیمسه درکه دروغ خیانت
طریقنه کیده و صفت صدق و امانتدن کناره ایده التنجی اول شخص شهوت
پرستکه عنان نفس ارخا ایلیه یدنجی اولکه قلّت حیا ایله موصوف اوله سکزنجی
اولکه بی سبب ظاهر خلق حقنده بدکمان اوله و بی برهان باهر اهل عقلی متهم
قیله اما اول سکز نفر که مصاحبتنه طالب اولمق کرک بلکه انلر ایله مصاحبت
اهم مطالب اولمق کرک اول اول کیمسه درکه اداء شکر نعمتی ذمتنه لازم
بیله و قضاء حق خدمتی عهده سنه واجب قیله ایکنجی اولکه عقد عهد و محبتی
صروف روزکار ایله منحل اولمیه و رشته دعوا مودتی تقلبات ادوار ایله
انفصام بولمیه اوچنجی اولکه ارباب لطف و مروتک تعظیمنی واجب بیله
و قولاً و فعلاً مقام مجازات و مکافاتده اوله دوردنجی اولدرکه غدر و
فجوردن احتراز و نخوت غروردن اجتناب قیله بشنجی اول کیمسه که حالت غضبده
نفسی ضبطه قادر اوله التنجی اولکه لوا سخاسنی رفع ایدوب فقرانک مقاصدنده
مقدورینی صرف ایلیه یدنجی اول کیمسه که دامن حلم و شرم و حیاسی الدن
قومیه سکزنجی اولکه صلحا و اهل عفته محب و فسقا و اهل بدعتدن مجتنب اوله
هر کیمسه که بو طائفه که حالیا ذکر اولندی مقام وفاق و اتحادده اوله و اول کروه ایله
سابقا مذکوره معروض خلاف و شقاقده اوله اندرک برکت صحبتیله علل اخلاق
ردیه اندن زائل اولوب مزاج حالی اعتدال حقیقی یه مائل اوله سرکه کبی بو
قدر حدت و حموضتده چون عسل مصفی ایله امتزاج بولور عوض حموضت صرف

اندن زائل

اندن زائل اولوب بو قدر مرضک ازاله سنی موجب اولور حکما بیورمشلردر که
سکز کیمسه ازمایش اولنماز الا سکز مقامده شجاع محاربه ده بزرکر مزارعه ده
اکابر هنکام غضبده بازرکان زمان حسابده دوست وقت حاجتده مردم اصل
زمان نکبتده زاهد احراز ثوابده عالم هنکام سؤال و جوابده حکما بیورمشدر که
تا بیماره کمال صحت میسر اولمیه طعام و شرابدن لذت بولمز و جمال بار کرانی ظهرندن
اندرمیه راحت اولماز و عاشق تا دولت وصال معشوقه ایرمیه قرار و ارام
قیلمز و صاحب فرمان منزلنده منزوی اولمیه حضور و اسایش کتورمز و مرد خائف
تا دشمن مستولیدن ایمن اولمیه بر لحظه حضور ایله تنفس ایتمز حکما بیور
مشلردر که چون تأهل و تزوج مراد اولنه بش نفر زندن حذر واجبدر حنانه
منانه انانه کیة القفا خضراء الدمن حنانه اول عورتدر که زوج اخردن او
لادی اولوب بحکم اولادنا اکبادنا کمال مهر و شفقت و غایت حنین و مرحمتدن
یوز و جنک مالنی متصل انلره صرف ایلیه منانه اول عورتدرکه صاحب مال
و جاه اولوب قدرت دستکاهله شوهرینه هرکاه منت ایلیه انانه اول عورتدرکه
بو شوهردن سابق اندن فائق یا کندو مزاجنه موافق زوجی اوله انک ذوق
صحبتی کام ارزوسندن کیتمیوب متصل بو شوهرندن انین و شکایتده اوله
کیة القفا شول زن غیر عفیفه درکه شوهری بر مجلسده که غائب اوله حاضر
اولنلر انک قفاسنه طعن داغن اوره لر خضراء الدمن زن جمیله در قبیله
غیر اصیلدن بو مقوله ازواج ایله ازدواج و امتزاجی مشکلدر حذر کرکدر و رنک
جوان و نورسیده کرکدر عجایز ایله مصاحب قطعا جائز دکلدر طراوت
عارضی کیده رر و انلر ایله مجامعت ضعف و نخافت کتورر و زن اوتی یاشنده
یکرمی یه وارنجه موضع لطف و امید و محل مهر جدید در یکرمیدن اوتوزه وارنجه
ارام دل و جان و راحت روح روان در اوتوزدن قرقه وارنجه صاحب همت بلند
و خداوند مال و فرزند در قرقدن اللی یه وارنجه تمام حافظ تام و محفظ

ناموسدر و صاحب صلاح رزق سلوسدر اما العیاذ بالله زن که اللیدن یوقار و
وتجاوز ایلیه زوج بیچاره نک جان عزیزنه بلا رسیاهیدر عمارت خراب و زراعت
بی اب و مار بی کنج و بار بر در دو رنجدر بیت اوره چون سنی زن بنجاه و پنجه
انی کورمک اره اولور شکنجه حکما بیورمشلردر که مال سرمایهٔ سعادت دنیا
و ذریعهٔ ذخیرهٔ نجات عقبادر و اهل عالم که طالب حصول مراتب و وصول
مآربدر غالب بودر که بو اوچ مرتبه نک برسینه طالبدر مرتبهٔ اول فسحت ساحت
معیشت و تهیهٔ تکثیر اسباب راحتدر بو بر طائفه نک منظوریدر که همتلرین خو
ششش و پوشش و استیفای لذات نفس کوشنشه قصر اتمشلردر مرتبهٔ ثانیه رفعت
و علو منزلهدر اول زمره که بو مرتبه یه طالبدر ارباب جاه و اصحاب مناصبدر
بو ایکی مرتبه یکنده حصولی بی مال محالدر مرتبهٔ ثالثه حصول ثواب آخرت و
وصول منزلهٔ تقرب حضرت عزتدر اول کروهکه بو مطلبه رغبت اتمشلردر
اهل نجات و صاحب درجاتدر بو مرتبه دخی حلال مال حصول پذیر اولمغه میسردر
نعم المال الصالح للرجل الصالح حدیث صحیحدرنته که بیر معنور صاحب مثنور
بیورمشدر نظم مال را کز بهر دین باشی حمول • نعم مال صالح کفتش رسول •
معلوم اولدیکه مال و منال سبب حصول اکثر امالدر بر کیمسه که غیره ایصال خیره
قادر اوله حیفدر که تکاسل ایدوب غیردن طلب قیله الید العلیا خیر من الید السفلی
حکما بیورمشلردر که جمع مال سهل کاردر اما حفظ و تمتعی دشواردر بر کیمسه که تحصیله
طالبدر بو ایکی شرطی رعایت اتمک واجبدر اولکی بودر که محافظه سنده
هر وجهله احتیاط قیله که تلف و تاراجدن امین اوله و دست سارق و عیار
و رهزن طرّاردن محفوظ اوله مالک دوستی بسیار و مالدارک دشمنی بیشماردر
ایکنجی بو که مرابحه دن انتفاع ایدوب اصل مالی تلفدن امتناع قیله اکر سرمایه
دن خرج ایدوب سود یه قناعت قلمیه از مانده دست جنار کبی کفنده باد هوادن
غیر نسنه قالمیه طریق اعتدال هر خصوصده ممدوحدر خصوصا باب معاشده

پس خداوند

پس خداوند مال لازمدر که حصول فائده دن صکره بو ایکی قاعده حسب
حال ایدینه بربر بودر که اسراف و اخراجات ناموجهدن اجتناب قیله که بذر
و تبذیر طعن و ملامتدن غیری نسنه ویرمز و متلف مال نهال حالندن ثمرهٔ
ندامتدن غیری کورمز حقیقت حال بودر که اتلاف مال ثمرهٔ ضعف عقل
و دین و مقتضای اغوای شیاطین لعیندر که نص کریمده ان المبذرین کانوا
اخوان الشیاطین بیورلمشدر ایکنجی کرکدر که عار بخل شعارلکدن احتراز
قیله مرد بخیل دین و دنیاده بدنام و مالدار ممسک جمیع ازمانده مذموم دشمن
کامدر و مال بخیل عاقبت آماج تیر تاراج و هدف ناوک تلف اولمغه مقرردر
بشر مال البخیل بحادث او وارث حکما بیورمشلردر که من قلّ دیناره ذل
مقداره بازار روزکارده هر کس بی زردن بیزار و مالداره هوادار اولور مفلس
تهی دستک تیر قصدی هدف مراده ایرمز حکما بیورمشلردر که هر کیمک که
برادری اولمیه هر یره که واره غریب اوله خویش و قریب فائده ویرمیه و هر
کیمک که فرزندی اولمیه صفحهٔ روزکارده باقی قالمیه و هر کس که مفلس و بی
دولت اوله دوستلردن محبت و حرمت بولمیه بلکه تهی دستک حقیقتده
دوستی اولمیه اخبارده کلمشدر که ارباب دولتک بریندن سؤال ایتدیلر که نه مقدار
دوستک وار ایتدی اول دوستم وار ایدیکه معلوم دکل زیرا که حالیا خوشحالم
و مالم چوق و ثروت و قدرتمه نهایت یوق بازار صحبتم رایج و در دولتم
مقصد ارباب حوائجدر هر احد بنی مکرم و محترم کورر و بکا محبت و مودت
لافن اورر اکر عیاذا بالله تعالی دیدهٔ اقبالم خاک ادبار له دوست و دشمن او
زمان جماننه اولور دوستک حقیقتی زمان نکبتده معلوم اولور یار
اغیاردن وقت محنتده امتیاز بولور حکما مرد محتاج نه لذات دنیویه دن
بی بهره در محملدر که درجات اخرویه دن دخی بی نصیب اوله کاد الفقر
ان یکون کفرا بیورلمشدر سببی بودر که شاید که کندینک قوتی و عیالنک

نفقه‌سی بابنده مضطرب اولوب برفعل نامشروعه ارتکاب ایده وانک
تبعه‌سی موجب وبال ونکال آخرت اولوب دنیاده غم ذلّ مقید اولدوغی
کبی عقباده زندان شقاوتده مؤبّد ومخلّد قاله **حکما** بیورمشلردر که فقر وافلا
سکه احتیاج الی الناسدن عبارتدر جمله بلالرک رأسی وجمیع قصالرک رأییدر
موجب عداوت خلایق ومستوجب انکار خالقدر ورافع حجاب وحیاوهادم
بناء مروت ووفادر جامع شر وآفت وقاطع حبل حمیّت ومستلزم ذل
ونکبت ومستتبع هوان ومذلتدر هرکس که علّت احتیاج ایله خسته ودام افلا
سه بابسته اوله البته روز عمرتده بردهٔ حیاسی رفع ایدوب صفحهٔ حالنده الحیاء من
الایمان نقشی منمحی ومضمحل قیله وزندکانیسی منغص اولوب مهمّا راحت
ساحت سینه‌سندن رخت اقامتنی کوتوروب لشکر غم مملکت نهادینه مستولی
اوله وشمع حضوری بی نور وروش طریق حقده صدمرحله دور اولوب
مقدّمات تدبیر نافع ورأی صائب انک بابنده انتاج نتایج منافعدن خاسر
وخائب اوله وخلقک انک حقنده حسن ظنّی منعکس وبنیاد اعتماد واعتقادی
مندرس اولوب دیانت وامانتله موسوم ومعلوم ایکن جنایت وخیانتله
متهم اولنه وتاکه برکسنه‌دن برکناه صادر اوله غرم اکا حکم اولنوب جرم
اکا نسبت اولنه وبالجمله هرخصلت که توانکرلره مدح ومحمدتدر مفلسلره
موجب قدح ومذمتدر مثلا اگر شجاعت اینه تهوره حمل ایدرلر اگر سخاوت
ایتسه مسرف دیرلر اگر حلیم اولسه عاجز وناتوان دیرلر اگر وقور اولسه کسلان
وکران جان دیرلر اگر بلاغت اظهار ایلسه مکثار ومهذار اولور اگر صمت وسکوت
اختیار ایلسه صورت بی جان ونقش دیوار اولور اگر کوشه خمولده منزوی
اولسه سفه وجنونه نسبت اولنور اگر خندان وکشاده رو اولسه هزل وخفّتله
متهمت اولنور اگر طعام ولباسده فی الجمله تکلّف کوسترسه کلاوتن پروردیرلر
اگر لقمه وخرقه ایله قناعت قیلسه خر لاغر دیرلر اگر بر مقامده اقامت ایلسه خام

ونابخته

ونابخته دیرلر اگر مسافرت ومهاجرت قیلسه سرکشته وبخت برکشته دیرلر اگر تجرد
اختیار ایتسه تارک سنت دیرلر اگر تأهل وتزوج ایلسه بدنفس وبندهٔ شهوت
دیرلر والحاصل مرد محتاج ابنای زمان قتنده مردود وبیحرمت اولور **حکما**
بیورمشلردر که قدح وذم اولنان فقر فقر اضطراریدر فقر اختیاری کلدر الفقر
داء والفقر شفاء دیدکلری پسندیدهٔ اولیا وستودهٔ انبیادر بو فقرک صاحبی
درویش او فقرک صاحبی کدادر پس درویشلک ایله کدالک میان بین الارض
والسما در درویش اولدر که تارک دنیا اوله کدا اولدر که دنیا انی ترک ایلیه فقر
اختیاریه الفقر فخری بیورلمشدر فقر اضطراریه الفقر سواد الوجه فی الدارین
دینلمشدر **حکما** بیورمشلردر که دهان ماره بارمق باصمق وشیر کرسنه‌دن لقمه
قاپمق وپلنک خشم الوده ایله همکاسه ونهنک زهرآلوده ایله همکوشه
اولمق ادانیدن سؤال واراذله احتیاج وابتذالدن آساندر بو اجلدندرکه
دیمشلردر راحت نوال ذل سؤاله دکمز وحلاوت عمل مرارت عزلدن بدل
اولماز بو ایکی بیت بعض اکابرک انوار خاطر وقّادندن لامعدر بو کلمات حکمت
نکاتی اوجز عبارتله جامعدر **قطعه** چهار چیز که اصل فعست ومنال •
نیرزد آن بچهار دیگر باخر حال • بقابتلخی مرک وعمل بخجلت عزل • کنه
بشرم ندامت عطا بذل سؤال **حکما** بیورمشلردر که اول که شرف هنر ایله آراسته
اوله فقیر واندک بضاعت اولمغله میان خلقده شأنی حقیر ومهان اولمز
شیر باوجود که زنجیر ایله مقیّد در شوکت ومهابتنه نقصان کلمز وانک که جهتی
خالی زیور وهنر وکمالدن خالی اوله نقد مالدار اولورسه عقلا قتنده ذلیل
وبیمقدار اولور سک کبی هرچند زر وزیور وجل اطلس وطوق مجوهر ایله
آراسته اوله ارباب اعتبار قتنده مهان وخوار اولور عاقل هر یرده هنر
وفضل ایله فرزانه جاهل مسقط رأسنده علّت جهل ایله غریب وبیکانه در
ع صاحب هنر هیچ مکانی غریب نیست • **حکما** بیورمشلردر که بر هنر وراء

بردهٔ خفاده قالمز وبرهنز ور ترتیب وتقویتدن محروم اولماز حکما بیورمشلردر که
یار غزلتی دامن فراغته چکوب علایق خلایقدن منبتل ومنفصل تذکیهٔ نفس وتهذیب
اخلاق ایله مشتغل اولمق کرکدر حضور وحدتده فراغت عزلتده در حکما
بیورمشلردر که فی الواقع صحبت سبب انتشار خاطر واستیلاء خواطر وعزلت
موجب جمعیت باطن وظاهردر اما بشرط انکه مصاحب وقرین صحبت خلوتده
راجح ولکثرت وحدتدن افضلدر وفی نفس الامر صحبت سبب اکتساب فواضل
وفضائل و وسیلهٔ اقتباس اداب اماثل وافاضلدر لارهبانیة فی الاسلام
حدیثی مفهومندن دخی معلوم اولنمش بودر که فوائد صحبت عوائد عزلتدن
زیاده اوله حکما بیورمشلردر که زر وکوهره فریفته اولمق خلاف عقل صحیح
ودولت دنیایه شیفته اولمق مقتضای جهل صریحدر حکما بیورمشلردر که هر
کیمسه که وقت حدوث حوادث وزمانه وقوعه وقایعده حبل المتین اصطباره
تمسک ایده عاقبت الامر مرادی چهره سن عین الیقین ایله مشاهده قیله وسرور
وشادی عروسی کنارنده جلوه کر اوله وقضاکه فوائد دنیویه الکامرتب اولمیه
بی شبهه مثوبات اخرویه دیکه اهم مقاصد دربی بهره قالمیه بیت ای دل
صبور باش برافت روزکار   نیکو شود بصبر سرانجام ادمی حکما بیورمشلردر که
چونکه حکم قضا نازل وفرمان قدر جریان بوله دیدهٔ عقل زمدجهالتده خیره ودور
بصر بصیرت ظلمت غفلتده تیره اولور اما اول محلده عاقلک بصیرتی اثر
قیلورونه عارفک بصرنده نور وفر قالور بوجمله باعث حکم الهیدر که بو
حالانک ضمننده حادث اولور علمای فضیلت دثار بو معنای بو رباعی ایله اعلام
واشعار ایتمشلردر رباعی کر کار تو نیکست بتدبیر نیست ° ورنیز بد است هم
زتقصیر تو نیست ° تسلیم رضا پیشه کن وشاد بزی ° که نیک وبد جهان بتقدیر
نیست حکما بیورمشلردر که عمر قلیل که امن راحت وحضور وفراغتده کچه بک
بکه اولیدر اول عمر طویلدنکه خوف وخشیت ومحنت ومشقتده کچه بودر اول

جواهر

جواهر حکمت نثار حکمای فضیلت عنوانکه کمال ایجاز واختصار اوزره
سلک بیانه کشیده قیلندی وبحکم خیر الکلام ما قل ودل تطویل واطنابدن
اجتناب اولنمغین زبدة النصائح تسمیه اولندی بیت مراد ما نصیحت
بود کفتیم   حوالت باخدا کردیم ورفتیم   نکاه انداز التفات اولان
کرام انامدن منتظر ومرجودر که قصور وکسورین ذیل عفو ایله
مستور وبو صریح الفؤاد تائب
نامرادی دعاء خیر ایله مسرور
بیوره لر بیت
چونکه بدین پایه رساند کلام   به که کنم ختم سخن والسلام
١٢٠٠

٧٢
وقف